MCTA DOKUMENT JE **IZBOR ODZIVOV JAVNOSTI**, KI NASLAVLJAJO VARUHA PRAVIC GLEDALCEV IN POSLUŠALCEV, IN JE NAMENJEN ZA OBVEŠČANJE UREDNIKOV OZIROMA UREDNIŠTEV RTV SLOVENIJA TER SEZNANJANJE OBČINSTVA Z OBRAVNAVO NJIHOVIH ODZIVOV. VSEBINE ALI DELOV VSEBIN NI DOVOLJENO UPORABLJATI V NOBENEM DRUGEM KONTEKSTU.

MESEČNO POROČILO O ODZIVIH OBČINSTVA

OKTOBER 2026

Povzetek odzivov in odgovorov z izbranimi poudarki, mnenja in priporočila, statistika

---

Objava na spletnem naslovu www.rtvslo.si/varuh: 13. 11. 2026
Končna redakcija: 13. 11. 2026
Pripravile: Marica Uršič Zupan, Katja Karlin Musulin in Mirjana Bijelić

Poudarki v odzivih in odgovorih ter mnenja in priporočila za oktober 2026

Oktober je izstopal po številu odzivov varuhinji. Prejela jih je 244, kar je tretje največje mesečno število letos in za petino več od lanskega povprečja. Večina odzivov pa so bila mnenja (največkrat kritična), pritožb je bilo nekoliko manj od povprečja (10), po pregledu očitkov pa varuhinja ni ugotovila nobene večje kršitve, le nekaj manjših odmikov od programskih standardov in poklicnih meril. Kljub temu je zapisala nekaj priporočil in razmislekov.

Največ odzivov se je nanašalo na referendumske oddaje, predvsem televizijske. Teh je bilo kar 38, le malo manj kot ob referendumskem trojčku leta 2022. Največ kritičnih mnenj so gledalci izrekli soočenju o RTV-prispevku, nekaj poreferendumskim Odmevom, precej pa tudi ostalim soočenjem in drugim prispevkom o referendumih. Večinoma so jim očitali sestavo in število sogovornikov, pristranskost in necelovitost. Glede sestave udeležencev soočenj je TV Slovenija pojasnila, da mora ponuditi možnost predstavitve vsem udeležencem kampanje. Ravnovesje med tem in med dolžnostjo, da omogoči državljanom čim boljšo seznanitev z referendumskimi vsebinami, pa je po mnenju varuhinje dosegla z razdelitvijo soočenj v dva dela: v uvodnem, bistveno krajšem delu, so imeli vsi udeleženci na voljo enako časa, v osrednjem, daljšem, pa so imeli polovico časa na voljo zagovorniki in polovico nasprotniki zakona, o katerem je tekla beseda. Prav na te časovne razdelitve je bilo veliko odzivov. Ker to pomembno prispeva k zaupanju gledalcev v pravičnost kriterijev in nepristranskost televizije, je varuhinja priporočila, da bi med osrednjim delom soočenja meritev časa ene in druge strani vsaj občasno prikazali tudi gledalcem (udeleženci v studiu so ga lahko spremljali).

Tretjina referendumskih odzivov (12) se je nanašala na soočenje o RTV-prispevku, nekoliko manj (8) na ostala TV-soočenja, tretjina (12) pa na ostale oddaje v času referendumske kampanje in tik po njej. Še v času kampanje je varuhinja prejela pritožbo glede sodelovanja ene od kasnejših udeleženk kampanje v oddaji Debate z Bergantom. Ostali programi v času referendumske kampanje namreč ne smejo gostiti udeležencev kampanje. Pri tem se je pokazala težava, da pravila referendumske kampanje omogočajo prijavljenim organizacijam, da na soočenja pošljejo kogar koli. V izogib situaciji, ki je sprožila pritožbo, je varuhinja priporočila

uredništvom, da se vsi gostje vseh oddaj v času referendumske kampanje (in še nekaj časa prej, ker so nekatere oddaje predvajane z zamikom) izrečejo, da ne bodo sodelovali v referendumski kampanji.

Daljši odziv o vlogi več medijev RTV Slovenija pa je ponudil razmislek o drugačnem pristopu radia in MMC-ja k referendumski kampanji. V odzivu je izpostavljeno, da radio ni pripravil soočenj, MMC pa klepetov z udeleženci referendumske kampanje, s čimer je zožil nabor uredniško pripravljenih referendumskih vsebin. Pri tem je poudarila, da oba medija nagovarjata druge skupine občinstva kot televizija. Odgovorna urednika sta pojasnila razloge za takšno odločitev in pri tem omenila tudi veliko število udeležencev kampanje. Tudi varuhinja je v mnenju presodila, da velike razlike pri številu in razmerju udeležencev referendumske kampanje, pa tudi različne vsebine referendumskih vprašanj, terjajo prilagajanje uredništev posebnostim vsakokratne kampanje. Pri tem vsi uredniški pristopi v različnih okoliščinah niso enako učinkoviti. Cilj prilagajanja uredništev pa mora biti zagotavljati predpisane enake možnosti vseh udeležencev kampanje, obenem pa tudi izpolniti bistveno nalogo javnega medija pred referendumom – zagotoviti državljanom čim bolj celovito informiranje o referendumskih vsebinah.

Referendum o RTV Slovenija je spodbudil tudi veliko odzivov o vlogi in delovanju RTV Slovenija ter podpori ali nepodpori ukinitvi RTV-prispevka. Njeni zagovorniki so jo utemeljevali s pristranskostjo in enostranskostjo RTV-Slovenija, nasprotniki pa z dobrim in raznolikim programom ter njenim pomenom za slovensko družbo.

Ostali odzivi so se dotikali zelo različnih vsebin: poročanja dopisnice iz Beograda, slikovne ponazoritve aretacije Gregorja Hudohmeta v Tarči, poročanja o tožbi Jožeta Možine proti Svetlani Makarovič, naslova prenosa državne proslave ob dnevu suverenosti iz Kopra. Nekaj med njimi je bilo pritožb, vendar je varuhinja zaznala le nekaj manjših odmikov.

Nekaj gledalcev je zmotilo, da sta bila 21. oktobra namesto filma tedna v njegovem terminu na sporedu dve daljši oddaji o hinduističnem prazniku.

Dva poslušalca igranega radijskega podkasta Prekletstvo dobrih vil pa sta menila, da je premalo razvidno, da gre v njem za izmišljeno zgodbo in ne resnične dogodke. Vodstvo radia je pojasnilo, da gre za žanr mockumentarec, ki s slogom posnema dokumentarne oddaje in prikazuje izmišljene dogodke na način, kot da bi bili resnični. Varuhinja je presodila, da je pri predvajanju v živo to dovolj jasno povedano, nekoliko manj pa v opisu podkasta pri poslušanju posameznih delov.

Na MMC je bilo nekoliko manj odzivov na novinarske vsebine (17) kot ponavadi. Tudi odzivov uporabnikov je bilo manj, so se pa nekateri v isti zadevi na varuhinjo obrnili večkrat (kar varuhinja šteje kot en odziv). Trije uporabniki so tako v več dopisih opozorili na način komuniciranja z moderatorji komentarjev. Po novih pravilih naj bi se na moderatorje obračali s spletnim obrazcem, o katerem so uporabniki izrazili nekaj pripomb, varuhinjo pa je zanimalo, ali obrazec omogoča sledljivost komunikacije z moderatorji.

Med odzivi na tehnične zadeve je v poročilu vprašanje poslušalke Vala 202, zakaj je prihajalo do toliko prekinitev pri neposrednem prenosu koncerta skupine Zmelkoow, da ga ni mogla poslušati. Dva gledalca pa sta vprašala, zakaj je prišlo 15. oktobra v oddaji Tarča do prekinitve povezave z Gregorjem Virantom. O prvi težavi so razlogi že znani in opisani v poročilu, o drugi še ne.

Kazalo vsebine

TELEVIZIJA SLOVENIJA 5

I. INFORMATIVNI PROGRAM 5

Referendumi: Debate z Bergantom, 4. 10.: navidezna kršitev kodeksa, ki je ni bilo 5

Referendumi: Odzivi na referendumsko soočenje o RTV-prispevku, 8. 10. in odziv na prvi del vseh soočenj 5

Referendumi: Odmevi, 11. 10.: »80 % v primerjavi z zagovorniki za«; »vaša novinarka ni posegla« 11

Referendumi: Mnenja o oddajah in prispevkih v času referendumske kampanje in po njej 13

Dnevnik, 21. 10., Janša svari pred nasilnimi protesti : »Javni medij je obravnaval predvsem politično interpretacijo domnevnega prihodnjega dogodka, ne pa preverjenih dejstev« 14

Poročila ob 8h, 30. 10., in Poročila ob 9h, 30. 10.: Napačno poimenovanje predsednika državnega zbora 16

Odmevi: Narok v tožbi Možine se je končal brez epiloga, 2. 10. 17

Tarča, 15. 10.: Ali je bil prispevek o primeru Hudohmet narejen s pomočjo umetne inteligence? 21

»Zakaj se dopisnica pri poročanju ne opira na uveljavljene, strokovne in neodvisne mednarodne agencije, kot je francoska agencija IPSOS?« 24

Odzivi na prenos Državne proslave ob dnevu suverenosti in 35. obletnici osvoboditve Republike Slovenije 29

Pohvala oddaji Utrip, 31. 10., in komentatorju Žigi Vlašič Bonča 32

Mnenji 32

Kritike 33

II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM 34

Pohvali novi oddaji Odnosologija 34

III. RAZVEDRILNI PROGRAM 35

Pohvala voditeljici Vesni Milek in oddaji Kaj ima ljubezen s tem? 35

Mnenja 35

IV. ŠPORTNI PROGRAM 36

»Zdi se mi skrajno nespoštljivo do naše reprezentance ter celotne NZS, da ne predvajate niti ene tekme Slovenije« 36

Zahvala za prenose EP v kolesarstvu 37

V. SPLOŠNO 38

»Kje je vendar film tedna?« 38

RADIO SLOVENIJA 40

I. RADIO PRVI 40

Članek o cepivih: »Prikrito reklamiranje multinacionalke na javni RTV« 40

Pohvala oddaji Med štirimi stenami, 12. 10., in voditeljici Petri Medved 42

II. VAL 202 42

Mnenje »Naj voditelji poslušajo tuje programe in se naučijo vodenja brez političnega agitiranja« 42

III. ARS 43

Poziv urednikov Programa Ars Upravi in Varuhinji pravic gledalcev in poslušalcev: »Resna ogroženost delovanja Programa Ars in zahteva po nujnih ukrepih za zagotovitev opravljanja njegovega javnega poslanstva« ... 43
IV. RADIO SPLOŠNO ... 47
Prekletstvo dobrih vil: »Je jasno ločeno, kaj je preverjeno dejstvo in kaj del fikcijske zgodbe?« ... 47
MMC ... 51
I. NOVINARSKE VSEBINE ... 51
»Hutijevci v rubriki Slovenija?« ... 51
»Naslov in podnaslov se bereta, kot da je to nekaj pozitivnega, gre pa za slabo novico!« ... 52
»Kako to, da se javni zavod na grob napad na novinarko ne odzove?« ... 53
»Javnost ima upravičen interes izvedeti za prometno nesrečo. Taki podatki lahko delujejo opozorilno, preventivno …« ... 53
Mnenja ... 54
Kritika: »Nestrokoven članek na MMC« ... 55
II. UPORABNIŠKE VSEBINE ... 56
»Z uporabo obrazca ni nikjer zavedeno, da sem prošnjo za pojasnilo oddal /…/ za povrh pa na prošnjo, oddano prek obrazca, mnogo redkeje dobim odgovor« ... 56
Odzivno poročilo Uredništva za nove medije ... 62
III. STORITVE ... 63
RTV 365: Ogled arhivskih posnetkov in prikaz na desnem pasu ... 63
Takšno je življenje: »Na oglasni pasici piše, da si lahko že ogledamo drugo sezono« ... 65
RTV SLOVENIJA ... 65
I. JEZIKOVNA KULTURA ... 65
Odmevi, 1. 10.: »BDP ni gospodarska rast« ... 65
»Povprečen bralec iz tega stavka dobi edini možni zaključek – da je ruska oblast za tujega agenta razglasila pokojnega sovjetskega voditelja« ... 66
II. TEHNIČNE ZADEVE ... 67
Večkrat prekinjen prenos koncerta skupine Zmelkoow na Valu 202, 24. septembra ... 67
Tarča: Politični Oktoberfest, 15. 10.: Prekinitev povezave z Gregorjem Virantom ... 68
Nadaljevanje odziva: »Za začetek bi bil velik korak že to, da se večkanalni signal, kadar je že na voljo, na poti skozi RTV Slovenija ne izgubi.« ... 69
III. SPLOŠNO ... 71
Referendum: »Glavnina predstavitev in soočenj izvedena na Televiziji Slovenija, vlogi radia in MMC bistveno bolj omejeni« ... 71
Zahvala: »Hvala za vse, kar ustvarjate, tudi za nas, ki Slovenijo spremljamo od daleč« ... 74
Pohvala: »Menim, da je vaš program kakovosten, raznolik in vreden zaupanja« ... 75
Mnenji ... 75
PRILOGA ... 77
POROČILO O SPOŠTOVANJU KODEKSA V ODDAJI DEBATE Z BERGANTOM, 4. OKTOBRA 2026 ... 77
STATISTIKA ... 82

TELEVIZIJA SLOVENIJA

I. INFORMATIVNI PROGRAM

Referendumi: Debate z Bergantom, 4. 10.: navidezna kršitev kodeksa, ki je ni bilo

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev Marica Uršič Zupan je 6. oktobra prejela pritožbo o domnevni kršitvi Etičnega in poklicnega kodeksa RTV Slovenija v oddaji Debate z Bergantom v nedeljo, 4. oktobra. V oddaji z naslovom *Tujci v Sloveniji - Trije pogledi na aktualno temo* je bila ena od treh gostij Flurina Ametaj, ki je naslednji dan nastopila tudi v referendumskem soočenju o noveli zakona o lokalnih volitvah, ki omejuje pravico državljanov tretjih držav.

Pritožnik je oddaji očital kršitev Etičnega in poklicnega kodeksa RTV Slovenija v točki, ki določa, da **tudi uredništva, ki niso vpeta v referendumske vsebine, v oddaje ne smejo vabiti posameznikov, ki sodelujejo v volilni in referendumski kampanji, in da morajo ob vabilu preveriti, ali so v kampanjo vključeni**.

Izkazalo se je, da organizaciji, ki ju je gostja zastopala, nista prijavljeni v referendumsko kampanjo, kar je voditelj oddaje pred oddajo preveril, zato je **varuhinja presodila, da kodeks ni bil kršen**.

Ker je dogodek vzbudil v javnosti precej odzivov, je varuhinja že 7. oktobra objavila poročilo o presoji na spletni strani. V mesečnem poročilu so odziv voditelja in mnenje varuhinje s priporočilom vsem uredništvom objavljeni v Prilogi na str. 77.

V mnenju varuhinje je tudi razmislek o novih okoliščinah referendumskih kampanj, ki odpirajo vprašanja, kako zagotoviti državljanom celovito in nepristransko seznanjanje z referendumskimi vsebinami, ne da bi zato krnili druge vsebine RTV Slovenija.

Referendumi: Odzivi na referendumsko soočenje o RTV-prispevku, 8. 10. in odziv na prvi del vseh soočenj

Varuhinja je na oddajo Referendum o RTV-prispevku, 8. oktobra, prejela 15 odzivov, od teh je tri zavrnila. Večina (11) je bila kritičnih do načina vodenja soočenja, v enem pa je gledalec vprašal, koliko časa so imeli na voljo zagovorniki ukinitve RTV-prispevka in koliko nasprotniki. Navajamo odzive, za njimi pa še pritožbo na razdelitev časa v uvodnem delu vseh soočenj:

»Po ogledu današnje oddaje o ukinitvi RTV-prispevka želim izraziti resno kritiko načina njenega vodenja. Bolj ko je oddaja napredovala, bolj očitna se mi je zdela razlika v odnosu voditeljev do gostov z različnimi stališči. Gostom, ki nasprotujejo ukinitvi RTV-prispevka, je bilo po mojem opažanju omogočeno, da so svoja stališča praviloma predstavili brez primerljivega nasprotovanja voditeljev. Tudi kadar so izrekli trditve, s katerimi bi bilo mogoče polemizirati ali od njih zahtevati dodatna pojasnila, voditelja tega praviloma nista storila. Povsem drugačen odnos sem zaznala do gostov, ki zagovarjajo ukinitev RTV-prispevka. Pogosto so bili prekinjani, voditelja sta jim vpadala v besedo, oporekala njihovim odgovorom in se z njimi tudi neposredno prerekala. Na trenutke sem imela občutek, da ne spremljam soočenja različnih mnenj, ki ga

vodita novinarja, temveč razpravo, v kateri sta tudi voditelja zavzela eno od strani. Kritična vprašanja niso problem – nasprotno, od novinarjev jih pričakujem. Vendar pričakujem, da so kritični do vseh strani in da pri vseh uporabljajo primerljiva novinarska merila. /…/ Kot gledalka in plačnica RTV-prispevka menim, da imam pravico pričakovati, da mi javni medij predstavi različna stališča in mi nato dovoli, da si mnenje ustvarim sama.« (M. B.)

»Kot redni plačnik RTV-prispevka in zvest spremljevalec vaših vsebin izražam globoko nezadovoljstvo in protest nad načinom vodenja soočenja glede ukinitve obveznega RTV-prispevka. Oddajo sta vodila Manica Janežič Ambrožič in Žiga Vlašič Bonča.
Javna televizija bi morala v skladu s svojim zakonskim poslanstvom in poklicnimi merili zagotavljati nepristranskost, uravnoteženost in pluralizem mnenj. Žal sta voditelja v oddaji z več razburljivimi trenutki, komentarji in opazno naklonjenostjo eni strani jasno pokazala osebno ter politično pristranskost do obravnavane teme. /…/
Od vodstva RTV Slovenija in odgovornih urednikov pričakujem:

- *Uradno pojasnilo glede neprofesionalnega in pristranskega vodenja omenjene oddaje.*
- *Ukrepe, ki bodo v prihodnje preprečili, da bi voditelji javnega servisa zlorabljali svoj položaj za izražanje lastnih stališč.*

Javna RTV pripada vsem državljankam in državljanom, zato mora zastopati interese celotne javnosti, ne pa le enega svetovno nazorskega pola.« (J. T.)

»Oba voditelja izredno živčna, še posebej novinar je kar naprej skakal v pogovor predlagateljem referenduma, jih omejeval pri dokončanju govora, a zagovornikom proti dovolil dolge govore, brez vtikanja in prekinjanja govora. Pred koncem neki gospod iz te sredine izgovori besede fašisti, nacisti, a mu niste ugovarjali in naj se za to opraviči /…/ kako neuravnoteženo ste vodili ne samo to soočenje, ampak tudi ostala. /…/« (V. Š.)

»Prodajam ostro kritiko na voditeljski par na TV soočenju o ukinitvi RTV-prispevka, ki je potekalo 8. 10. na TV SLO 1 ob 20h. Dejansko sta replicirala (se odzivala) na vsako mnenje podpornikov ukinitve. Z njimi imela debato. Imel sem občutek, kot da sta voditelja prijavljena kot organizatorja kampanje, in ne voditelja. Nedopustno! To res ni ok! Voditelja nimata kaj podajati osebna stališča in se spuščati v diskusijo ... Skrbeti morata za objektivnost oddaje. To je samo dokaz, da je potrebno iti na referendum in obkrožiti za ukinitev RTV-prispevka. Problem RTV SLO je v tem, da ni sposobna ohranjati objektivnosti. Glasoval bom za ukinitev prispevka. Jaz nimam težav z RTV-prispevkom. Redno sem ga plačeval (trenutno računa še nisem plačal, ker še ni znan rezultat referenduma). Imam pa hude težave in res nisem pripravljen plačevati RTV-prispevka za programe, na katerih se izvaja politična propaganda (politično navijaška retorika). Zlasti informativni program je tu izrazito subjektiven./…/« (J. J.)

»Kot gledalec sem bil ob gledanju oddaje zaskrbljen in žalosten; menim, da je bila oddaja neuravnotežena po številu gostov za/proti, nekateri gostje so bili absolutno neprimerni za sodelovanje v oddaji. Take oddaje mečejo slabo luč na celoten RTV in na nas zaposlene.« (B. B.)

»Po dolgem času vam ponovno pošiljam pritožbo na neprofesionalno, nestrokovno in pristransko vodenje oddaj ter delo novinarjev informativnega programa TV Slovenija. V

predreferendumski oddaji o RTV-prispevku je bilo (ob izredno slabem in pristranskem vodenju, pravzaprav prekinjanju in skakanju voditeljev v besede zgolj ene strani, dovoljevanju govoričenja o stvareh, ki nimajo s tematiko referenduma prav nobene zveze, spet večinoma eni od strani …, kar pa ni bistvo moje pritožbe in sploh ni nič novega) s strani voditeljev med drugim navedeno, da naj bi dejstvo, da Varuh prejme manj pritožb, pomenilo, da RTV dela (bolj) kakovostno in profesionalno - brez navedbe kakršnega koli vira za takšne trditve in neutemeljene zaključke. V preteklih letih sem Varuhu, predvsem v mandatu Ilinke Todorovski, poslal več utemeljenih in dobronamernih komentarjev, pripomb in pritožb na delo RTV Slovenija, večinoma na kršenje profesionalnih standardov novinarjev v informativnem programu TV Slovenija, na katere pa sem dobil zgolj pavšalne, nekonkretne, splošne, izmikajoče se in nevsebinske odgovore; če sploh. Ko nekdo nekajkrat poskuša s svojim znanjem, izkušnjami, časom in energijo dobronamerno prispevati k izboljšanju programa javne televizije, in ko vidi, da je vse skupaj kot bob ob steno /…/, kakršno koli komentiranje take neprofesionalnosti s strani kritičnih in morebiti malo bolj razgledanih gledalcev nima več nobenega smisla; je zgolj izguba časa in energije. In pri tem zagotovo nisem edini; mnogo nas je. (Tudi) zato manj pritožb Varuhu na delo RTV Slovenija. Ker nima prav nobenega smisla. Ker je očitno tudi inštitucija Varuha pogosto sama sebi namen. Profesionalnost novinarjev informativnega programa TV Slovenija pa je žal čedalje slabša, kršenje profesionalnih standardov pa nova normalnost.« (J. A.)

»Soočenje na 1. programu RTV pred referendumom 8. 10.; glede na način vodenja obeh novinarjev me zanima, če sta se prijavila v kampanjo, saj sta ves čas polemizirala s predstavniki, ki so argumentirali za. Z nasprotno stranjo pa ne.« (V. S.)

»Prosim, da si ogledate današnjo oddajo in poskusite neodvisno oceniti raven vodenja oddaje. Zagovorniki referenduma praktično nikoli ne uspejo dokončati svoje misli, saj vanje voditelja neprestano drezata in ju prekinjata. Poleg tega delata povzetke njihovih izjav in nasprotujeta izrečenemu s svojimi razlagami, podatki ... Dejansko nastopata bolj ali manj v soglasju z nasprotniki referenduma. Na drugi strani lahko Arčon, Kordiš, Jenull itd. govorijo karkoli, tudi stvari, ki sploh niso povezane s tematiko (med drugim Black Cube), pa jih voditelja ne prekinjata ali postavljata dodatnih vprašanj. Ko dobijo besedo, lahko svoje misli dokončajo brez prekinjanja. To ni neodvisna RTV. Če bo ukinjen RTV-prispevek, si boste krivi sami.« (A. Š.)

»Zakaj ne pokažete, koliko katera stran, proti ali za porabi časa. Je ga. Janežič napovedala, da bo enakomerno razporejen, kar pa gotovo ni. Prosim za odgovor.« (D. S.)

»V vaših oddajah favorizirate vašo opcijo s tem, da ne morem si kaj, če so v razpravo prijavljeni 20 proti in 6 za, potem bi morali vsaj za uvod določiti sorazmerno minutažo, ne pa vsem po 40 sekund, potem se pa razvije debata, kot se. /…/« (V. Š.)

Varuhinja je v anonimizirani obliki poslala pristojnim vse odzive – kritična mnenja v vednost, na konkretne očitke gledalcev (povzete v nadaljevanju) je prosila za odgovor.

Urednica soočenja o referendumu o RTV-prispevku **Ilinka Todorovski** ter urednica in vodja projekta Referendumi 2026 na TV Slovenija **Nataša Rijavec Bartha**

1) »Pred koncem neki gospod iz te sredine izgovori besede fašisti, nacisti, a mu niste ugovarjali.«

Predstavnik Piratske stranke je nekaj minut pred koncem oddaje komentiral nekdaj dni staro novico, da je pobudnica ukinitve RTV-prispevka, stranka Resnica, postala članica skrajno desne evropske politične skupine Evropa suverenih narodov (ESN), ki jo v političnih razpravah pogosto povezujejo z neofašistično ideologijo. Predstavnik Piratske stranke je dejal: »Drage državljanke, spoštovani državljani, še posebej pa dragi Primorci, danes so padle maske. Stranka, ki je podala ta predlog, se je danes pridružila nemškim nacistom in pa italijanskim fašistom. Tako da ne nasedajte več, v nedeljo glasujte proti.«

V običajni pogovorni oddaji in manjši studijski zasedbi bi voditelja zagotovo poskrbela za razjasnitev izjave, ki je vsi gledalci verjetno niso mogli razumeti. V tem primeru pa je za to zmanjkalo časa, tudi zaradi omejene minutaže za nastopajoče.

2) »Oddaja je bila neuravnotežena po številu gostov za/proti, nekateri gostje so bili absolutno neprimerni za sodelovanje v oddaji.«

Kot sta voditelja v oddaji večkrat pojasnila, je RTV Slovenija v skladu z zakonskimi obveznostmi predstavitev stališč pred referendumi omogočila vsem strankam, posameznikom in civilnodružbenim organizacijam, ki so se pri Državni volilni komisiji priglasili kot organizatorji kampanje.

V studio Televizije Slovenija so bili kot običajno in po ustaljeni praksi povabljeni vsi organizatorji kampanj in vsi so zagotovili svojega predstavnika ali predstavnico v oddaji. Od skupaj 21 organizatorjev kampanje jih je 5 zagovarjalo ukinitev prispevka, 15 pa je temu nasprotovalo.

V studiu so ukinitev prispevka zagovarjali Alenka Jeraj (SDS), Mojca Žnidarič (Demokrati), Matej Tušak (Fokus Marka Lotriča), Andrej Černigoj (NSi) in Velislav Žvipelj (SLS).

Proti ukinitvi prispevka pa so nastopili Matej Arčon (Gibanje Svoboda), Darko Ratajc (SD), Asta Vrečko (Levica), Aljoša Harlamov (Amnesty International Slovenije), Filip Dobranić (Danes je nov dan), Gašper Andrinek (DNS), Jaša Jenull, Miha Kordiš (Mi, socialisti), Matej Sukič (Piratska stranka Slovenije), Jelena Štrbac (Prerod), Helena Milinković (Sindikat novinarjev Slovenije), Miha Blažič (Zasuk), Miroslav Huskić (Nič od tega), Jaka Zevnik (Vesna), Gorazd Kovačič (Zavod PLC) in Marko Milosavljević (Zavod za kulturno raznolikost Open).

Na razmerje med zagovorniki in nasprotniki RTV Slovenija ne more vplivati, prav tako ne more odločati o tem, kdo predstavlja stališča.

3) »Zakaj ne pokažete, koliko katera stran, proti ali za, porabi časa. Je ga. Janežič napovedala, da bo enakomerno razporejen, kar pa gotovo ni.«

RTV Slovenija v predreferendumskih oddajah poskrbi, da imajo zagovorniki in nasprotniki v seštevku enako časa za predstavitev argumentov za in proti. V praksi to pomeni, da imajo posamezniki v taboru z manjšim številom sodelujočih več časa za predstavitev argumentov, v taboru z večjim številom sodelujočih pa manj.

V volilnih oz. referendumskih oddajah z manj sodelujočimi je TV Slovenija v preteklosti že poskusila na zaslonu prikazovati grafično uro, vendar je zaradi izvedbenih težav pri tako velikem številu sodelujočih, predvsem zaradi motečega prikrivanja govorcev na zaslonu, to prakso ukinila.

Uro, ki je seštevala dolžino nastopov, so lahko neposredno spremljali tako sodelujoči v studiu kot ekipa v televizijski režiji. Ta ura ni v pomoč samo voditeljem, temveč tudi sodelujočim, ki

tako lažje uravnavajo oz. omejujejo svoje predstavitve in replike. Pošiljam fotografijo s končnim rezultatom merjenja časa po soočenju o RTV-prispevku 8. oktobra 2026:

4) »Če so v razpravo prijavljeni 20 proti in 6 za, potem bi morali vsaj za uvod določiti sorazmerno minutažo, ne pa vsem po 40 sekund«

V uvodu soočenj smo vsem udeležencem (organizatorjem kampanje) omogočili kratko predstavitev stališč. Podobne predstavitve smo v različnih oblikah imeli že v preteklosti - kot samopredstavitve ali predstavitvene pogovore. Po predstavitvah je sledila razprava, v kateri pa smo merili čas za in proti. Vsi udeleženci soočenje so bili o poteku oddaje predhodno seznanjeni.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM

Odgovoru urednic dodajam še nekaj pojasnil.

Glede načina vodenja referendumskih soočenj Etični in poklicni kodeks RTV Slovenija navaja:

»5.3.4 Vodenje predstavitvenih pogovorov in soočenj

Pri vodenju pogovornih oddaj z več sodelujočimi veljajo naslednja načela, ki so zaradi zagotavljanja enake obravnave strožja kot v siceršnjih pogovornih oddajah o političnih vprašanjih:

- voditelj ima do vseh sodelujočih primerljiv in korekten odnos, pogovor usmerja v teme, ki so po uredniški presoji v največjem javnem interesu, zastavljena vprašanja temeljijo na preverjenih dejstvih, vprašanemu ne sugerira odgovora;
- sodelujočim, ki odgovor preusmerjajo na teme, ki niso predmet pogovora ali vsebujejo neprimeren govor, lahko odvzame besedo /…/«

Referendumsko soočenje je oddaja z izrazito polariziranimi gosti, zato je pri vodenju soočenja zelo poudarjena zahteva, da ima voditelj do obeh taborov primerljiv in korekten odnos. V soočenju o referendumu o RTV-prispevku to ni veljalo v polni meri za vso oddajo. V soočenju, ki ima zelo veliko sodelujočih, zahtevno vsebino in poteka v živo, je to težje zagotoviti kot v vnaprej posnetih oddajah z manjšim številom sodelujočih, vendar to ni opravičilo. RTV Slovenija mora za vodenje zahtevnih soočenj zagotoviti dovolj izkušene voditelje, ki so tem zahtevam kos.

Tudi opravičilo, da za poseg voditeljev ob neprimernih besedah sodelujočega ni bilo dovolj časa, ni utemeljeno. **Ob velikem številu sodelujočih mora biti soočenje zasnovano tako in s takšno dolžino, da omogoča tudi takšne posege, če se v oddaji izkažejo za potrebne. Voditelja tudi nista posegla v nekatere izjave sodelujočih, ki niso bile povezane z referendumsko vsebino**.

Glede (ne)uravnoteženega števila gostov na strani za in strani proti in sestave sogovornikov je TV Slovenija ravnala pravilno. Urednici sta pojasnili, da mora TV Slovenija povabiti vse, ki so uradno prijavljeni v referendumsko kampanjo. Odgovoru dodajam, da jo k temu zavezuje Etični in poklicni kodeks RTV Slovenija, ki določa:

»Kandidatom, političnim strankam, listam in organizatorjem referendumske kampanje RTV Slovenija zagotavlja del programskega časa za predstavitev. /…/

RTV Slovenija pred vsako volilno in referendumsko kampanjo pripravi pravila, ki veljajo za vse medije in uredništva. Tako zagotavlja zakonitost, transparentnost in predvidljivost načrtovanih ravnanj, ki sodelujočim v kampanji zagotavljajo enako obravnavo. /…/

Bistven namen objave volilnih oz. referendumskih pravil je tudi seznanitev volilnih upravičenk in upravičencev z načrtovanimi vsebinami, ki jim lahko pomagajo pri odgovornem državljanskem delovanju oz. volilnem odločanju. /…/

O načinu predstavitev kandidatov oz. programov in stališč sodelujočih v volilni in referendumski kampanji, o formatu oddaj in zasnovi predstavitvenih vsebin ter ključnih vprašanjih se uredništva odločajo avtonomno, skladno z veljavno zakonodajo.

Uredništva so sodelujoče dolžna seznaniti z načrtovanimi oblikami predstavitev, njihovim potekom, časovnimi omejitvami in pravili ter jim zagotoviti enake pogoje nastopanja /…/

V pripravi radijskih in televizijskih oddaj, spletnih klepetalnic in drugih programskih vsebin, v katerih politične programe in stališča predstavlja in sooča več sodelujočih kandidatov oz. političnih strank, list in organizatorjev kampanj, uredništva zagotavljajo čim večjo enakost v obravnavi. To vodilo uredniške presoje mora biti upravičen državljanski interes, da se pred volilnim odločanjem seznanijo z vsebinskimi pogledi kandidatov ter pristojnih na aktualne teme, prihodnost države, skupnosti in družbe.

Za oddaje z veliko sodelujočimi je treba zagotoviti dovolj programskega prostora, da ne zmanjkuje časa za odgovore in pojasnila. Pri načrtovanju več oddaj morajo uredništva zagotoviti za vse enake tehnične razmere in primerljive časovne termine.

Pri načrtovanju soočenj je treba upoštevati, da si je občinstvo glede sodelujočih, trajanja odgovorov in replik itd. ustvarilo pričakovanja na podlagi dotedanje prakse /…/«

Kodeks torej jasno določa, da TV Slovenija ne more sama določiti ali izbirati udeležencev soočenj, temveč da imajo pravico, da v njih nastopajo vsi, ki se uradno prijavijo v referendumsko kampanjo pri Državni volilni komisiji in nato še v soočenje. Glede tega je torej TV Slovenija ravnala skladno s kodeksom.

Skladna s kodeksom je bila tudi dolžina oddaje. Namenjena ji je bila **ena ura in 46 minut, kar je za 20 udeležencev sicer razmeroma malo, za predstavitev stališč o eni temi pa dovolj**, saj ni šlo za volilno soočenje, pri katerem ima vsak udeleženec svojo vsebino, temveč za argumente za in proti eni vsebini.

Kako naj bo razporejen čas med sodelujočimi, v kodeksu ni točno določeno, ampak prepuščeno avtonomiji uredništva, ki pa mora pri tem upoštevati dotedanjo prakso, čim večjo enakost pri obravnavi sodelujočih in interes državljanov, da se seznanijo z argumenti za in proti zakonu, ki je predmet referenduma.
Uredništvo je v uvodnem delu namenilo vsakemu sodelujočemu enak čas, 40 sekund. Ker je bilo nasprotnikov zakona trikrat več kot zagovornikov, je ta del ponudil gledalcem trikrat več argumentov proti zakonu. To ni skladno z interesom državljanov, da se enakovredno seznanijo z argumenti za in proti, je pa skladno z zahtevo po čim bolj enaki obravnavi sodelujočih. Pri zelo veliki razliki v številčnosti sodelujočih na obeh straneh se nujno pojavi razkorak med obema zahtevama.
V osrednjem delu sta imeli obe strani na voljo enako časa. Iz priložene fotografije je razvidno, da je bil končni čas udeležencev za zakon 28.14, čas udeležencev proti pa 29.50, kar pomeni, da je imela stran proti poldrugo minuto več časa. To ni popolno izenačenje, vendar menim, da je časovna izravnava kljub temu zadostna in so se gledalci lahko enakovredno seznanili z vsemi razlogi za in proti zakonu.
Letos je bilo število prijavljenih v referendumsko kampanjo izrazito neizravnano, v razmerju 3:1 v korist nasprotnikov zakona. Zato je bilo v praksi nemogoče povsem zadostiti dvema bistvenima zahtevama iz kodeksa: enakost pri obravnavi sodelujočih in interes državljanov, da se seznanijo z argumenti za in proti zakonom.
Menim, da je TV Slovenija z razdelitvijo oddaje v dva dela dobro uravnotežila obe zahtevi. Uvodni del, v katerem je imel vsak udeleženec na voljo enako časa (stran za ga je imela torej le četrtino, stran proti pa tri četrtine) je obsegal manj kot četrtino skupnega časa vseh udeležencev v oddaji. V osrednjem delu oddaje, ki je obsegala tri četrtine skupnega časa udeležencev, pa so imeli zagovorniki in nasprotniki na voljo enako časa (končni seštevek je bil 28.14 stran za, 29.50 stran proti).

Glede prikazovanja časa, porabljenega za argumente za in za argumente proti menim, da bi bil smiseln vsaj občasen prikaz, ko je tehnično izvedljivo. Gledalci bi tako tudi prek tega prikaza dobili jasno sporočilo, da televizija vodi soočenje po vnaprej določenem pravilu, da bo imela vsaka stran na voljo enako časa. S tem bi se povečalo zaupanje v transparentnost pravil soočenja, kar je pri političnih vsebinah zelo pomembno.
Zato priporočam uredništvu Informativnega programa, da preuči možnosti, kako pri referendumskih soočenjih vsaj občasno med soočenjem in na koncu prikazati na zaslonu čas, ki sta ga za predstavitev stališč že porabili stran za in stran proti.

Referendumi: Odmevi, 11. 10.: »80 % v primerjavi z zagovorniki za«; »vaša novinarka ni posegla«

»Kako je mogoče, da je v posebni oddaji Odmevi z dne 11. 10., glede pojasnil referenduma prostor skupinam, ki so zagovarjale proti, odmerjen v 80 % v primerjavi z zagovorniki za?! Nika Kovac & Co, SD, Levica, Svoboda so komentirali skozi celotno oddajo in dobivali medijski prostor. Kje so predstavniki, ki so podpirali za s svojimi komentarji?!« (V. L.)

»/…/ Včeraj, v posebni oddaji Odmevi, po objavi prvih rezultatih referenduma, ste g. Markešu prav tako pustili skozi laž, ko se je obregnil ob govor Janeza Janše, na temo referenduma o RTV. Rekel je namreč, da je "JJ pravkar izjavil, da bi ukinil RTV ... in mu na mestu RTV nikdar več ne bi dovolil nastopati na RTV ..." Vaša novinarka Ambrožič ni posegla in ga popravila, da JJ tega ni izjavil, ampak je omenil le namero po ukinitvi RTV-prispevka iz žepov slovenskih državljanov. Preverite in boste videli sami. /…/« (M. N.)

Urednik Odmevov, 11. 10., Aleš Malerič

V posebnih referendumskih Odmevih 11. 10. smo bili odvisni od več faktorjev, na katere žal nimamo vpliva:

- Stranke, ki so zagovarjale štirikrat »za«, so imele skupni štab, stranke, ki so zagovarjale »proti«, pa so imele ločene štabe. Od tod videz, da je tistih »proti« bistveno več in da smo pri bistveno več strankah, ki so »proti«, čeprav smo v celoti prenašali izjave oziroma tiskovko predsednikov treh koalicijskih strank. Stranka Resnica, ki uradno ni del koalicije, jo pa podpira, ni imela svojega štaba, niti ni dajala izjav.
- Civilna družba, ki je podpirala »4x proti«, se je zbrala najprej v več lokalih, kasneje pa so bili v enem, od koder smo poročali. Civilna družba, ki je bila »za«, takšnega zbirališča ni imela.
- Odvisni smo bili od tega, koliko so bili posamezni akterji v referendumski kampanji po koncu referenduma pripravljeni govoriti. Civilna družba »proti« je bila zelo pripravljena govoriti, civilna družba »za« očitno precej manj. Pri javljanjih iz štabov strank smo bili prav tako odvisni od njihove pripravljenosti, koliko so bili pripravljeni govoriti. Po začetnih izjavah in spreminjanju izidov v napačni smeri so se pri strankah »za« odločili za taktiko čakanja in izjav niso dajali. Ko so se odločili imeti tiskovko z vsemi tremi predsedniki strank, smo se takoj vključili in jo prenašali v celoti.

Ob teh omejitvah smo naredili, kar smo pač lahko. Naši novinarji na terenu so se trudili po najboljših močeh.

Voditeljica Odmevov, 11. 10, Manica Janežič Ambrožič

Glede oglašanj s terena in iz štabov v naši referendumski oddaji Odmevi je pojasnilo napisal kolega Aleš Malerič, ki je bil urednik oddaje. Bi pa rada odgovorila na očitek gledalca oziroma gledalke, da v oddaji kot voditeljica nisem zavrnila gospoda Markeša, ki je med oddajo dejal, da bi, če bi bil urednik na RTV Slovenija, predsednika vlade ne povabil več v naše oddaje. Ko je Janez Markeš to dejal prvič v oddaji (na 33. 45 minuti oddaje), sem se takoj odzvala z besedami, da je predsednik vlade med nosilci funkcij, ki smo jih kot nacionalna televizija dolžni povabiti in jim postaviti vprašanja. V oddaji sem tudi poudarila, da smo dolžni vsem nosilcem kampanje zagotoviti enako časa.

Mislim, da je povsem jasno, da v oddaje javnega nacionalnega medija v demokratični državi vabimo vse predstavnike in nosilce oblasti, ne glede na to, kakšna stališča izražajo v zvezi z našim delovanjem. To je del demokracije in javnega interesa, ki mu kot javni medij služimo.

Tako smo predsednika vlade povabili tudi v nocojšnjo oddajo Odmevi, a se žal za sodelovanje v oddaji ni odločil.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Menim, da je urednik pojasnil objektivne razloge, ki so privedli do tega, da je bilo v oddaji več časa za vtise o referendumu namenjenih nosilcem referendumske kampanje na strani proti. Odgovor kaže, da je uredništvo želelo dati obema stranema približno enako časa, a so to preprečile objektivne okoliščine in pripravljenost zagovornikov zakonov za dajanje izjav.

Pojasnilu bi dodala še, da je bilo objektivno dejstvo tudi, da je bilo na strani proti v kampanjo prijavljenih trikrat več udeležencev, na strani za jih je bilo samo pet. Koliko je znašal končni čas ene in druge strani, bi najbolje pokazala točna meritev vseh izjav.

Kaj točno je rekel predsednik vlade, so slišali tudi gledalci in si sami ustvarili mnenje o točnosti izjav g. Janeza Markeša v oddaji, saj je bila premierjeva izjava predvajana v celoti.

Izjave g. Janeza Markeša, da je predsednik vlade rekel, da bi ukinil RTV, nisem našla. Sem pa našla to Markeševo izjavo o Janševem govoru: "Tukaj smo slišali, pove in reče, je pravilno, da naredimo referendum o nacionalni RTV, ki ga itak nihče ne gleda. In o tem se pogovarjamo ravno na RTV-ju, ki ga nihče ne gleda."

Ta Markeševa navedba ni sporna, saj je pravilno povzel izjavo predsednika vlade. Zato poseg voditeljice tu ni bil potreben.

Je pa v nadaljevanju Markeš povedal še:

"Me čudi, da se vi ne branite bolj, mi branimo nacionalno televizijo, pa imam tak vtis, kot da vi, novinarji RTV-ja nekako ne upate braniti sami sebe. To mi je, mislim, če bi jaz bil urednik, jaz Janše preprosto ne bi pustil na televiziji govoriti, kadar laže o televiziji."

Na te Markeševe besede je je voditeljica odzvala primerno, skladno z Etičnim in poklicnim kodeksom, saj je takoj povedala:

»Predsednik vlade, nosilci funkcij … mi smo dolžni povabiti vse, postaviti vprašanja. Veliko smo govorili tudi o tem, da so torej v zadnjih 40 dneh 30-krat predstavniki koalicije zavrnili vabilo v naše oddaje, ampak še enkrat ponavljam, RTV Slovenija je seveda dolžna dati vsem, je javni medij, dolžna dati vsem nosilcem kampanje, organizatorjem kampanje enakovredno časa in to smo počeli tudi v tej kampanji in poskušali volivcem olajšati njihovo odločitev."

Referendumi: Mnenja o oddajah in prispevkih v času referendumske kampanje in po njej

»Moj dvom in pritožba se nanašata na nekorektno poročanje RTV Slovenija v ponedeljek, 5. 10. 2026, v dnevnoinformativni oddaji Dnevnik ob 19. uri. Poročanje o dogajanjih v Sloveniji in aktivnostih predsednika vlade je bilo tako zelo nekorektno, vseskozi se je iskalo samo negativne stvari z nemogočimi levičarskimi komentatorji. Najhuje pa je bilo poslušati in gledati prispevek, ki je bil v celoti namenjen referendumom in so prav vsi sogovorniki dobesedno navijali in nam dopovedovali, da moramo glasovati proti. Kako dramatičen je bil nastop nekdanjega predsednika Kučana! Kot da se bliža apokalipsa! Niti enega sogovornika ni bilo, ki bi rekel, da mu je vseeno ali da je za sprejetje zakonov, ki se opredeljujejo v referendumskem glasovanju 11. 10. 2026. To ni bil Dnevnik kot informativna oddaja, pač pa popolna agitacija opozicije. /…/« (P. B. T.)

»Včerajšnji Odmevi (op. a.: 5. 10. 2026) spet z enostranskim prispevkom o referendumski oddaji. Tudi časovno so na koncu več časa dobili nasprotniki referenduma. Tema javni sektor, kje je bil predstavnik koalicije ali vlade?« (J. N.)

»Nesprejemljiva je enostranska propaganda, ki jo izvaja RTV SLO v predreferendumski kampanji. Nesprejemljiva je tudi propaganda, ki ste si jo v nocojšnjem Dnevniku (op. a.: 8. 10. 2026) ob 19:00 dovolili v bran svoje lastne zelo pristranske RTV-hiše.« (A. S. S.)

»Janez Markeš je preveč skrajni levičar, da bi bil lahko primeren gost v poreferendumskih Odmevih (op. a.: 11. 10. 2026). Prihaja iz zasebnega medija. Ne morete v oddajo povabiti koga iz javnega sektorja-recimo FDV? /.../« (S. P.)

»RTV Slovenija si je privoščila nov zdrs v informativni oddaji Odmevi dne 12. 10. 26, ko so omogočili nastop Roberta Goloba. Slednji je v nagovoru aktualnemu predsedniku vlade /.../ zrl v kamero in izvajal svoj politični govor, pri čemer ga voditelj Odmevov Žiga Bonča ni ustavil: https://365.rtvslo.si/arhiv/odmevi/175256507 /.../. V danem primeru bi moral voditelj pogovor s /.../ prvakom opozicije usmerjati in ohranjati kritično distanco, namesto da mu omogoča izkoriščanje osrednjega informativnega prostora za osebne monologe in neposredna politična sporočila brez prisotnosti nasprotne strani.« (B. O.)

»Voditelj Odmevov (op. a.: 12. 10. 2026) bi moral Roberta Goloba nemudoma ustaviti, ko je ta nagovoril Janeza Janšo. /.../ Da se gost sredi pogovora z voditeljem obrne v kamero in neposredno nagovarja političnega protikandidata, s tem pa dejansko volilno telo, je izven volilnih soočenj, ko k nagovoru volivcev pozove vodstvo oddaje samo, povsem nesprejemljivo. Morda je Žigo Bonča presenetil, a izkušeni voditelj bi tovrstno nastopaštvo nemudoma prekinil, saj je politik tam, da odgovarja na novinarska vprašanja, ne pa da izvaja svojo politično propagando./.../« (S. P.)

Dnevnik, 21. 10., Janša svari pred nasilnimi protesti : »Javni medij je obravnaval predvsem politično interpretacijo domnevnega prihodnjega dogodka, ne pa preverjenih dejstev«

»Na vas se obračam s pritožbo glede televizijskega prispevka »Janša svari pred nasilnimi protesti« in z njim povezanega spletnega članka »Bi se lahko nasilni protesti, ki smo jim priča ponekod po Evropi, zgodili tudi v Sloveniji?«, objavljenih 21. oktobra 2026.
Menim, da prispevek odpira resna vprašanja glede spoštovanja temeljnih poklicnih in etičnih standardov RTV Slovenija, zlasti načel resnicoljubnosti, odgovornosti, natančnosti, nepristranskosti in celovitosti.
Kodeks RTV Slovenija od programskih ustvarjalcev zahteva preverjanje informacij, kritično distanco do vseh centrov moči, izogibanje zavajanju javnosti ter posebno skrbnost pri temah, ki lahko vplivajo na družbene delitve ali vprašanja javne varnosti.
Ključno vprašanje po mojem mnenju ni, ali je RTV smela poročati o objavi predsednika vlade. Seveda je izjava predsednika vlade lahko novica javnega interesa. Težava je v tem, da je bil prispevek zgrajen okoli politične napovedi in opozorila glede dogodka, ki se ni zgodil, za katerega

organizatorji niso bili znani in glede katerega ni bilo predstavljenih dokazov o načrtovanem nasilju. RTV sama v prispevku ugotavlja, da izvora plakatov ni mogoče potrditi, da organizatorji niso navedeni ter da o njihovem nastanku krožijo različna ugibanja.

Kljub temu je bil osrednji okvir prispevka vprašanje morebitnih nasilnih protestov v Sloveniji. Posledično je javni medij obravnaval predvsem politično interpretacijo domnevnega prihodnjega dogodka, ne pa preverjenih dejstev. To odpira vprašanje skladnosti z zahtevo v kodeksu, da mora programska vsebina temeljiti na preverjenih informacijah, ne sme zavajati javnosti ter se mora izogibati senzacionalističnim prijemom.

Posebej problematično se mi zdi, da prispevek ni podvrgel kritični presoji trditev predsednika vlade, da za morebitnimi protesti stojijo »levičarji« in da obstaja nevarnost prenosa nasilja v Slovenijo. Gledalec/bralec ni izvedel, na katerih dejstvih takšne trditve temeljijo, ali obstajajo kakršne koli preverljive informacije, ki bi jih potrjevale, oziroma ali gre zgolj za politično interpretacijo neznanih plakatov. Namesto preverjanja je prispevek navedene trditve v veliki meri prevzel kot izhodišče svoje zgodbe.

Dodatna vprašanja odpira tudi obravnava izjave nekdanjega poslanca Pavla Ruparja, ki je pozval ljudi, naj se začnejo legalno oboroževati »zgolj za svojo obrambo«. Prispevek to izjavo zgolj navede in jo pusti brez kakršne koli kritične novinarske obravnave, preverjanja ali umestitve v širši družbeni in varnostni kontekst. Hkrati pa velik del prispevka nameni špekulacijam o morebitnih nasilnih protestih, za katere ne predstavi nobenih dokazov. Takšna uredniška odločitev ustvarja vtis nesorazmerne obravnave: hipotetično in nepreverjeno nevarnost nasilnih protestov prispevek problematizira in postavlja v središče pozornosti, medtem ko dejanski javni poziv k oboroževanju državljanov ostane praktično neproblematiziran.

Še enkrat poudarjam, da kodeks RTV Slovenija določa, da morajo biti programske vsebine nepristranske in dovolj celovite, da si lahko občinstvo o temi oblikuje lastno mnenje. Prav tako določa, da se mora javni medij posebej odgovorno lotevati tem, ki lahko poglabljajo družbene delitve ali so povezane z javno varnostjo.

Menim, da v tem primeru ni bil zagotovljen ustrezen kontekst. Prispevek ni opozoril, da gre za nepreverjene domneve o prihodnjem dogodku. Prav tako ni izpostavil, da je pravica do mirnega zbiranja in protestiranja ena temeljnih demokratičnih pravic ter da morebitna napoved protesta sama po sebi ne pomeni napovedi nasilja. Namesto tega je bil poudarek predvsem na scenariju nasilnih protestov, čeprav za tak scenarij v prispevku niso bili predstavljeni nikakršni konkretni dokazi.

Zato prosim, da preverite:

1. *ali je bila uredniška odločitev za pripravo prispevka o domnevni nevarnosti nasilnih protestov skladna z zahtevami kodeksa po preverjanju informacij in natančnosti;*
2. *ali je RTV v zadostni meri preverila dejansko podlago za trditve o možnem nasilju;*
3. *ali je bila pri obravnavi izjav predsednika vlade zagotovljena ustrezna novinarska in uredniška distanca;*
4. *ali je prispevek gledalcem ponudil dovolj celovit in uravnotežen kontekst za samostojno oblikovanje mnenja;*

5. *ali je bilo poročanje skladno z odgovornostjo javnega medija, da ne prispeva k neutemeljenemu ustvarjanju strahu ali stigmatizaciji morebitnih protestov in protestnikov;*
6. *ali je bila izjava Pavla Ruparja o oboroževanju državljanov obravnavana skladno s standardi odgovornega in celovitega poročanja ter ali je občinstvu ponudila ustrezen kontekst za razumevanje njenega pomena in možnih posledic.*

Menim, da je naloga javnega medija kritično preverjanje izjav nosilcev oblasti, ne pa reprodukcija njihovih domnev o nepreverjenih prihodnjih dogodkih. Prav zato bi pričakovala, da RTV Slovenija pri tovrstnih temah uporabi višji standard preverjanja in javnosti jasno loči med dejstvi, ugibanji ter političnimi interpretacijami.« (B. P.)

Odgovora uredništva Informativnega programa TV Slovenija do objave mesečnega poročila nismo prejeli. Obravnavo odziva bomo nadaljevali po prejemu odgovora, predvidoma v mesečnem poročilu za november.

Poročila ob 8h, 30. 10., in Poročila ob 9h, 30. 10.: Napačno poimenovanje predsednika državnega zbora

»Poročila ob osmi in deveti uri (op. a.: 30. 10. 2026): napačno poimenovanje predsednika državnega zbora Zoran Milanovič.« (L. J.)

ODGOVOR VARUHINJE

Preverila sem, kako je bil izgovorjen priimek predsednika državnega zbora v oddajah Poročila ob 8h, 30.10. in Poročila ob 9h, 30. 10. V obeh je voditelj nepravilno prebral Zoran Milanovič.
Nato sem preverila še Poročila ob 10h. V njih je voditelj prebral priimek pravilno, Zoran Stevanovič. Na času 1.06 pa se je za napako v poročilih ob 9. uri tudi opravičil (ne pa tudi za napako v Poročilih ob 8h).
Ob tem sem v Poročilih ob 10h opazila tudi tehnično napako pred začetkom izjave dr. Miroslava Žaberla.

Urednica jutranjih poročil, 30.10. 2026 **Neža Kampijut**

Za napačno poimenovanje predsednika državnega zbora Zorana Stevanovića v poročilih ob osmi in deveti uri se iskreno opravičujemo. Napisano smo imeli pravilno, ker pa je v zadevo vpleten tudi podjetnik Mladen Milanović, se je voditelju zareklo, za kar mu je zelo žal.
Zakaj je v poročilih ob desetih prišlo do tehnične težave pred izjavo dr. Žaberla, ne vem. Za to je pristojno osebje, ki je sodelovalo pri tehnični izvedbi oddaje.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Urednica je pojasnila, kaj je botrovalo napaki, za napako so se tudi opravičili. Voditelj, ki je razmeroma nov, si je nedvomno ni želel in bo v prihodnje zagotovo dobro prebral besedilo pred odhodom v studio. Je pa do napake prišlo, to je dejstvo. Napisano je bilo zagotovo pravilno, ker so bili pravilni tudi podnapisi za gluhe in naglušne.
Hvala še enkrat za opozorilo, pa tudi za pozorno poslušanje.

Odmevi: Narok v tožbi Možine se je končal brez epiloga, 2. 10.

Združenje novinarjev in publicistov (ZNP) je 7. oktobra odgovorni urednici Informativnega programa TV Slovenija in varuhinji poslalo »Pritožbo zaradi poročanja TV Slovenija o primeru Možina–Makarovič in zahtevo za presojo neenakih meril«:

»V Združenju novinarjev in publicistov vlagamo pritožbo zaradi načina poročanja TV Slovenija o primeru Možina–Makarovič. Od odgovorne urednice zahtevamo popravek napačnih navedb in obrazloženo pojasnilo uredniških odločitev, od varuhinje pa neodvisno presojo spoštovanja poklicnih meril ter pravice javnosti do točne in celovite obveščenosti. Pritožbo vlagamo v dveh delih: prvi se nanaša na konkretno poročanje Odmevov 2. oktobra 2026, drugi pa na širšo obravnavo napada na vašega novinarja Jožeta Možino in povezanih dogodkov v programih RTV Slovenija. Prosimo, da sta oba dela obravnavana in da na posamezne očitke prejmemo vsebinske odgovore.

1. Poročanje Odmevov o sodni obravnavi 2. oktobra 2026

Vsi osrednji mediji in drugi mediji so ob sodni obravnavi predstavili bistvene okoliščine spora, stališča obeh strani in žalitev novinarke Planet TV s strani Svetlane Makarovič. Edino poročanje v Odmevih Televizije Slovenija je od tega bistveno odstopalo.

V Odmevih je bil predmet Možinove tožbe skrčen na navedbo, da ga je Makarovičeva imenovala »Lažina«. Tega izraza v sramotilnem besedilu Utrip laži, zaradi katerega poteka pravda, sploh ni in gre za ponaredek. Z napačno navedbo je bil gledalcem predstavljen drugačen in bistveno milejši razlog za sodni spor. Izpuščeni so bili konkretni ponižujoči izrazi, med njimi "svinja" in "izdajalec", "jezik za zobe Možina", napad na Možinovo poklicno integriteto ter izrecni poziv k njegovemu molku. Prav te okoliščine so bistvene za razumevanje spora. Njihovo nadomeščanje z izrazom, ki ga v obravnavanem besedilu ni, umetno zmanjšuje težo napada in ustvarja zavajajočo predstavo o razlogih za tožbo.

Voditeljica je ob tem navedla, da Možina toži Makarovičevo zaradi »domnevne razžalitve«. Možina je tožbo vložil zaradi razžalitve, ki jo zatrjuje in utemeljuje v postopku. O pravni utemeljenosti njegovega zahtevka bo odločilo sodišče, vendar vsebina javno izrečenih besed zaradi tega ni domnevna. Gledalcem bi bilo treba povedati, katere besede so bile izrečene in zakaj jih tožeča stranka šteje za razžalitev.

Uporabo izraza »domnevna razžalitev« zato problematiziramo v povezavi s celotnim prikazom: konkretne žaljivke so bile izpuščene, nadomeščene z napačno navedbo, pojasnilo tožeče stranke pa ni bilo predstavljeno. Takšen skupek uredniških odločitev po naši presoji bistveno zmanjšuje pomen ravnanja, zaradi katerega poteka sodni postopek.

V isti vesti je bila predstavljena zahteva obrambe za izločitev sodnice, niti z besedo pa odgovor tožeče stranke. Ta je pojasnila, da po njeni oceni obramba nima več vsebinskih argumentov in z zahtevo zavlačuje postopek. Gre za stališče ene od strank, ki bi ga bilo treba kot takšno jasno pripisati in predstaviti. Drugi mediji so ga povzeli. Ekipa TV Slovenija je bila na kraju in je izjavo posnela, vendar je Odmevi niso objavili niti povzeli. Javnost je tako izvedela, kaj zahteva obramba, ne pa tudi, kako na njeno zahtevo odgovarja tožeča stranka, čeprav je uredništvo s posnetkom razpolagalo.

Od odgovorne urednice zato zahtevamo pojasnila:
- Na katerem viru je temeljila navedba o izrazu »Lažina« in kako je prestala uredniško preverjanje?
- Zakaj gledalcem niso bile predstavljene dejanske besede, zaradi katerih poteka pravda?
- Zakaj je bila objavljena zahteva obrambe, posneti odgovor tožeče stranke pa izpuščen?
- Kako je TV Slovenija obravnavala žalitev novinarke Planet TV ob isti sodni obravnavi?
- Kdaj in v kakšni obliki bo napačen prikaz popravljen ter javnosti predstavljena dejanska vsebina spora?
Varuhinjo prosimo, naj pregleda celotno vest v Odmevih, preveri okoliščine priprave in objave ter presodi njeno točnost, celovitost in nepristranskost.

2. Širša obravnava primera na RTV Slovenija in vprašanje enakih meril
Konkretna vest odpira tudi širše vprašanje: ali RTV pri poročanju o napadu na Jožeta Možino uporablja enaka merila kot pri napadih na druge novinarje iste medijske hiše?
RTV je ob napadih na Eugenijo Carl, Mojco Pašek Šetinc, Mojco Dumančič, Eriko Žnidaršič obširno poročalo. Vodstvo je večkrat javno obsodilo osebne diskreditiranje, zastraševanje in pritiske. Tudi napad Svetlane Makarovič na Možino je tedanje vodstvo RTV januarja 2022 odločno obsodilo in napovedalo pravno zaščito. To dejstvo izrecno upoštevamo. Prav zato pričakujemo pojasnilo razkoraka med tedanjim odzivom in poznejšo uredniško obravnavo dogodka ter sodnega postopka.
Varuhinjo pozivamo, naj preveri poročanje o napadu 21. januarja 2022, nadaljnjih sodnih obravnavah in povezanih dogodkih. Ugotovi naj, kdaj in v katerih oddajah je bila gledalcem celovito predstavljena vsebina napada, zaradi katerega Možina zahteva sodno varstvo, ter kako so bila predstavljena stališča obeh strani.
Posebej prosimo za presojo gostovanja Svetlane Makarovič v oddaji Marcel na TVS, kjer oseba, ki je javno sramotila novinarja TVS, ni bila soočena z vprašanjem na to temo. Kakšna uredniška merila so vodila odločitev, da se ta okoliščina izpusti? Ali je RTV primerljivo ravnala tudi ob gostovanjih drugih oseb, ki so grobo napadle njene novinarje?
Prosimo tudi za pojasnilo izostanka poročanja o ponovnem recitiranju sramotilnega besedila proti Možini, ki ga je izvedel mladoletni Teo Škratek na prireditvi Zveze borcev in Mestne občine Velenje. Od nastopa sta se javno distancirala predsednik borčevske organizacije in glavni organizator prireditve, ki je tudi odstopil. Drugi mediji so o dogodku poročali. Zakaj RTV teh informacij ni predstavila svojemu občinstvu?
Po presoji ZNP navedeni primeri kažejo na neenaka merila, ki zahtevajo konkretno preverjanje. Pričakujemo primerjavo obsega in vsebine poročanja, predstavitve stališč napadenih novinarjev ter odzivov odgovornih na RTV.
Odgovornost RTV je dvojna. Kot javni medij mora ljudem različnih političnih in nazorskih prepričanj zagotavljati točne, celovite in poštene informacije. Hkrati je bil njen novinar napaden zaradi dela, ki ga je opravljal za RTV Slovenija, zlasti oddaj Utrip in Pričevalci.
Javnosti ni treba čakati na sodbo, da bi izvedela, katere besede so bile dejansko izrečene in zaradi česa novinar zahteva sodno varstvo. Izpuščanje bistvenih delov napada in nadomeščanje

njihove vsebine z milejšim, napačnim povzetkom zmanjšujeta težo dogodka ter spodkopavata zaupanje v javno televizijo.
Od odgovorne urednice pričakujemo popravek konkretne napake, pojasnilo izpuščenega stališča tožeče stranke ter obrazložitev uredniških meril pri širšem poročanju o tem primeru.
Od varuhinje pričakujemo ločeno in obrazloženo presojo obeh delov pritožbe, navedbo pregledanih oddaj in spletnih objav ter jasna priporočila za odpravo morebitnih nepravilnosti. Splošno zagotovilo o spoštovanju profesionalnih standardov ne more nadomestiti odgovora na konkretne očitke.
Društvo novinarjev Slovenije, Sindikat novinarjev Slovenije in druga stanovska združenja pozivamo k dosledni uporabi enakih meril pri zaščiti vseh novinarjev.
O pravni odgovornosti odloča sodišče. Stanovska dolžnost pa je, da se na javno poniževanje in utiševanje novinarjev odzovemo takoj. Dostojanstvo novinarja, njegova pravica do dela in pravica javnosti do poštene obveščenosti ne smejo biti odvisni od političnih ali osebnih simpatij.«
(ZNP)

Urednik Odmevov, 2. 10., Aleš Malerič

1) Na katerem viru je temeljila navedba o izrazu »Lažina« in kako je prestala uredniško preverjanje?
Izraz »Lažina« je bil uporabljen na podlagi preteklih novinarskih poročilih o dogodku. Na primer v poročilu STA je pisalo, da Možina Makarovičevo toži zaradi očitka, da je »lažnivec«. Makarovičeva je Možini v govoru med drugim očitala, da je »poklicni lažnivec«, da »potvarja zgodovino«, da je »ponižni hlapec vlade«, da naj »drži jezik za zobmi«, da je »nikoli sito zmene«, da je »obrekljivec brez časti«, etc. Ker je bilo teh žalitev kar nekaj, smo v nameri, da vse spravimo v približno spodobno dolžino (kar je v oddaji z omejeno dolžino, ki poroča o dogodkih dneva, nujno), izbrali le enega od očitkov, ki je po novinarski presoji najbolje parafraziral in prikazal težo žalitev.
To ni bilo storjeno zaradi zlonamernosti, ampak ker moramo v vesteh stvari zaradi dolžinskih omejitev skrčiti, pri čemer pa sporočilo ne sme izgubiti svojega pomena, razumljivega gledalkam in gledalcem. Uredniško je bilo ocenjeno, da temu ni tako, saj novinarju ni treba vedno citirati točno določenega izraza in lahko uporabi povzetek (parafrazo) navedb, vendar mora pri tem dosledno paziti, da ne spremeni pomena ali konteksta. Na podlagi izraza so gledalke in gledalci lahko dobili pravilni, predvsem pa jasni vtis, kakšno težo in pomen so imele izrečene besede. Prispevka, kjer bi lahko bolje pojasnili primer, pa v »Odmevih« v času odločitve za vest nismo mogli več dobiti.
2) Zakaj gledalcem niso bile predstavljene dejanske besede, zaradi katerih poteka pravda?
Ključni izseki iz govora Makarovičeve na Kongresnem trgu so bili predstavljeni gledalkam in gledalcem že ob dogodku in tudi kasneje v drugih programskih vsebinah RTV Slovenija. RTV Slovenija dogodka nikakor ni prezrla in o njem poroča.
Kako smo prišli do uporabljenega izraza, smo pojasnili že v prejšnjem odgovoru. Izraza nismo uporabili, da bi kaj prikrili, čeprav je kolega Možina morda to tako razumel. Še enkrat: informacijo smo objavili v vesti, ki je po dolžini krajša in kjer zadeve moramo krajšati v izogib dolgoveznosti ter zaradi večje jasnosti pri sporočilnosti vesti. Uporabljeni izraz strni in odraža

namen in duh izjave ter nikakor ne spreminja smisla ali pomena sporočila, zato ne pomeni kršitve pravil.
3) Zakaj je bila objavljena zahteva obrambe, posneti odgovor tožeče stranke pa izpuščen?
Informativne oddaje se ustvarjajo in predvajajo čez cel dan, ker gre za niz poročil. V Poročilih ob petih sta bili objavljeni izjavi tako tožeče stranke (J. Možina) kot tudi obrambe (D. Sluga), zato ne drži, da RTV Slovenija ni objavila odgovora tožeče stranke. V »Odmevih« smo vest v podobni obliki ponovili, a brez izjav tožeče stranke in obrambe. V »Odmevih« je bila teža sporočilnosti zastavljena drugje: sporočiti smo želeli, da do epiloga v procesu ni prišlo. Ker je bilo to bistveno sporočilo, je bila ključna za gledalke in gledalce informacija, zakaj do epiloga ni prišlo. Izpostavljeno je bilo, da do epiloga ni prišlo zaradi zahteve za izločitev sodnice, kar je procesno dejstvo. Kako razloge za tako procesno dejanje vidita tožilstvo in obramba, pa je subjektivno stališče, o utemeljenosti zahteve bo na podlagi argumentov strank v postopku na koncu odločilo sodišče.
4) Kako je TV Slovenija obravnavala žalitev novinarke Planet TV ob isti sodni obravnavi?
TV Slovenija je žalitev novinarke Planet TV s strani Svetlane Makarovič v Odmevih označila kot žalitev in objavila tudi tonski posnetek vprašanja in žalitve.
5) Kdaj in v kakšni obliki bo napačen prikaz popravljen ter javnosti predstavljena dejanska vsebina spora?
To vprašanje se nanaša na popravek navedb v oddaji, kar se obravnava kot zahteva za objavo popravka v skladu z Zakonom o medijih. Gre za posebni postopek, vaša zahteva je bila posebej obravnavana v tem okviru in ste nanjo prejeli ločen obrazložen odgovor skladno z zakonom. Na tem mestu naj izpostavimo le to, da lahko popravke navedb zahtevajo osebe, katerih pravica ali interes sta bila z objavo navedb neposredno prizadeta.

Odgovorna urednica Informativnega programa TV Slovenija **Polona Fijavž**

Zahtevo za popravek smo zavrnili iz postopkovnih razlogov.
V pritožbi ste poudarili, da pričakujete od odgovorne urednice tudi obrazložitev uredniških meril pri širšem poročanju o tem primeru.
Tako kot pri vsakem primeru pri odločitvi o poročanju izhajamo iz avtonomne novinarske in uredniške presoje, ki temelji na tem, da uredniki in novinarji vsako potencialno temo ocenimo glede na javni interes. Uredniška politika RTV Slovenija je pravno in strokovno definirana v več uradnih dokumentih, ki si sledijo od zakonske ravni do internih pravilnikov: Zakon o Radioteleviziji Slovenija (ZRTVS-1), Etični in poklicni kodeks RTV Slovenija, Programski standardi RTV Slovenija itd. Spoštujemo uravnoteženo poročanje, gledalkam in gledalcem predstavimo stališča vseh udeleženih.
V omenjenem primeru je bilo po presoji novinarja in urednika zgoraj omenjenim kriterijem zadoščeno. Poleg tega smo zavezani k temu, da ne širimo sovražnega govora. Medij tudi ne sme delovati kot »ojačevalec« sovraštva ali žaljivk zoper osebo. Samo dejstvo, da je o nekom nekaj izrekel nekdo drug in da gre za dobesedni navedek ali citiranje izrazov, medija ne odveže odgovornosti pri poročanju in je lahko celo odgovoren poleg avtorja izrazov oziroma tistega, ki je izraze izrekel.

Kljub temu smo 19. 10. 2026 v oddaji Odmevi skladno z uredniško presojo objavili dodatno pojasnilo.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Varuhinja sem pregledala vest v Odmevih, pa tudi poročanje TV Slovenija o tem dogodku v ostalih oddajah na ta dan. Skladno s točko 3.3.5 Etičnega in poklicnega kodeksa RTV Slovenija je namreč **celovitost posamezne vsebine možno doseči tudi s poročanjem v nizu**. Odmevi niso prva informativna oddaja TV Slovenija v dnevu, temveč zadnja. **O preložitvi naroka v primeru odškodninske tožbe** novinarja Jožeta Možine proti pesnici Svetlani Makarovič zaradi žaljivega besedila Utrip laži **je TV Slovenija poročala že v prvi informativni oddaji po dogodku (odločitvi o preložitvi), v** Poročilih ob petih, 2. 10., (na času 2.49 - 3.41). V skoraj minuto dolgi vesti sta bili objavljeni izjavi obeh strani. Odmevi praviloma podrobno obdelajo le nekaj najpomembnejših dnevnih dogodkov ali tem, ostalim dnevnim novicam namenijo zelo malo časa in večinoma samo kratke vesti. **Zato je bil povzetek vesti v Odmevih primeren. Bolj vprašljivo je, zakaj vest o dogodku ni bila objavljena v Dnevniku, kjer je za dnevna poročila na voljo več časa**.

Žalitev novinarke druge medijske hiše na isti obravnavi so na kratko objavili v vesti v Odmevih, v drugih oddajah tega nisem zasledila, čeprav je predsednik Društva novinarjev Slovenije Gašper Andrinek odnos Svetlane Makarovič do novinarke označil za absolutno nesprejemljiv. V članku je njegovo izjavo povzel tudi MMC: "Kultura dialoga do novinarjev je že davno prestopila mejo dostojnosti. Ravnanje, kot smo mu bili priča, je bilo absolutno nesprejemljivo."
Glede na to, **da je bila odložitev naroka eno od dejanj v postopku tožbe, menim, da je TV Slovenija o preloženem naroku poročala v zadostnem obsegu in na primeren način**. **O napadu Svetlane Makarovič na novinarko pa je bilo poročanje** (17 sekund v Odmevih, 2. 10.) **preskromno**, saj je šlo za verbalni napad na novinarko med opravljanjem njenega dela.

Glede druge točke vaše pritožbe varuhinja pojasnjujem, da je, skladno s Pravilnikom o delovanju varuha, ne morem obravnavati. Pravilnik namreč jasno določa, da lahko varuhinja obravnava objavljene programske vsebine, objavljene v 30 dneh pred oddajo odziva oziroma pritožbe. V pritožbi pa pozivate, da preverim poročanje o napadu 21. januarja 2022, nadaljnjih sodnih obravnavah in povezanih dogodkih, presodim gostovanje Svetlane Makarovič v oddaji Marcel in še nekaj drugih dogodkov, ki so se zgodili več kot 30 dni pred oddajo vaše pritožbe.

Tarča, 15. 10.: Ali je bil prispevek o primeru Hudohmet narejen s pomočjo umetne inteligence?

»Pišem vam zaradi tri dni stare objave STA o pojasnilih Gen-I ob romunski aferi, ki so jo objavili mnogi slovenski mediji, od RTVS, prek Dela, Dnevnika, portala Svet24, do luksemburškega N1info v slovenščini. Ker celotne objave STA ne morem videti, lahko o viru sklepam le po ujemanju vseh navedenih medijskih objav v ključnem delu.
''Televizija Slovenija je oddaji Tarča minuli četrtek med drugim objavila video posnetek, posnet s skrito kamero, na katerem naj bi Hudohmet lastnika romunske družbe Waldevar Energy, ki je

z Gen-I Sonce podpisala pogodbo o postavitvi baterijskega hranilnika v Romuniji, Leona Arhireja obvestil o dogovoru o proviziji.''

Ta del je ključen zato, ker sem to Tarčo, ki je arhivirana pod naslovom "Politični Oktoberfest", gledal in se nisem spomnil prav nobenega posnetka s skrito kamero. Dobro pa sem se spomnil prispevka o primeru Hudohmet. Zaradi problematične navedbe STA sem si oddajo ogledal še enkrat, zelo pozorno pa omenjeni prispevek. Ta je že uvodoma opremljen s plehko inscenacijo "sestanka na štiri oči", malo kasneje pa z nekaj podobami domnevne aretacije, ki delujejo, kot da so bile posnete z okna bližnje stavbe.

Slikovna oprema naj bi v obeh primerih naredila vtis nekakšne "dokumentarnosti", nikakor pa ni videti kot posnetki s skrito kamero. /.../

Pri tem ne gre le za vidni vtis, ampak za zmožnost razumevanja celotnega prispevka. Kako verjetno je, da je TVS pridobila in objavila posnetke s skrito kamero, če pa novinarka v Romuniji ni dobila pred kamero nikogar od organov pregona, nobenega romunskega novinarja ali strokovnjaka za korupcijo, ki bi vedel povedati kaj več o tej zadevi? In to kljub temu, da se v prispevku pojavi kader z moškim, ki govori v kamero.

Zato ne more čuditi, če se nihče ni posvetil podrobnejšemu pregledu teh "dokumentarnih" posnetkov. O uvodnem prikazu srečanja dvojice na zapuščeni ploščadi med industrijskima objektoma ni vredno izgubljati besed, saj je njegova insceniranost menda dovolj jasna. Velja pa bolj natančno pogledati okenske posnetke domnevne aretacije in se resno vprašati o njihovi pristnosti.

Upravičen dvom v pristnost je nemogoče izpodbiti najmanj ob prizoru vstopanja domnevnega aretiranca na zadnji sedež policijskega avtomobila (model Dacia Logan). Na sliki se zadnja leva vrata avtomobila odpirajo nazaj, vpeta pa so na sredi odprtine vrat. Prizor, ki je tehnično skoraj, ergonomsko pa povsem nemogoč, je nedvomno plod površne uporabe umetne inteligence. Gre za značilen, prav šolski primer napake UI.

Pa poglejmo, kaj o uporabi UI piše v Etičnem in poklicnem Kodeksu RTVS.

»3.1.4 Umetna inteligenca

RTV Slovenija je dolžna zagotoviti temeljit in do javnosti transparenten nadzor nad vsakršno programsko uporabo generativne umetne inteligence (UI). Vsaka programska vsebina, ki je bila deloma ali v celoti ustvarjena s sistemi UI, se mora povsem jasno prepoznati, se posebej ločiti od drugih programskih vsebin in biti ustrezno označena na začetku in koncu, z označbo, kot je določena na ravni RTV. Označiti je treba tudi vsebino, pri kateri so bila uporabljena orodja UI, če to bistveno vpliva na to vsebino. Posebno skrb je treba nameniti temu, da v programe ne zaidejo ponaredki, ustvarjeni z UI in da z UI ustvarjene vsebine ne zavajajo občinstva.«

Je za netransparentno objavo brez ustreznega opozorila, da so bile inscenirane slike vsaj delno ustvarjene s pomočjo umetne inteligence, možno dobiti bolj jasen dokaz o zavajajočem učinku, kot je uradna in široko razpečana navedba STA, da naj bi TVS predvajala posnetek skrite kamere?!« (B. P.)

Uredništvo oddaje Tarča

Slovenska tiskovna agencija je pri povzemanju Tarče napačno navedla, da je Tarča pridobila posnetke s skrito kamero, kar ne drži. V oddaji ni bilo nikjer rečeno, da objavljamo s skrito

kamero narejene posnetke, zato je ta kritika neupravičena. Ne vem, zakaj se moramo zdaj zagovarjat za nekaj, česar v oddaji ni bilo. Pridobili smo sodne dokumente in posnetke aretacije, ki so pristni, kar smo jasno povedali in tudi vedno naredimo. Vse drugo je pa napaka STA-ja, na kar nimamo nobenega vpliva. Smo pa jih nemudoma opozorili na napačno povzemanje. V prispevku pa smo, kot vse informativne oddaje že mnoga leta, pri navajanju določenih podatkov ali informacij uporabili grafično podlago.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM

Hvala za pozorno spremljanje TV Slovenija in branje novic STA-ja. Verjetno se je dvom v verodostojnost TV Slovenija pojavil zaradi zapisa (STA/N1 …):

»V oddaji Tarča na TVS so minuli četrtek objavili videoposnetek, posnet s skrito kamero, na katerem naj bi **Gregor Hudohmet Leona Arhireja**, lastnika romunske družbe Waldevar Energy, ki je z Gen-I Sonce podpisala pogodbo o postavitvi baterijskega hranilnika v Romuniji, obvestil o dogovoru o proviziji. Poročala je tudi o vsebini sodne odredbe za preiskavo.«

Poved je zelo dvoumna, saj iz nje ni razvidno, kdo je posnel videoposnetek s skrito kamero.

V Tarči je bilo to povedano zelo jasno in nedvoumno:

»Bukarešta, četrtek, 24. septembra. Prizor kot iz kriminalnega filma.(čas 42:36) - 50 metrov pred halo, v kateri je potekalo poslovno srečanje, - se ob kovinski ograji ustavita dva poslovneža. Eden ima v gumbu srajce skrito kamero, drugi v rokah drži tablico, na katero zapiše: Provizija v višini dveh odstotkov posla, kot smo se dogovorili. 450.000 evrov plus DDV. -Ker slednji ne želi, da bi o dogovoru govorila na glas, oseba s kamero na tablico nazaj napiše: -Odgovor velja, bodi miren. Poslovnež s tablico je bil Slovenec Gregor Hudohmet, direktor Gen-I Sonca, skrito kamero pa je nosil Leon Arhire, lastnik romunske družbe Waldevar Energy.«

Ob teh navedbah ni posnetkov skrite kamere, temveč slikovna uprizoritev dogajanja. Televizija je medij, ki gledalcem sporoča vsebine tudi s sliko in videom. V primerih, ko avtorji nimajo na voljo videoposnetka ali slike ali ko je slikovno gradivo za gledalce neprivlačno in slabo informativno (denimo policijski zapisniki), **je primerno, da si televizijski ustvarjalci pomagajo z grafičnimi ali slikovnimi ponazoritvami vsebine. Tako je bilo tudi v tem primeru.**

Glede na to, da se besedilo razlikuje od slikovne uprizoritve (npr. na tablico se ne izpiše vsota, temveč je v sliko vstavljena kot grafični zapis), je gledalcem do neke mere dovolj razvidno, da ne gre za pristne posnetke. Na enak način izdelane statične slike (in ne videoposnetki, ki bi jih posnela skrita kamera) se pojavijo tudi kasneje, kot ponazoritev aretacije. Šele kasneje se pojavijo pravi videoposnetki aretacije.

Razlika med pravimi posnetki in ponazoritvenimi statičnimi slikami z grafičnimi elementi je do določene mere razvidna. Kljub temu pa **menim, da bi bilo smiselno ponazoritev dogajanja primerno označiti**, da bi bilo gledalcem nedvoumno jasno, kaj je pravi posnetek in kaj grafična ali slikovna ponazoritev dogajanja.

Zato uredništvu **priporočam razmislek o označevanju grafičnih ali slikovnih ponazoritev, za katere gledalcem ni nedvoumno jasno, da ne gre za pristne posnetke**. V primerih, ko so te uprizoritve pripravljene s pomočjo umetne inteligence, priporočam uporabo novih enotnih oznak RTV Slovenija za uporabo umetne inteligence, ki jih je uvedla v začetku novembra.

Dosledno označevanje vsebin, ki niso verodostojni posnetki, prispeva k transparentnosti, odgovornosti in verodostojnosti RTV Slovenija in s tem k zaupanju javnosti v vse njene vsebine.

»Zakaj se dopisnica pri poročanju ne opira na uveljavljene, strokovne in neodvisne mednarodne agencije, kot je francoska agencija IPSOS?«

Gledalec Z. L. je varuhinji v času od 14. 10 do 28. 10. poslal kar šest obsežnih dopisov glede poročanja Saše Banjanac Lubej (v prispevku na rtvslo.si, 14. 10., Odmevih, 21. 10.; in v prispevku v oddaji Globus: Status quo ali sprememba, 27. 10.) enega še pred tem, 12. 10., in enega za tem, 29. 10.. Tri odzive je zavrnila, ker niso bili skladni s Pravilnikom o delovanju varuha (nanašali so se na vsebine, objavljene več kot 30 dni pred oddajo odziva). Povzemamo tri obravnavane odzive, odgovor novinarke in mnenje varuhinje sta na vse tri odzive skupaj:

»Prispevek z naslovom »V Srbiji se krepijo pritiski na neodvisne medije«, ki je bil objavljen na portalu rtvslo.si, odpira resna vprašanja o skladnosti z novinarskimi standardi, nevtralnostjo in uravnoteženostjo poročanja. Avtorica prispevka, dopisnica Saša Banjanac Lubej, v svojem poročanju iz Beograda uporablja specifičen diskurz, ki vzbuja pomisleke o ideološki in vsebinski enostranskosti.

1. Nekritična raba terminologije ("neodvisni medij", "provladni")

Dopisnica v celotnem prispevku suvereno in brez zadostne kontekstualizacije ter kritične distance operira s termini, kot so »neodvisni mediji«, »svobodni mediji« in »provladni časnik Blic« oziroma »prorežimski tabloid«. Uporaba teh označb deluje kot vrednostna sodba in etiketa, ki vnaprej legitimira določene medijske hiše kot borce za svobodo, druge pa diskreditira kot režimske trobila, ne da bi bralcu ponudila celovito analizo lastniških struktur, financiranja ali resnične vsebine poročanja teh medijev. S tem novinarka prevzema diskurz političnih aktivistov in tistih medijev, o katerih poroča, namesto da bi ohranila distanco javnega servisa. /…/

Deset vprašanj za varuhinjo in dopisnico Sašo Banjanac Lubej:

1. *Zakaj dopisnica Saša Banjanac Lubej enakovredno in z enakim obsojajočim tonom ne izpostavlja pritiskov ter lastniških in uredniških pretresov na medije v Sloveniji (npr. v primeru N1), ampak to omenja le mimogrede? Prav tako ne problematizira menjav, ki so se zgodile v drugih državah, kjer delujejo mediji United Group-e.*
2. *Kako dopisnica definira »neodvisni medij« in na podlagi katerih meril portal Nova.rs uvršča med neodvisne, čeprav je predhodnega lastnika tega medija (Dragana Šolaka in njegovo skupino) RTV Slovenija sam problematiziral v novici o sodni preiskavi glede nezakonitega brskanja po bančnih računih? /…/*

Tovrstno enostransko, navijaško in nekritično novinarsko delo predstavlja resen problem za ugled javnega medijske servisa. RTV Slovenija je zavezana najvišjim poklicnim in etičnim standardom, ki so jasno zapisani v veljavnem Etičnem in poklicnem kodeksu RTV Slovenija.

V poglavjih tega kodeksa (denimo pod točkami o resnicoljubnosti, poštenosti, nepristranskost – podtočka o nevtralnosti, izboru sogovornikov in načinu sporočanja – ter celovitosti posamezne vsebine in konteksta) je eksplicitno določeno, da morajo biti programski ustvarjalci neodvisni od političnih in ekonomskih vplivov, zagotavljati morajo razpon različnih mnenj, preverjati dejstva

ter se izogibati enostranskemu prikazovanju dogodkov. Dopisnica Saša Banjanac Lubej te standarde v obravnavani novici očitno ignorira, saj ne ponuja celovitega in nepristranskega pregleda razmer, temveč deluje kot podaljšek parcialnih političnih in medijskih interesov. Zavezanost RTV Slovenija k objektivnemu, verodostojnemu in uravnoteženemu poročanju bi morala temeljiti na spoštovanju teh norm, ne pa na njihovem kršenju. /…/« (Z. L.)

»/…/ Iz prispevka v prispevek je pri njenem poročanju opazno sistematično zavajanje javnosti glede rezultatov javnomnenjskih raziskav pred prihajajočimi političnimi procesi v Republiki Srbiji. (primer: od 4:20 naprej: https://365.rtvslo.si/arhiv/odmevi/175258852).
Dopisnica v svojih prispevkih ponavlja trditev, da »Študentska lista« vodi v javnomnenjskih raziskavah, pri čemer nikoli ne predstavi relevantnega ali preverljivega vira za svoje navedbe. Takšno poročanje ustvarja lažen vtis o dejanskem stanju na terenu ter resno posega v objektivnost obveščanja slovenske javnosti.
V nasprotju z nedoločenimi in nepreverljivimi trditvami dopisnice natančni ter pregledni podatki priznanih raziskovalnih hiš kažejo povsem drugačno sliko. Odličen primer tega so uradni rezultati zadnje raziskave mednarodne agencije IPSOS (izvedene med 20. in 22. oktobrom 2026). /…/ Agencija IPSOS je globalno uveljavljena francoska raziskovalna hiša z visoko stopnjo integritete in dolgoletnim renomejem, ki velja za eno najpomembnejših in najzanesljivejših agencij za raziskovanje javnega mnenja na svetu. Njena metodologija temelji na strogih znanstvenih in statističnih standardih. /…/
Uradni rezultati te obsežne raziskave jasno kažejo, da vodi lista Aleksandar Vučić – Ujedinjena Srbija s 47,4 % podpore opredeljenih volivcev. Lista Studentska lista – Studenti pobeđuju zaseda drugo mesto s 40 %, medtem ko je tretjeplasirana lista Ivica Dačić – Faktor stabilnosti! s 3,2 %. Podatki torej neposredno demantirajo trditve dopisnice, da Študentska lista vodi. /…/
Zakaj se dopisnica pri svojem poročanju ne opira na uveljavljene, strokovne in neodvisne mednarodne agencije, kot je francoska agencija IPSOS? /…/« (Z. L.)

»/…/ Zakaj dopisnica v prispevku neproblematizirano in brez kritične distance uporablja izraz »čacilend« (v video prispevku Globus: Status quo ali sprememba? od 3:40 naprej), čeprav gre za globoko šovinističen, podcenjujoč in nestrpen izraz, usmerjen proti ljudem, ki niso pripadniki ali podporniki Študentske liste? /…/

1. *Vprašanje nepristranskosti in uravnoteženosti (točki 3.2 in 5.1.1): Kako je mogoče opravičiti poročanje, ki v celoti ignorira skoraj polovico političnega in družbenega spektra (vključno s 40-odstotno volilno podporo), kar je v očitnem nasprotju z dolžnostjo zagotavljanja politične uravnoteženosti in enakopravne zastopanosti različnih stališč v zadevah, ki razdvajajo javnost?*
2. *Vprašanje celovitosti in širšega konteksta (točka 3.3): Ali enostransko predstavljanje dogajanja z izključnim fokusom na eno politično skupino in z izključitvijo vrhunskih strokovnjakov, zgodovinarjev in intelektualcev zadovoljuje merilo celovitosti posamezne vsebine ter zagotavljanja ustreznega konteksta in razpona mnenj? Ali so močni kritični glasovi proti Študentski listi dovoljeni ali pa le pristanejo med kratkimi opombami?*

3. *Vprašanje poštenosti in rabe diskriminatornega jezika (točki 2.3 in 4.5.2): Kako je združljivo z načelom spoštljivosti ter prepovedjo neprimernega, prostaškega in nestrpnega izrazoslovja v javnem mediju nekritično povzemanje in širjenje podcenjujočih ter šovinističnih izrazov, kot je »čacilend«? Dopisnica se od tega izraza ni ogradila ali ga predstavila kot žaljiv izraz, kar tudi je, za drugo skupino ljudi.*
4. *Vprašanje nevtralnosti in dvojnih meril pri označevanju akterjev (točki 3.2.1 in 3.2.4): Ali uporaba mehko oblikovanih izrazov (»skupina ljudi«) za nasilnike iz določenega tabora ter stigmatizirajočih kvalifikacij za nasprotno stran ustreza poklicnemu merilu nevtralnega načina sporočanja brez novinarskih vrednostnih sodb in vnaprejšnjega opredeljevanja?*
5. *Vprašanje prepovedi aktivizma in avtonomnosti (točki 2.5 in 7.9): Ali dopisničino delo še ohranja avtonomnost in poklicno distanco javnega servisa ali pa se je prevesilo v odkrito aktivistično delovanje, ki krši temeljna etična načela o nedopustnosti političnega ali interesnega navijanja v programih RTV Slovenija?*

Zainteresirana javnost in plačniki RTV-prispevka upravičeno pričakujejo transparentno delovanje javnega zavoda, spoštovanje njegovega poslanstva ter jasne, argumentirane odgovore na zastavljena vprašanja.« (Z. L.)

Novinarka je na tri poslane odzive odgovorila skupaj:

Novinarka Saša Banjanac Lubej

Zavračam vse navedbe domnevnega gledalca oziroma domnevnega uporabnika vsebin rtvslo.si. Iz njegovih očitkov o mojem kršenju novinarskega kodeksa veje retorika Vučićevega propagandnega stroja in ugrabljene države.
Kot odgovor bom navedla samo nekaj pojasnil:
Kdo so »ugledni« ljudje, ki jih »priporoča« za citiranje? Igralec Branislav Lečić je po obtožbah o spolnem nadlegovanju kot nekdanji kulturni minister iz vrst Demokratske stranke »prestopil« med podpornike in zagovornike Vučićeve SNS zato, da bi se skril pred roko pravice. Njegova žrtev, ki je o napadih javno spregovorila, pa se je morala iz Srbije izseliti v ZDA.
Besedo ćaciland uporablja tudi sam srbski predsednik Vučić, ki je večkrat izjavil, da je ponosen, ker je ćaci, zato v tej besedi ne vidim prav nič spornega.
40-odstotna podpora na volitvah v Srbiji ne pomeni 40-odstotne podpore opoziciji v dejansko demokratični državi. Srbija je namreč avtokracija z lastnostmi diktature, v kateri je mafija med Vučićevo vladavino pomembno vplivala na delovanje državnega aparata (tajne službe, policija, tožilstvo, sodstvo). Ti okostnjaki že padajo iz omar po 26. oktobru.
Naročnik agencije IPSOS je bila vladajoča stranka SNS, zato je ne štejem med neodvisne javnomnenjske agencije in je nisem citirala. Torej sploh ni neodvisna — to je bila v preteklosti, zadnja leta pa nič več.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Novinarka je sicer razmeroma skopo, vendar v bistvenih orisih odgovorila na vaše glavne pomisleke. Pojasnila je, zakaj agencija IPSOS v Srbiji ni neodvisna agencija. Pojasnila je tudi navajanje izidov javnomnenjskih anket.

Ogledala sem si reportažo in poročilo dopisnice iz Beograda v Odmevih in njen pogovor z voditeljico Odmevov. V reportaži je navedla nekaj izjav udeležencev shoda, nato je korektno poročala o dogodku v Beogradu, omenila je tudi zborovanje vladnih privržencev v Nišu, poročala je tudi o policijskih aretacijah in česa so prijeti obdolženi.
Glede navajanja javnomnenjskih raziskav pojasnjujem, da pravila, ki jih navajate, veljajo, ko medij natančno in podrobno predstavlja izsledke javnomnenjske raziskave, praviloma v lastni državi, kjer se podrobno navaja izsledke različnih agencij. Tam je potrebno navesti tudi število anketiranih in anketo predstaviti v celoti. V prispevku pa je šlo za povzetek več javnomnenjskih anket v času pred volitvami, zato je pri tem dolžnost novinarja, da po lastni presoji povzame bistvo najbolj verodostojnih anket oziroma tistih, za katere upravičeno predvideva, da najbolj realno napovedujejo izid volitev, ne pa tistih agencij, ki poskušajo z objavami vplivati na izid volitev. Volitve so pokazale, da je novinarka povzela najbolj verodostojne ankete.
Kaj so neodvisni in kaj provladni mediji, določa marsikaj, poleg lastniške strukture tudi vsebina in način poročanja o političnih in drugih pomembnih zadevah. Če ima v nekem mediju aktualna politična linija ali predsednik veliko časa ali prostora in če se v njem pojavljajo skoraj izključno vsebine, ki so tej politični veji (ali vladi/državi) naklonjene, lahko tak medij označimo za provladni ali prodržavni. Obnašanje lastnikov tega medija v drugih državah lahko vpliva na status medija v drugi državi, ne pa nujno v Srbiji.
Dopisnica iz Beograda ne spremlja stanja v medijih v Sloveniji, zato ravna profesionalno, ko v svoje poročanje ne vključuje primerjav s slovenskimi mediji.
Ostalih očitkov niste konkretizirali, zato nanje ne morem odgovoriti.
Novinarka je pojasnila vse konkretne očitke. Pojasnjevati svoje prispevke je dolžna skladno s programskimi standardi. Ni pa dolžna odgovarjati na splošna vprašanja, zakaj nečesa ne vključi v prispevke.
Zato menim, da je novinarka pri svojem delu spoštovala Programske standarde RTV Slovenija, pa tudi Etični in poklicni kodeks RTV Slovenija.

Gledalec se je na prejete odgovore odzval v dveh dolgih dopisih, povzemamo samo bistvene očitke:

»Odgovor novinarke je z vidika novinarske etike, institucionalne komunikacije in profesionalnih standardov izjemno problematičen, nepopoln in vsebinsko neustrezen.
Osebni napadi (ad hominem) in politično diskreditiranje: Novinarka namesto vsebinskega odgovora na očitke uporabi diskreditacijo avtorja dopisa (»domnevni gledalec«) ter njegove očitke označi za »retoriko Vučićevega propagandnega stroja in ugrabljene države«. S tem gledalcu/bralcu pripiše politično motiviranost ter se izogne vsebinskim odgovorom.
Neodgovarjanje na ključna vprašanja: Odgovor povsem ignorira večino od 10 postavljenih vprašanj. Dopisnica se ne opredeli do vprašanj o rabi dvojnih meril (Slovenija vs. Srbija), definiciji neodvisnih medijev, poročanju o lažnih novicah ali ignoriranju navedb o spornejših ravnanjih preferiranih medijev. /…/
Ali se varuhinji nivo odgovorov dopisnice – ki vsebuje pokroviteljski ton, zavračanje komunikacije z »domnevnim gledalcem«, izogibanje vsebinskim odgovorom in neposredno diskreditacijo

spraševalca – zdi primeren za javni medijski servis, ki ga financirajo vsi državljani in ki ga obvezujejo visoki standardi javnega komuniciranja? /…/
Pričakujem odgovor na vsa ostala vprašanja po posameznih točkah in na vsa sporočila.«

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Varuhinja pravic gledalcev opravljam svoje delo skladno s Pravilnikom o delovanju varuha. V njem v 9. členu med drugim piše:
»Gledalci, poslušalci, bralci in uporabniki programskih vsebin Radiotelevizije Slovenija svoje pripombe ali predloge praviloma naslovijo neposredno na varuha, v kolikor menijo, da je šlo v programskih vsebinah Radiotelevizije Slovenija za kršitve njihovih pravic. Pritožbe vložijo najpozneje v 30 dneh po objavi vsebine, na katero se odzivajo. Varuh jih po lastni presoji odstopa v predhodno obravnavo pristojnim osebam, uredništvom ali drugim enotam zavoda. /…/
Varuh obravnava samo tiste vloge, ki se nanašajo na objavljene programske vsebine.
Varuh ne sme posegati v vsebine Radiotelevizije Slovenija pred njihovimi objavami. /…/«
Vaši dopisi so večinoma presegali odzivanje na objavljene programske vsebine, torej vsebine, ki jih obravnavam. Zato sem obravnavala samo tiste dele vaših dopisov, ki se nanašajo na objavljene programske vsebine, objavljene v 30 dneh pred vašim dopisom. Pravilnik moram spoštovati. Tudi zato, ker bi se sicer gledalci lahko obračali name z nešteto starimi vsebinami, zaradi česar bi mi zmanjkalo časa za obravnavo aktualnih odzivov gledalcev, oddanih skladno s pravilnikom.
Ker sem se osredotočila samo na te vsebine, stare največ 30 dni, sem samo te dele poslala v odziv novinarki in urednici. Vprašanj, ki se niso nanašala na te vsebine, ji nisem poslala, ker tudi niso predmet moje presoje. Zato se tudi njeni odgovori nanašajo samo na vsebine, objavljene v 30 dneh pred vašim dopisom.
Njeno navedbo ***»Zavračam vse navedbe«*** razumem kot njen splošen odziv na vaše očitke, navedbo ***»Iz njegovih očitkov o mojem kršenju novinarskega kodeksa veje retorika Vučićevega propagandnega stroja in ugrabljene države.«*** kot njen komentar, da v vaših očitkih ne prevladuje strokovna argumentacija, temveč politična pričakovanja. To je njen komentar, do katerega se ne opredeljujem.
Navedbo ***»domnevnega gledalca oziroma domnevnega uporabnika vsebin rtvslo.si.«*** pojasnjujem s tem, da novinarki in urednici nisem poslala vaših osebnih podatkov (imena, priimka, naslova…), drugi razlog pa sta vsebina in slog vašega pisanja. Oba kažeta, da so bili odzivi napisani s pomočjo umetne inteligence in se novinarki zato upravičeno postavlja vprašanje, ali ste avtor dopisov vi kot gledalec ali umetna inteligenca, ki ni gledalec.
Zato **menim, da je odgovorila na vse bistvene očitke, povezane z vsebinami, katerih avtorica je bila** in so bile objavljene v 30 dneh pred vašo oddajo odziva. Zato tudi menim, da v odgovorih ni šlo za diskreditacijo spraševalca. Nivo komunikacije dopisnice je sicer v nekaterih delih na robu spoštljive komunikacije, vendar še vedno znotraj meja, primernih za javni servis. /…/
Na vsa konkretna vprašanja o konkretnih objavljenih vsebinah ste prejeli konkretne odgovore dopisnice in varuhinje. /…/

Odzivi na prenos Državne proslave ob dnevu suverenosti in 35. obletnici osvoboditve Republike Slovenije

Na prenos Državne proslave ob dnevu suverenosti in 35. obletnici osvoboditve Republike Slovenije 25. oktobra iz Kopra so prišli trije odzivi. Gledalca in gledalko je zmotil naslov proslave, še en gledalec pa je opozoril na napako pri poimenovanju »predstavnika« namesto »predsednika« prve slovenske vlade. Vse odzive skupaj z odgovori pristojnih navajamo spodaj.

Naslov državne proslave

»Kot v dejanjih izkazan domoljub, zapisujem ostro pritožbo zoper poniglavo ravnanje nacionalne RTV SLO, saj kot dokazano izhaja iz priloge k temu pismu, namerno kršite veljavno zakonodajo! Namreč, danes je državni praznik: dan suverenosti Republike Slovenije, kot izhaja tudi iz spodnje spletne povezave na Zakon o praznikih in dela prostih dneh v Republiki Sloveniji!
Nikjer nobene črke zapisa o »osvoboditvi« Republike Slovenije, kot zapisujete v napovedniku za današnja državno proslavo v Kopru na nacionalki!
Kdo je odgovoren na TV SLO za to šlamastiko, za to sabotažo, vse v cilju ugajati trenutno vladajočim?! /…/ To samovoljnost, s tem kršenje zakona, so tudi predrzno zapisali na vabila za današnjo državno proslavo v Kopru. Menda (še) nacionalna RTV SLO pa temu, namerno-provokatorskemu kršenju Zakona o praznikih in dela prostih dne hlapčevsko sledi!
Zakon o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji (ZPDPD) (neuradno prečiščeno besedilo št. 11)
1. člen
Prazniki v Republiki Sloveniji so:
/…/
- 25. oktober – dan suverenosti
/…/
Prazniki Republike Slovenije iz prejšnjega odstavka so dela prosti dnevi, razen praznikov dan Primoža Trubarja, dan Triglava, združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom, vrnitev Primorske k matični domovini, dan slovenskega športa, dan suverenosti, dan znanosti in dan Rudolfa Maistra, ki niso dela prosti dnevi.« (M. B.)

»V arhivu oddaj si lahko ogledamo Državno proslavo ob dnevu suverenosti in 35. obletnici osvoboditve Republike Slovenije. Praznika s takšnim imenom v Sloveniji ni.
Draga RTV, ali smo vas res že izgubili? Upam, da ne postanete trobilo vladajoče politike. Vaša zvesta podpornica.« (S. C.)

Nataša Rijavec Bartha, ki je nadomeščala odg. urednico Informativnega programa TV Slovenija

Naslov proslave je določil organizator državne proslave - RTV Slovenija je pripravila prenos dogodka, pri čemer poimenovanje dogodka, ki je tudi razvidno v TV napovedih v programu, sledi organizatorju.
V nadaljevanju prilagam vladno obvestilo o proslavi.

(Vladno obvestilo o proslavi, op. varuhinje):

Državna proslava **ob dnevu suverenosti in 35. obletnici osvoboditve Republike Slovenije bo v nedeljo, 25. oktobra 2026, od 11. ure** na Ukmarjevem trgu v Kopru. Slavnostni govornik bo **predsednik Vlade Republike Slovenije Janez Janša**.
Na državno proslavo vabijo **predsednica Republike Slovenije, Državni zbor Republike Slovenije in Vlada Republike Slovenije**. Slovesnost bo **posvečena vojaški in politični zmagi, osvoboditvi Slovenije pred 35 leti in pomenu suverenosti za današnjo družbo**.
Prizorišče na Ukmarjevem trg v Kopru bosta **zamejevali vojaški ladji Triglav 11 na severu in Ankaran 21 na carinskem pomolu**. Praznik bodo **počastile tudi vojaške ladje zavezniških držav ter preleti helikopterjev in letal Policije, Slovenske vojske in Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje**. Na prizorišču bo na ogled priložnostna razstava Muzeja slovenske osamosvojitve.
Umetniški program bo povezal glasbo, slovensko poezijo in prozo, ples ter dokumentarne in sodobne video podobe. **V ospredju bodo svoboda, domoljubje, zgodovinski spomin in odgovornost za skupno prihodnost Slovenije**.
Nastopili bodo **Policijski orkester in Orkester Slovenske vojske pod vodstvom dirigentov Nejca Bečana in Mitje Dragoliča, Lara Komar, Tinkara Kovač, Rubi Kužel, Gregor Ravnik, Ana Dežman, Rudolf Strnad in Pro Dance**.
Scenarij in režijo podpisuje **Katja Pegan**. Ustvarjalno ekipo sestavljajo še **scenograf Marco Juratovec, koreograf Miha Krušič, avtorja videa Den Baruca in Dean Grgurica, kostumograf Andrej Vrhovnik, oblikovalec svetlobe Jaka Varmuž in svetovalec za glasbo Patrik Greblo**.
Neposredni prenos proslave bo na I. programu Televizije Slovenija, I. programu Radia Slovenija in na spletnem portalu RTV Slovenija. /.../

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Urednica je pojasnila, da **je TV Slovenija objavila** v naslovu prenosa **naslov državne proslave, kot jo je poimenoval uradni organizator proslave**. Z vidika spoštovanja Etičnega in poklicnega kodeksa RTV Slovenija, ki narekuje natančnost, pravila snemanja ... **je uredništvo ravnalo pravilno.**
Vašo dilemo najbolje pojasnijo pravila slovenskega jezika. **Če z jezikovnega vidika in z jezikovnimi pravili podrobneje pregledamo naslov prenosa in državne proslave, ugotovimo, da v nobenem od njiju ni preimenovanja praznika**. Če pozorno beremo napoved proslave, ugotovimo, da je posvečena dvema vsebinama: dnevu suverenosti (prazniku) in 35. obletnici osvoboditve. O preimenovanju praznika bi lahko govorili, če bi pisalo Državna proslava **ob dnevu suverenosti in osvoboditve Republike Slovenije** (ob dnevu česa). To bi jezikovno ustrezalo spremembi imena praznika.
Takega imena državna proslava ni imela, zato **menim, da je šlo za dvojno vsebino proslave, ne pa za proslavo ob spremenjenem imenu praznika**. Kršenja zakona o praznikih in dela prostih dneh torej ni bilo. Zato **menim, da TV Slovenija v tem primeru ni kršila ničesar**.
Še to: v spremnem besedilu je komentatorka proslave, ki je dostopna na povezavi https://www.rtvslo.si/rtv365/arhiv/175259727?s=tv, na času 28:21 povedala: »Današnja državna proslava ob dnevu suverenosti se tu, na koprskem Ukmarjevem trgu, zaključuje.«

Zakaj dodatna vsebina proslave, je vprašanje za organizatorja, ne za RTV Slovenija. Varuhinja se izrekam samo o pravilnosti in primernosti naslova prenosa na TV Slovenija. Ta je bil primeren in v ničemer ne nakazuje, da bi gledalci »izgubili« TV Slovenija.

Predstavnik namesto predsednik vlade

»Pri prenosu današnje proslave ob dnevu suverenosti iz Kopra je prišlo do neoprostljive napake vaše voditeljice. Takoj na začetku prenosa (še pred začetkom proslave) je predsednika 1. slovenske vlade Lojzeta Peterleta iz predsednika vlade degradirala v predstavnika vlade. Prav oziroma nujno bi bilo, da se RTV SLO javno opraviči za to šlamastiko. Poleg tega je pred koncem prenosa napravila še eno napako (če je ni ona, jo je nekdo drug iz ekipe RTV SLO). Izjavila je namreč, da je bila režiserka oddaje Katja Šeruga, na ekranu pa je bilo napisano, da je režiserka Tina Novak Skrbinac. Kdo je bila torej režiserka prenosa?« (A. R.)

ODGOVOR VARUHINJE

Na povezavi https://www.rtvslo.si/rtv365/arhiv/175259727?s=tv sem podrobno pregledala in poslušala prenos proslave. Če ob ogledu proslave pritisnete znak za podnapise, lahko povedano tudi preberete, zraven še čas predvajanja. Na času 1:14 je Valentina Plaskan, komentatorka prenosa državne proslave ob dnevu suverenosti in 35. obletnici osvoboditve Republike Slovenije, povedala:

»Kot vidimo, pa se na prizorišču že zbirajo visoki gostje. Okoli 2.000 gostov se pričakuje, večina ministrov 16. slovenske vlade, ki jo vodi premier Janša, pa tudi predstavniki prve slovenske Demosove vlade, njen takratni predstavnik Lojze Peterle ter ministri Dimitrij Rupel, Igor Bavčar, Jelko Kacin, Igor Umek in Dušan Šešok …«

Res je, kot ste zapisali, v besedilu je komentatorka dvakrat zapored rekla »predstavnik« prve slovenske vlade. Zato sem ji poslala prepis posnetka in jo prosila za pojasnilo.

Komentatorka prenosa državne proslave ob dnevu suverenosti in 35. obletnici osvoboditve RS Valentina Plaskan

Iskreno mi je žal za neljubo in nehoteno napako. V tekstu, ki sem si ga pripravila predhodno, je seveda pisalo predstavnik in predsednik prve Demosove vlade, ko pa človek komentira in sledi sliki, ki ga režiser/ka TV-proslave prilagaja dogajanju na prizorišču, se mi je žal zgodil lapsus, da sem namesto predsednik drugič spet rekla predstavnik. Besedi sta si črkovno zelo blizu; morda je k lapsusu prispevalo tudi to, da je v tem primeru kamera hitro potovala med vsemi predstavniki Demosove vlade in sem tudi sama morala s komentarjem pohiteti. Da sem nameravala reči predsednik vlade, je jasno tudi iz nadaljevanja, ko sem omenila ministre. Pozornemu gledalcu se še enkrat opravičujem.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Iz pojasnila je razvidno, da je zaradi hitrosti prenosa in komentiranja v živo komentatorka nehote namesto predsednik rekla predstavnik, verjetno zato, ker je bila ta beseda tudi nekaj besed prej. Gre za neljubo, vendar očitno nehoteno napako, kar kaže tudi navajanje ministrov.

Glede režiserke proslave pa komentatorka ni naredila napake.
Po koncu proslave, ko so gostje že odhajali, je na času 30.43 povedala: »/…/ pa ostaja torej skupna naloga. Režiserka današnje kulturne proslave je bila Katja Pegan. /…/«
Sočasno s temi njenimi zadnjimi stavki je na zaslonu tekla zaključna špica, v kateri so bili navedeni vsi podatki o proslavi in o prenosu. **Režiserka proslave (nastopajoči pevci, plesalci, interpreti …) je bila Katja Pegan, režiserka televizijskega prenosa (postavitev in vklapljanje kamer …) pa Tina Novak Škrbinac.** To sta dve zelo različni vlogi. Režiserka proslave sooblikuje kulturni del proslave, režiserka prenosa pa samo poskrbi, da pride vse brezhibno do gledalcev.
Mimogrede: pomotoma ste napisali, da je komentatorka rekla Katja Šeruga, čeprav je rekla Katja Pegan. Katja Šeruga je donedavna odgovorna urednica portala N1, Katja Pegan pa režiserka in dolgoletna direktorica Gledališča Koper. Gre torej za dve različni osebi.

Pohvala oddaji Utrip, 31. 10., in komentatorju Žigi Vlašič Bonča

»Izražam poklon ustvarjalcu nocojšnjega Utripa Žigi Vlašiču Bonči! Izjemen komentar ključnih političnih dogodkov preteklega tedna je odlično vizualno podkrepil. Ta fant je pravi profesionalec! Tudi zaradi njega in velike večine kolektiva RTV SLO ostajam vaš zvesti gledalec in poslušalec!« (J. P.)

Mnenji

O oddaji Utrip, 24. 10.

»Samo to bom zapisala, ob gledanju današnjega Utripa spoznavam, da ima sedanja koalicija popolnoma prav ob razmišljanju, da naj RTV plačuje, kdor želi.« (D. S.)

»Še vedno zagovarjam RTV, so pa možne tudi izboljšave«

»Najprej naj povem, da bom podprl referendum o RTV -prispevku. Motijo pa me nekatere osebe, ki se preveč pojavljajo v informativnem programu. Običajno nastopajo kot komentatorji. Navedel bom samo dva primera:
1. Dr. Matej Lahovnik; sodeloval je in bil aktivni član v "liberalnih" vladah. Po odobritvi TEŠ-6, kjer je po mojem vedenju tudi sodeloval, se je "umaknil" na fakulteto. Vsi vemo, koliko nas ta zgrešeni projekt stane. /…/
2. Dr. Mojmir Mrak; ugledni predavatelj na fakulteti. Ampak, kolikor mi je znano, ni nikoli sprejel kakšnega položaja v vladi. Lahko rečem, pa to ni samo moje mnenje, da smo se ga naveličali poslušati..
Saj bi še lahko našteval ljudi, ki se prepogosto pojavljajo v vaših oddajah. Naredite analizo informativnega programa, pa boste videli, ali imam prav.
Še vedno zagovarjam RTV, kot sem uvodoma navedel. So pa možne tudi izboljšave. Moj namen ni bil kritizirati vašo institucijo, ampak opozoriti na stvari, ki me motijo.« (B. B.)

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Glede gostovanja dr. Mateja Lahovnika pojasnjujem, da je zelo redko gost na TV Slovenija (zelo pogosto pa na komercialnih TV, zato ste morda imeli skupni vtis o njegovem pojavljanju na TV-

zaslonih nasploh, ne pa na TV Slovenija). V oddajah, kot so Tarča, Odmevi ipd., kjer imajo gostje na voljo več časa, dr. Lahovnika ni bilo že zelo dolgo.
Dr. Mojmir Mrak nastopa pogosteje, nedavno nazaj je bil tudi v Odmevih, kljub temu pa tudi zanj velja, da nastopa na TV Slovenija mnogo redkeje kot nekateri drugi sogovorniki.
Sicer pa tudi varuhinja opozarjam programske delavce, da se nekateri gostje pojavljajo v oddajah TV Slovenija prepogosto in priporočam, da iščejo in vabijo bolj raznovrstne sogovornike. Izrazito malo je predvsem ženskih sogovornic, kar je pokazala tudi nedavna analiza. Analize drugih gostov ni bilo, bi pa bila zelo koristna.

Kritike

Na oddajo Utrip, 17. 10.

»Ne čudi me več, da se TV novinarka Vanja Kovač tedenskih Utripov na TV Slovenija loteva z vse večjo agresivnostjo in ideološko naravnanostjo, pri čemer potvarja resnico, je tendenciozna, pristranska, navijaška in aktivistična. /…/
Kovačeva tako v Utripu 17. 10. 2026 (https://365.rtvslo.si/arhiv/utrip/175257786) ponovno udriha po sedanji vladi (na račun Golobove vlade njenih kritik ni bilo slišati), napoveduje kataklizmo, če se temu ne bomo uprli (z vsemi sredstvi?) in takorekoč hvali razbijaške »protestnike« na francoskih ulicah.
V Odmevih dne 11. 10. 2026 (https://365.rtvslo.si/arhiv/odmevi/175256181) je voditeljica Manica Janežič Ambrožič povabila dva politična komentatorja, ki sta razpravljala o izidu nedavnih referendumov. Gosta sta bila Peter Merše in Janez Markeš. Slednji je stalni gost na TV Slovenija, verjetno zaradi svojih skrajno levih, z brutalnostjo izraženih radikalnih stališč, ki očitno ustrezajo ideološki naravnanosti naše »javne« TV. Ob njem se je kulturni Merše z vsemi svojimi prepričljivimi argumenti zdel povsem nebogljen, saj ga je agresivni Markeš prekinjal in sogovornika smešil. Izseke tega pogovora je v omenjenem Utripu uporabila tudi Kovačeva, pri čemer je Markeša prikazala domala v celoti (pojavlja se kar večkrat), Meršeta pa niti enkrat, saj s svojo zmernostjo in ideološko neobremenjenostjo ne bi šel v njen koncept.
Še bolj problematična je njena presoja francoskih uličnih izgredov, za katere Kovačeva trdi, da »protestirajo za skupno dobro«. Je požiganje, ropanje, nasilje, res prizadevanje za skupno dobro? /…/ S to mislijo je novinarka Vanja Kovač zaključila sobotni Utrip na TV Slovenija, medtem ko so se v ozadju vrstili prizori nemirov v Franciji, Italiji in Belgiji. In nadaljuje: Javni servis je v dveh dneh znova pokazal, da mu je politična interpretacija očitno bližja od profesionalne distance, čeprav ga za zdaj še vedno obvezno plačujemo vsi. Ko ob posnetkih evropskih nemirov poslušam slavljenje moči protestov, se težko znebim občutka, da smo nevarno blizu hujskanju.« (B. O.)

»Avtorica na koncu napeljuje/hujska k nemirom. To je nesprejemljivo. /…/« (S. P.)

Na prispevek v Dnevniku, 27. 10.

»V sinočnjem Dnevniku je bil objavljen prispevek o arhivih SFRJ v Beogradu, v katerega se je novinarju prikradel nezanemarljiv lapsus: Po besedah nekdanjega direktorja jugoslovanskega arhiva so bili dosjeji obveščevalnih služb večinoma uničeni med Natovim napadom leta 1991. Bombardiranje Srbije je NATO izvajal šele osem let kasneje, spomladi leta 1999. Vprašanje, kaj bi bilo, če bi NATO Srbijo in Beograd napadel že spomladi leta 1991, pred osamosvojitvijo Slovenije, je lahko iztočnica za zanimivo alternativno zgodovino.
Vendar to ni bila tema prispevka in itak ne sodi v dnevna poročila. Bila je le stvarna napaka, ki je očitno nihče v uredništvu ni opazil ne ob pripravi in ne med samo oddajo. Ali pa so jo, pa so (spet) o njej molčali, namesto da bi jo voditelj mimogrede in samoumevno popravil.« (B. P.)

II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM

Pohvali novi oddaji Odnosologija

»Rada bi pohvalila vašo novo oddajo o odnosih (Odnosologija), ki je zelo zanimiva in kakovostna. Tema je predstavljena na spoštljiv in iskren način, kar daje oddaji posebno vrednost. Iskrene čestitke za odlično vsebino in trud, ki ga vlagate v pripravo oddaje.« (M. Č.)

»Oddajo o odnosih gledam z veseljem. Lepo je popestrila medijski prostor, pogovori o odnosih pa so zelo zanimivi, iskreni in vredni razmisleka. Tudi izbira voditelja je odlična, saj s svojo sproščenostjo in načinom vodenja ustvarja prijetno vzdušje. Iskrene čestitke za novo oddajo. Želim vam še veliko uspeha pri nadaljnjem ustvarjanju.« (J. Č.)

Urednica Uredništva izobraževalnih oddaj TV Slovenija **Katja Stamboldžioski**

Zahvaljujemo se gledalkama za pohvali in smo iskreno veseli, da sta v oddaji prepoznali iskrenost gostov in njihovih zgodb, strokovne razlage in možnosti razmisleka o temah, ki jih obravnavamo. V naslednjih oddajah bomo vsekakor širili nabor tem tudi na področje širših družbenih vprašanj npr. solidarnosti, dobrodelnosti, empatije in inkluzuje.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Pohvalama dodajam, da sem kot varuhinja v priporočilih za PPN 2025 zapisala: »porast nestrpnosti in nasilja med mnogimi družbenimi skupinami in posamezniki ter slabšanje duševnega zdravja mnogih posameznikov pa terja od javnega servisa **tudi več pozornosti preventivnim vsebinam in vsebinam, ki povezujejo različne družbene skupine, iščejo njihove skupne točke ter blažijo družbene napetosti«**.
Med priporočili za PPN 2026 pa sem zapisala: »Priporočam pa **več žanrov ali formatov, ki omogočajo poglobljeno in celovito predstavitev občutljivih in kompleksnih vsebin na umirjen, dialoški in vključujoč način,** tako da **iščejo med nasprotujočimi si posamezniki in skupinami stične točke in rešitve za težave** ter predstavljajo oblike preventivnega delovanja za zmanjševanje odklonskih ravnanj.«

Oddaja Odnosologija ne zajema vseh tem iz mojih priporočil, saj se loteva predvsem odnosov na osebni, družinski, partnerski in prijateljski ravni, ne pa širših družbenih tem. Toda družbene odnose soustvarjamo posamezniki, zato je še kako pomembno, kakšni, s kašnimi popotnicami in travmami vstopamo vanje. Oddaja torej pomaga ustvarjati vključujočo in razumevajočo družbo pri temeljih in s tem sledi Programskim standardom RTV Slovenija.
Za doseganje čim večjega učinka sta pomembna tudi ustrezen žanr in format oddaje. Nisem sicer strokovnjakinja za televizijske formate, kot gledalko pa me je pritegnila kombinacija osebnih zgodb, pospremljenih s širši javnosti razumljivimi strokovnimi razlagami.

III. RAZVEDRILNI PROGRAM

Pohvala voditeljici Vesni Milek in oddaji Kaj ima ljubezen s tem?

»Čutim, da moram napisati pohvalo za voditeljico Vesno Milek. Vse njene oddaje redno spremljam. Vesna Milek je odlična, povabi zanimive goste, se pripravi, najbolj pa občudujem njen izjemno barvit uvod, preden postavi vprašanje gostu. Njena res slikovita retorika me prepriča in vselej pozove, da ji prisluhnem. Današnja oddaja s Salome in Tomažem Miheličem je bila vrhunska. Hvala Televiziji Slovenija.« (T. L.)

Mnenja

»Nas moti, da so pri Inkognito in Kdo bi vedel eni in isti – v glavnem samo komiki, igralci«

»Sem strastna gledalka kvizov, podobno tudi širša okolica mojih znancev. Ki so me nagovorili, da vas pokličem in povem: Zakaj nastopajo v teh kvizih eni in isti ljudje? V vseh kvizih (razen pri Jokerju, tam so se tekmovalci menjavali in nam je bil super. Mario kot voditelj pa tudi.).
Pri kvizu Vem! se tekmovalci pogosto ponovijo (vem, da so tudi ponovitve oddaje, a tudi pri novih se ponovijo isti tekmovalci).
Še bolj pa nas moti, da so pri kvizu Inkognito in pri ta novem, Kdo bi vedel, eni in isti – v glavnem samo komiki, igralci, naše »zvezde«, ki jih vidimo še v drugih oddajah in na drugih televizijah. Saj nimamo nič proti njim osebno. Samo preveč pogosto jih gledamo in se jih naveličamo. In delamo s tem njim krivico, ker nam niso več všeč. Mi pa se jezimo, ker bi radi, da bi nam naša televizija, ki jo imamo zelo radi, predstavila nove ljudi. Saj je veliko ljudi po Sloveniji, ki kaj znajo in ki se dobro znajdejo v takšnih oddajah in bi zelo popestrili te oddaje, da bi jih še rajši gledali. Tudi zaradi teh novih ljudi, ki bi se pojavili. Ker je vsak zanimiv in bi radi kaj izvedeli o njih, pa kako se znajdejo v kvizu. Ker oba kviza sta zelo zanimiva, vsi jih radi gledamo.« (V. C.)

O oddaji Dobro jutro in voditeljih

»Sem dolgoletni gledalec televizije. Imam 77 let, sem vdovec in imam veliko časa in gledam dosti vašo televizijo. Vsak dan gledam oddajo Dobro jutro. Tudi danes. Osebno me zelo moti, da nastopa v oddaji kot voditelj Gregor Ravnik, ob tako velikem številu zaposlenih, ki je za povrh še zobozdravnik in pevec. Mar nimate v hiši dovolj dobrih voditeljev? Oddaja Dobro jutro je sicer

zelo dobra, jo redno spremljam vse dni. Večina voditeljev je zelo dobrih. Pa mariborska voditeljica mi tudi ni všeč, ker preveč po štajersko vleče, pa lahko bi se bolj letnemu času primerno oblekla.
Pa ko sem že pri besedi, bi omenil še Vesno Milek, ki vodi to novo oddajo. Ji ne gre najbolje od rok. Se ji kar zatika, včasih ne ve prav dobro, kaj vprašat, pa vleče nekaj iz gostov.« (D. F.)

Dobro jutro: »Moti me premikanje zavesic na zaslonu«

»Imam pripombo na oddajo Dobro jutro, ki je sicer zdi zelo dobra. Moti me premikanje zavesic na zaslonu (levo-desno), saj odvračajo pozornost in zakrivajo lep pogled na ozadje Ljubljane. Menim, da je škoda, da se zaradi njih lepo ozadje ne vidi v celoti. Sicer pa je oddaja zelo dobra.« (T. R.)

IV. ŠPORTNI PROGRAM

»Zdi se mi skrajno nespoštljivo do naše reprezentance ter celotne NZS, da ne predvajate niti ene tekme Slovenije«

»Rad bi se pritožil, da se mi zdi skrajno /…/ in nespoštljivo do naše slovenske reprezentance ter celotne NZS, da ne predvajate niti ene tekme Slovenije. Drugo je, da ne predvajate kakšne prijateljske tekme, ampak - da ne predvajate niti lige narodov, kaj šele evropskega in svetovnega prvenstva, bila sta namreč na /…/, ki je komercialna in ne državna televizija. /…/« (V. P.)

Odgovorni urednik Športnega programa TV Slovenija **Gregor Peternel**

Najprej naj gledalca informiram, da smo prenašali tako svetovno prvenstvo v nogometu 2026 kot tudi evropsko prvenstvo 2024 z vsemi tekmami slovenske reprezentance. V enakem obsegu bomo prenašali tudi evropsko prvenstvo 2028.
Da ne prenašamo moške nogometne reprezentance, ni uredniška odločitev. TV Slovenija ne prenaša tekem v ligi narodov, ker nima televizijskih pravic za predvajanje tega tekmovanja. Zanj smo se potegovali, a je pravice pridobila druga televizija, ki je ponudila več denarja.
Javni zavod RTV Slovenija bistveno presega televizijske prenose nogometa, hkrati pa Športni program TV Slovenija v zadnjih desetih letih povprečno ustvari več kot 1.200 ur premiernega progama športa za naše gledalce, zato je program primarno posvečen slovenskemu športu, s čimer tudi soustvarjamo pogoje za njegov razvoj.
Da smo to lahko uresničili, se je proračun RTV Slovenija, namenjen televizijskemu programu športa, v zadnjem desetletju temu primerno povečal. Zato, da smo lahko prenašali večino največjih tekmovanj, kjer so nastopili slovenski športniki in reprezentance. Letos imamo rekorden proračun, zato smo lahko prenašali olimpijske igre, dirko po Franciji, svetovno prvenstvo v nogometu, evropsko prvenstvo v rokometu, odbojki in atletiki, svetovno v hokeju, kolesarstvu, kajaku in kanuju, vse svetovne pokale v zimskih športih, pa domače evropsko prvenstvo v kolesarstvu in namiznem tenisu …, pa tudi kvalifikacijske tekme moške košarkarske reprezentance za svetovno prvenstvo, pa ženske nogometne reprezentance itd. Do konca leta

se bomo močno približali 1.500 uram premiernega programa. Pripravljamo ga za gledalce in v podporo slovenskemu športu.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Kot je pojasnil odgovorni urednik, ne drži, da TV Slovenija ne prenaša evropskega in svetovnega prvenstva. Oboje je prenašala, prenašala bo tudi prihodnje evropsko prvenstvo v nogometu. To so tudi najpomembnejše tekme. Liga narodov je zelo priljubljena, vendar so televizijske pravice zelo drage. Tudi sicer so glavna ovira za prenose športnih tekem, ne samo nogometa, pravice za TV-prenose, ki so se v zadnjih letih zelo podražile, tudi za več sto odstotkov. Zato vse več TV-pravic kupujejo velike zasebne mreže zasebnih televizij, ki kupujejo pravice za širše regije. Javne televizije pridejo do TV-pravic vse težje.

Ker je tako vse bolj omejen brezplačen dostop gledalcev, je Vlada RS potrdila seznam pomembnih športnih dogodkov za TV prenose, ki morajo biti javnosti dosegljivi po neplačljivih televizijskih programih:

Novica o tem: https://www.rtvslo.si/sport/preostali-sporti/evropska-komisija-brez-zadrzkov-do-slovenskega-seznama-pomembnih-tv-prenosov/787804.

Namen takšne prenove je zagotoviti učinkovito uresničevanje pravice javnosti do spremljanja športnih dogodkov z izrazitim družbenim pomenom, hkrati pa upoštevati interese izdajateljev televizijskih programov in imetnikov pravic. Slovenskim gledalcem bodo tako morali biti športni dogodki s seznama dostopni na programih, ki so dosegljivi po zraku ali pa že del osnovnih paketov IPTV-ja.

Glede nogometa seznam navaja:

– Svetovno prvenstvo za moške – vse tekme slovenske reprezentance, uvodna tekma, polfinale, tekma za tretje mesto in finale;

– vse kvalifikacijske tekme slovenske moške reprezentance za uvrstitev na svetovno prvenstvo;

– evropsko prvenstvo za moške UEFA – vse tekme slovenske reprezentance, uvodna tekma, polfinale in finale;

– vse kvalifikacijske tekme slovenske moške reprezentance za uvrstitev na evropsko prvenstvo UEFE;

– UEFA Liga prvakov za moške – vse tekme, na katerih sodelujejo slovenski klubi;

– tekme UEFA Evropska liga za moške – vse izločitvene tekme slovenskih klubov.

Vsemu zapisanemu dodajam, da mora RTV Slovenija skrbeti za obveščanju o športu na vseh področjih, še posebej tudi na manj popularnih in manj tržno zanimivih športih, ki jim drugi mediji ne posvečajo pozornosti.

Zahvala za prenose EP v kolesarstvu

»Rada bi se zahvalila za vse prenose evropskega prvenstva v kolesarstvu na RTV SLO: izjemno pokrivanje vseh dirk, izjemno organizacijo, izjemno prikazano našo državo, katere posnetki so šli v svet.

Hkrati bi rada pohvalila tudi vse tiste, ki so omogočili tako varno dirkanje vseh kolesarjev in kolesark brez enega samega incidenta. V svetu, kjer se na varnost vse premalo gleda, je evropsko

prvenstvo v kolesarstvu v Sloveniji svetla izjema in šablona, po kateri bi se lahko največje svetovne dirke marsikaj naučile.
Ponosna sem na to, da živim tukaj, ponosna na to ljubezen do kolesarstva, ki jo imamo v sebi Slovenke in Slovenci, in ponosna na vas, da ste kljub razmeram, v katerih živimo, nam, gledalkam in gledalcem, v živo ali prek TV ekranov omogočili tako spektakularen celotni dogodek, ki se je zaključil pravljično z zmago Primoža Rogliča. Solze sreče so tekle kot reka in za vedno vam bom hvaležna, da ste in da vztrajate pri vrhunskem izvajanju stroke in to z neprimerljivim občutkom za prikaz čustvenih momentov v trenutku, ko se zgodijo. Ne pomnim, kdaj sem nazadnje imela privilegij spremljati tako perfektno izpeljano in pokrito kolesarsko dirko. Hvala iz srca, vaša zvesta gledalka.« (M. B.)

V. SPLOŠNO

»Kje je vendar film tedna?«

Varuhinja je prejela šest odzivov, ker je bila v sredo, 21. oktobra, v terminu filma tedna ob 20.05 na TV SLO 1 na sporedu dokumentarna oddaja Doživetje praznika: Divali – praznik luči s hinduisti., ob 21. uri pa je sledila še oddaja Verstva sveta: hinduizem. Navajamo odzive:

»Imam samo sobno anteno in šest kanalov, gledam v glavnem TV Slovenija, mi večinoma zadošča. Danes je sreda (op. a.: 21. 10.), zvečer bi moral biti film tedna, pa ga ni v sporedu. Je samo 50-minutni film, pa o prazniku hinduistov. Zakaj?« (A. K.)

»Ja kaj se pa greste? Kje je vendar film tedna? Nočemo hinduističnih praznikov namesto kvalitetnih filmov, kot smo jih navajeni! Rad pogledam tudi potopise Mojce Mavec, so krasni. Ampak ne namesto filma tedna!« (I. A.)

»Zakaj danes ni na sporedu sredinega filma? Sredin film in nedeljski Intervju sta bila edina termina, ki sem ju redno gledala. Kako naj bomo zvesti gledalci, če se z nami takole igrate?« (B. S.)

»Danes nas je TV SLO presenetila z versko oddajo v terminu filma tedna. Kdo jo je sploh gledal? Če boste tako nadaljevali, bomo tudi tisti, ki smo glasovali proti, spremenili stališče in našo podporo. Prosim, da nas ne izzivate s takimi odločitvami. Nadomestek na 2. programu ob 22.30 je posmeh gledalcem.« (S. P.)

»Gledam TV in danes, v sredo, ni bilo filma tedna, ki ga običajno spremljam, ampak ste predvajali film o hinduističnih praznikih. Tega res ne razumem. Ob sredah spremljamo film tedna, danes pa ga ni bilo – niti na drugem programu. Nobenega filma tedna. Zanima me, kaj to pomeni in zakaj spreminjate ustaljene navade gledalcev. Današnja sprememba me je zelo presenetila in razočarala. Saj ni nobenih praznikov, vi pa namesto filma tedna predvajate film o praznikih.« (M. N.)

»Preteklo sredo ni bilo filma tedna na 1. programu RTV. Zanima me, ali je to sedaj stalnica oziroma zakaj ga ni bilo. Ob sredah so običajno na sporedu filmi, ki si jih z veseljem ogledam (pa ne samo jaz).« (N. Ž.)

Odgovorni urednik Kulturnega in umetniškega programa TV Slovenija Andraž Pöschl

V potrjenem programskem načrtu za leto 2026 imamo zapisano tudi oddajo Uredništva verskih oddaj – Doživetje praznika. V oddajah predstavljamo kuhinjo, obrede in običaje različnih verskih skupnosti, ki so uradno registrirane tudi v Republiki Slovenij. Oddaje so namenjene najširšemu krogu gledalcev, tudi tistim, ki verskih vsebin ne spremljajo, jih pa zanimajo medkulturni dialog in spoznavanja različnih kultur skozi privlačen televizijski format. Kar je nemalokrat vsebina tudi v žanru dokumentarnega in igranega formata. Oddaja nima rednega termina, predvajanje je bilo predvideno in začrtano na sam dan večjega praznika posamezne verske skupnosti oziroma čim bližje prazničnemu dnevu. Vse oddaje smo predvajali v osrednjem večernem času, saj smo le tako lahko, pa čeravno v različnih dneh, okvirno zagotovili uravnoteženo predvajanje za vse skupnosti. Nismo želeli načrtno delati razlik. Vse doslejšnje oddaje so bile tako predvajane ob 20.00 na TV SLO 1: Okusi velike noči s katoličani v ponedeljek, 6. 4. 2026, Okusi kurban bajrama v sredo, 27. 5. 2026, Okusi dneva dharme v četrtek, 30. 7. 2026, in Praznik luči s hindujci v sredo, 21. 10. 2026. Do konca leta bomo predvajali še dve oddaji iz serije.

Žal nam je, da smo s temi izrednimi predvajanji posegli tudi v ustaljene termine, a s tem smo kot rečeno dosegli bližino prazničnega dne in enak odnos do vseh skupnosti. Gledalce smo glede predvajanj posebej opozarjali tako v različnih sporedih kot predvsem s frekventno predvajanimi TV napovedniki.

Za prizadetost se vsem gledalcem globoko opravičujem; to nikakor ni bil naš namen. In jih vse še naprej vabimo, da nas spremljajo tudi v terminih, kjer predvajamo izbor evropskih in svetovnih avtorskih igranih ter dokumentarnih del.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Odgovorni urednik je pojasnil, zakaj so namesto filma tedna predvajali film in spremljevalno oddajo. Tudi mene je takšna vsebina v terminu filma tedna nekoliko presenetila, saj posega v ustaljene gledalske navade in pričakovanja gledalk in gledalcev.

Deloma izvira iz načrtovanja programske sheme, ki je razdeljena po uredništvih. Kulturni in umetniški program ima na voljo zelo malo terminov v osrednjem večernem času, večinoma sta to sreda in nedelja, občasno še sobota, sicer pa zelo pozne večerne ure po zadnjem informativnem bloku, okrog 23. ure. Upam, da vam bo pojasnilo vsaj nekoliko pomagalo razumeti odsotnost filma tedna.

Vaši odzivi so obenem tudi sporočilo uredništvu, kako zelo pričakujete ob sredah film tedna.

Trije gledalci so se odzvali na odgovora odgovornega urednika in varuhinje:

»Najlepša hvala za pojasnila. Lahko pa urednikom priporočite, da naj dajo take vsebine na 2. ali 3. program in naj nam pustijo film tedna ob sredah ob 20.00. Kdor si bo želel, si bo to ogledal v teh terminih.« (S. P.)

»Hvala obema za odgovore. Vse našteto seveda razumem, vendar ima po mojem mnenju film tedna vendarle posebno mesto in ga ne gre kar tako menjati z drugimi oddajami. Postal je nekakšna inštitucija, ena redkih na RTV, ki je še ostala v stari, dobri obliki. Druga je Dnevnik. V dolgih letih, kar spremljam RTV, se je iz polurne in zgoščene oddaje spremenil v niz vsaj treh oddaj, raztegnjen v celo uro. Verjetno zato, da so med vsakim blokom reklame. Tako je žal postal podoben komercialnim televizijam.
Tudi argument o uravnoteženosti po mojem mnenju ne drži. Hindujski praznik pač pri nas zadeva zelo malo ljudi. Če še razumem, da film tedna odpade zaradi državne proslave ali katoliškega praznika, to ne more biti argument pri hindujskem. Kje pa je potem meja? Uravnotežimo tudi druge verske skupnosti in oddaje predvajajmo namesto filma tedna. Ne razumite narobe, ne nasprotujem širši sliki pri predstavitvi različnih verskih skupnosti. Naloga javne TV je, da predstavlja tudi vsebine, ki zadevajo manjšine, oziroma manjše skupine gledalcev. Vendar ne v terminih, ki so se pri večini gledalcev uveljavili kot stalnica.
Lepo vas pozdravljam v imenu vseh, ki smo še navajeni na linearno televizijo in so nam ustaljeni termini pomembni.« (I. A.)

»Hvala za obrazložitev, /…/ Morda bi si pa lahko vseeno izbrali drug termin.« (B. S.)

RADIO SLOVENIJA

I. RADIO PRVI

Članek o cepivih: »Prikrito reklamiranje multinacionalke na javni RTV«

»Berem članek: https://www.rtvslo.si/zdravje/prvo-cepivo-mrnk-proti-gripi-ima-ze-dovoljenje-v-zda/797027.
Opažam, da pri mnogih prispevkih o zdravilih ali cepivih že od časa virusa korona RTV objavlja pristranska poročila, ki se jih bere kot propagandna poročila. Izgleda, kot da novinarji samo prepišejo članke, ki jim jih pripravijo zdravstvene ustanove. Po načinu "kopiraj", "prilepi". Zakaj se novinarji bojijo spraševati? Če so na voljo podatki o učinkovitosti cepiva, je logično, da bralna pismenost narekuje bralcu, da po prebranem še dvakrat preleti članek, kje je spregledal podatke o stranskih učinkih, koliko ljudi je doživelo neželenosti. Pišete, koliko je za gripo zbolelo cepljenih z Moderninim cepivom in koliko za navadnim. Manjka pa podatek, koliko necepljenih je zbolelo za gripo? Kje so delali primerjave, na katerih ljudeh … Kako lahko na tak lahek način delate reklamo za neko ameriško biotehnološko podjetje. Zakaj potem RTV ne dela članka - brezplačne reklame, da so Fructal sokovi super, Reich sokovi pa manj, domači sokovi pa so potem tako ali tako zanič? To je prikrito reklamiranje multinacionalke na javni RTV.
Glasovala sem za plačevanje prispevka za RTV. Prosim vas, da delujete na nivoju. Ta članek o cepivu je nametan skupaj s "kopiraj", "prilepi". Kje je v tem članku strokovno delo novinarja?« (A. B.)

Članek je bil sicer objavljen na spletni strani rtvslo.si, vendar je bil povzetek radijske oddaje, do katere je bil tudi dodan dostop v članku. Kot avtor je bil zgoraj levo naveden Iztok Konc, zraven pa dopisano Prvi.

Odgovorni urednik Radia Prvi **Danijel Poslek**

Uvodoma želim poudariti, da sta tako radijska oddaja kot članek na portalu MMC skladna z veljavnimi standardi in v nobenem segmentu ne dela reklame za »neko ameriško biotehnološko podjetje«.

Avtor oddaje Iztok Konc

V članku »Prvo cepivo mRNK proti gripi ima že dovoljenje v ZDA« smo bralce in bralke seznanili, da je farmacevtska družba Moderna razvila in registrirala prvo tovrstno cepivo proti gripi. Ker gre za relativno novo tehnologijo in za prvo tovrstno cepivo proti gripi, ki je tudi v Sloveniji v času sezone prehladnih obolenj pogosta, menimo, da je na mestu, da o tem poročamo. Komentar in razlago novice smo opravili skozi pogovor z dvema kompetentnima slovenskima strokovnjakinjama z dveh različnih zdravstvenih ustanov: z Medicinske fakultete v Ljubljani in z Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Nismo zasledili, da bi o tem na tak način poročali že kjerkoli drugje, zato ni mogoče, da bi šlo za kopiranje vsebine. Članek in oddaja sta avtorsko delo novinarja, ki ju je treba jemati kot celoto. V članku so navedeni podatki o učinkovitosti novega cepiva v primerjavi s »klasičnim«, izpostavljene so tudi prednosti nove tehnologije. V nasprotnem primeru novost ne bi imela smisla in o tem ali ne bi poročali ali pa bi poročali zato, da bi na to opozorili. Na drugih področjih se novo cepivo v veliki meri ne razlikuje od »starega« oziroma ne izstopa, zato drugih podatkov v tem relativno kratkem prispevku ni navedenih. Tehnologijo mRNK raziskujejo različne farmacevtske in raziskovalne ustanove, zato je omemba imena farmacevtske družbe zgolj del celostne informacije. V središču prispevka in oddaje je novica o – gledano globalno – sploh prvem cepivu mRNK proti gripi, spričo česar manj pozornosti namenjamo bolezni sami, ostalim cepivom proti gripi ter drugim načinom preventive ter zdravljenja gripe. Te teme so seveda relevantne in jih bomo ob kaki drugi priložnosti obravnavali v kateri izmed prihodnjih zdravju in zdravstvu posvečenih oddaj, ki jih redno pripravljamo za Prvi program Radia Slovenija in MMC.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Pozorno sem prebrala članek in poslušala oddajo. Odzvali ste se samo na članek in v njem žal verjetno spregledali povezavo do radijske oddaje o isti temi. Toda že članek sam daje bralcem vse potrebne informacije in ga o novosti informira dovolj celovito. Verjetno ste ob hitrem preletu besedila spregledali, da ne gre za »kopiraj in prilepi« besedilo (povzetki agencijskih poročil so na MMC-ju praviloma podpisani samo z začetnicami novinarja in z navedbo glavnega vira – agencije ali drugega vira). V besedilu je jasno razvidno, da gre za avtorski članek. Avtor je podpisan s polnim imenom in priimkom, v besedilu pa navaja dve sogovornici, ki sta ocenili novost pri zdravljenju gripe. Obe sta kompetentni za svoje področje, prihajata z različnih (neodvisnih javnih) ustanov, zato je z izborom sogovornic poskrbel tudi za celovitost povedanega, raznovrstnost informacij in širino mnenj.

V besedilu je podatek o številu obolelih za gripo v Sloveniji, pa tudi o številu cepljenih s klasičnimi cepivi. Navedeni so tudi osnovni podatki o številu vključenih oseb v raziskavo in o njenih izsledkih, ena od sogovornic je povedala tudi, da novo cepivo po njenem ne bo zamenjalo klasičnih, pa tudi, da znanost še ne pozna vseh dobrih in slabih lastnosti nove tehnologije.
Vse to dokazuje, da članek nikakor ni reklama za multinacionalko, temveč avtorski članek o novem cepivu, ki že ima dovoljenje za uporabo v ZDA, v Evropski uniji pa ga še nima, zato to zimo še ne bo v uporabi.
Menim, da je članek (radijski prispevek pa še bolj podrobno) predstavil koristne in strokovne informacije, ki v času sezonskih obolenj zanimajo mnoge bralce in poslušalce. **Menim, da sta bila članek in prispevek pripravljena skladno z vsemi poklicnimi merili in programskimi standardi**.
Upam, da bo pojasnilo znova vrnilo zaupanje v kakovost vsebin RTV Slovenija.

Pohvala oddaji Med štirimi stenami, 12. 10., in voditeljici Petri Medved

»Pohvalil bi oddajo Med štirimi stenami, ki je bila na sporedu 12. 10., predvsem zato, ker je bil gost Aleš Kuhar iz Trbovelj v Zasavju, ki ga osebno poznam. Prvič sva se srečala na enem od taborov Karitas za slepe v Sloveniji. Vzpostavila sva dober prijateljski stik, njegova osebna zgodba pa me je takrat precej pretresla. Vesel sem, da ste mu omogočili, da se predstavi širši javnosti. Bliža se tudi dan bele palice. Tudi sam uporabljam belo palico, ko se odpravim iz domačega okolja, in ljudje jo lepo sprejemajo. Menim, da je pomembno, da smo tudi slepi čim bolj komunikativni in odprti do videčih, saj včasih potrebujemo njihovo pomoč. Naj takšno sožitje traja tudi v prihodnje. Tudi novinarji lahko veliko prispevate, zato pohvala Petri Medved za oddajo.« (M. D.)

II. VAL 202

Mnenje »Naj voditelji poslušajo tuje programe in se naučijo vodenja brez političnega agitiranja«

»Nekoč sem zelo rada poslušala Val 202. Preden je veliko voditeljev začutilo potrebo, da ljudstvo razdelijo na naše in vaše, med leve in desne in v tonu je povsem jasno, kdo je pravi. Prižgem in ugasnem. Posebej v nedeljo dopoldan, 4. 10., med 10.00 in 12.30 in danes zjutraj, 9. 10., med 6.30 in 7.30. To ne more biti »moj« radio, za katerega redno plačujem. Če imate možnost, naj voditelji poslušajo tuje programe in se naučijo vodenja brez političnega agitiranja. In to v programskem času, ki niti ni informativen, niti namenjen politični debati …« (A. G.)

Odgovorni urednik Vala 202 **Boštjan Reberšak**

Hvala za poslano, sem obvestil vse vpletene. Okusi so različni, »mnenjske intervence« pa tema, ki smo jo že večkrat obdelovali. Sam se zavzemam, da je tega čim manj v naših programih in da se kreativnost kaže na drugih ravneh.

ODGOVOR VARUHINJE

Pojasnilo odgovornega urednika kaže, da niste pisali zaman. Urednik je nakazal, da so angažirane mnenjske intervence nezaželene oblike ustvarjalnosti voditeljev, sami pa ste opozorili na negativne učinke političnega agitiranja: razdvajanje ljudi. To je v nasprotju s Programskimi standardi RTV Slovenija, ki zapisujejo, da je RTV Slovenija »prostor strpnega dialoga ter glasnik raznolike, vključujoče in demokratične družbe« in da »sooblikuje skupni prostor izražanja in razširjanja raznovrstnih stališč, ki prispevajo k demokraciji, družbeni povezanosti, vključenosti, pripadnosti ter s tem k razvoju posameznika in družbe«.

III. ARS

Poziv urednikov Programa Ars Upravi in Varuhinji pravic gledalcev in poslušalcev: »Resna ogroženost delovanja Programa Ars in zahteva po nujnih ukrepih za zagotovitev opravljanja njegovega javnega poslanstva«

»Uredniki Programa Ars znova opozarjamo na vse bolj kritične kadrovske in finančne razmere, ki neposredno ogrožajo delovanje edinega nacionalnega kulturno-umetniškega radijskega programa v Sloveniji. Zaradi večletnega nesorazmernega zmanjševanja števila zaposlenih in sredstev za programsko produkcijo smo bili prisiljeni bistveno zmanjšati obseg izvirnih umetniških, kulturnih in strokovnih vsebin. Napovedano dodatno zmanjšanje sredstev za leto 2027 nas postavlja v položaj, ko Programa Ars ne bo več mogoče izvajati v obsegu in kakovosti, ki ju zahteva njegovo javno poslanstvo.

Kot uredniki, neposredno odgovorni za program, z veliko zaskrbljenostjo spremljamo razmere, v katerih kljub vsem prizadevanjem vse težje zagotavljamo vsebine, za katere smo strokovno in poklicno odgovorni. Opozarjamo tudi, da s tem ni ogroženo zgolj delovanje Programa Ars, temveč tudi ustrezno izpolnjevanje zakonsko določenih nalog RTV Slovenija na področju kulture in umetnosti.

Program Ars že 63 let ustvarja umetniške, kulturne, humanistične, verske in znanstvene vsebine ter predstavlja dosežke slovenskih in tujih ustvarjalcev. Je pomemben producent radijskih iger, literarnih oddaj, glasbenih snemanj in kritike, soustvarja nacionalni arhiv klasične in jazzovske glasbe ter slovensko ustvarjalnost predstavlja v mednarodnem prostoru. Pomemben del njegovega poslanstva je sodelovanje z zunanjimi ustvarjalci – pisatelji, pesniki, igralci, režiserji, prevajalci, glasbeniki, skladatelji, kritiki, esejisti in drugimi avtorji.

1. Nesorazmerno zmanjševanje kadrov in sredstev

Podatki kažejo, da je Program Ars v zadnjih letih utrpel bistveno večje relativno kadrovsko zmanjšanje kot RTV Slovenija v celoti. Med letoma 2021 in 2025 se je število zaposlenih na RTV Slovenija zmanjšalo za 7,8 %, na Programu Ars pa za 13,5 %. Do avgusta 2026 se je število zaposlenih na Arsu zmanjšalo z 52 na 43, kar pomeni kar 17,3-odstotni upad glede na leto 2021. Ker številni sodelavci, ki so se upokojili, niso bili nadomeščeni, so njihove naloge prevzemali preostali zaposleni, nekatere programske vsebine pa smo morali ukiniti.

Še posebej skrb vzbujajoče je zmanjševanje variabilnih sredstev, iz katerih se v pretežni meri financira sodelovanje z zunanjimi ustvarjalci in s tem velik del izvirne programske produkcije. Leta 2016 je imel Program Ars na voljo 525.986 eur, leta 2021 406.079 eur teh sredstev, leta 2026 le še 343.019 eur, za leto 2027 pa je napovedanih zgolj 260.604 eur.

Hkrati se zmanjšuje delež Programa Ars v realiziranih stroških Radia Slovenija. Leta 2019 je znašal 16,86 %, leta 2025 le še 14 %, v prvi polovici leta 2026 pa 13,7 %. Takšnega zmanjševanja ni več mogoče nadomeščati zgolj z racionalizacijo dela in prilagajanjem programa, saj neposredno omejuje ustvarjanje novih vsebin in izvajanje temeljnih programskih nalog.

2. Programske posledice so že zdaj resne

Posledice kadrovskega in finančnega krčenja so že jasno vidne. Ob dolgoletnem letnem povprečju približno 2500 minut novih arhivskih posnetkov klasične in jazzovske glasbe smo leta 2024 posneli le še 670 minut, leta 2025 pa 1111 minut.

Število radijskih iger v lastni produkciji se je z 28 v sezoni 2023/2024 zmanjšalo na samo 9 v sezoni 2024/2025. Skupno število novih radijskih iger se je v istem obdobju zmanjšalo s 36 na 21. Vse bolj je ogroženo ohranjanje radijske igre kot samostojne umetniške zvrsti, za katero ima nacionalni radio posebno odgovornost. S tako drastično znižanimi sredstvi so ogrožene tudi koprodukcije z zunanjimi producenti, ki so v veliki meri dopolnjevale lastno produkcijo.

Močno se je zmanjšala produkcija novih literarnih oddaj in kritik. Pri strokovnih glasbenih oddajah smo sodelovanje z zunanjimi avtorji zmanjšali za četrtino, izpad novih vsebin pa nadomeščamo s ponovitvami. Zaradi pomanjkanja sredstev in nenadomeščanja upokojenih sodelavcev smo morali ukiniti tudi več uveljavljenih oddaj.

Napovedana sredstva za leto 2027 pomenijo nadaljnje zmanjšanje produkcije novih radijskih iger, literarnih in drugih kulturnih oddaj ter kritike, začasno ukinitev glasbenega arhivskega snemanja in zmanjšanje lastne glasbene produkcije na minimum. To niso več zgolj programske prilagoditve, temveč postopno opuščanje dejavnosti, ki so bistveni del poslanstva nacionalnega kulturno-umetniškega radijskega programa.

Zmanjševanje nove umetniške produkcije povzroča tudi trajno škodo. Radijske igre, arhivski glasbeni posnetki, literarna dela in drugi avtorski prispevki, ki zaradi pomanjkanja sredstev ne nastanejo, pomenijo izgubo za slovensko kulturno ustvarjalnost in nacionalni arhiv. Takšnih izgub tudi s poznejšim povečanjem sredstev ni mogoče v celoti nadomestiti.

3. Krčenje programa kljub povečani poslušanosti

Povprečni dnevni doseg Programa Ars se je z 0,6 % leta 2021 povečal na 1,0 % v letih 2024 in 2025, kar pomeni 67-odstotno rast. Podatki torej kažejo, da se je zanimanje za program v tem obdobju povečevalo, kljub vse večjim finančnim in kadrovskim omejitvam. Zmanjševanja produkcije zato ni mogoče pojasniti z upadanjem poslušanosti. V zadnjih mesecih leta 2026 se je trend poslušanosti začel obračati v negativno smer, tudi zaradi vse večjega števila ponovljenih oddaj in umetniških del.

4. Odgovornost za izvajanje javne službe

Zakon o Radioteleviziji Slovenija opredeljuje RTV Slovenija kot javni zavod posebnega kulturnega in nacionalnega pomena (1. člen). Med naloge javne službe izrecno uvršča ustvarjanje, pripravljanje, arhiviranje in oddajanje treh nacionalnih radijskih programov (3. člen), med

programskimi obveznostmi pa določa tudi produkcijo igranega programa, predstavljanje in promoviranje slovenske kulture ter ustvarjanje, poustvarjanje in posredovanje umetniških del (4. člen). Program Ars ima pri uresničevanju teh nalog posebno vlogo.

Njegovega poslanstva ni mogoče omejiti na zagotavljanje neprekinjenega radijskega oddajanja. Njegovo bistvo so ustvarjanje novih umetniških in kulturnih vsebin, sodelovanje s slovenskimi ustvarjalci, strokovno spremljanje kulturnega dogajanja ter ohranjanje in razvijanje slovenske radijske umetnosti in glasbene dediščine. Program Ars ima pri tem tudi posebno odgovornost za ohranjanje in razvijanje slovenskega jezika, zlasti njegove umetniške, literarne in strokovne rabe, ter za dostopnost in prepoznavnost slovenske kulture v celotnem nacionalnem prostoru.

Pomen RTV Slovenija za slovensko kulturo in ohranjanje nacionalne identitete je bil poudarjen tudi v nedavnih javnih razpravah o njenem financiranju. Prav Program Ars je tisti del javnega radia, ki je temu poslanstvu najbolj neposredno namenjen. Menimo, da bi se morala ta zavezanost jasno odražati tudi v programskih in finančnih odločitvah zavoda.

Na te nevarnosti smo javno opozorili že decembra 2023. Naš poziv so podprle številne osrednje slovenske kulturne in znanstvene ustanove, problematiko pa je februarja 2024 obravnaval tudi Odbor za kulturo Državnega zbora. Čeprav smo ob zavedanju finančnih in kadrovskih omejitev RTV Slovenija konstruktivno sodelovali pri iskanju rešitev, so se razmere še poslabšale in možnosti nadaljnjega prilagajanja so praktično izčrpane.

5. Vprašanja in predlogi Upravi RTV Slovenija

Glede na predstavljene podatke pričakujemo, da bo Uprava RTV Slovenija ponovno preučila kadrovski in finančni položaj Programa Ars ter sprejela ukrepe za preprečitev nadaljnjega krčenja njegovega delovanja.

Predlagamo:

1. *ponovno presojo razdelitve finančnih sredstev znotraj Radia Slovenija in postopno vrnitev deleža Programa Ars na raven iz leta 2019, ko je znašal 16,86 %, ter zagotovitev zadostnih sredstev za izvajanje ključnih programskih nalog že v letu 2027,*
2. *ureditev kadrovskih razmer, predvsem nadomestitev nujno potrebnih sodelavcev, ki so se upokojili ali odšli, ter preprečitev nadaljnjega nesorazmernega zmanjševanja števila zaposlenih na Programu Ars,*
3. *zagotovitev stabilnih pogojev za izvajanje temeljnih programskih dejavnosti, zlasti lastne produkcije radijskih iger, literarnih in strokovnih oddaj, kritike in glasbenega arhivskega snemanja,*
4. *vzpostavitev sistemskih zagotovil za ustrezno zastopanost in stabilno financiranje kulturnih in umetniških vsebin na Radiu Slovenija, da njihovo izvajanje ne bi bilo odvisno predvsem od vsakoletnih finančnih in kadrovskih prilagoditev.*

Obenem Upravo prosimo za jasno opredelitev do naslednjih vprašanj:

- *Ali je nesorazmerno zmanjševanje kadrovskih in finančnih sredstev Programa Ars posledica načrtnih programskih, organizacijskih ali finančnih odločitev vodstva RTV Slovenija? Na katerih merilih in strokovnih podlagah temelji takšna razporeditev sredstev in kadrov?*
- *Ali je Uprava ocenila dolgoročne posledice takšnega nesorazmernega zmanjševanja sredstev za izvajanje kulturnega in umetniškega poslanstva javne RTV Slovenija?*

- *Kako namerava Uprava ob napovedanih sredstvih za leto 2027 zagotoviti nadaljnje izvajanje temeljnih nalog Programa Ars?*

Menimo, da gre za vprašanja, ki zahtevajo jasne odgovore in konkretne odločitve.

6. Poziv k nujnemu sestanku

Program Ars je bistven del javne službe RTV Slovenija in pomemben del slovenskega kulturnega prostora. Njegovega poslanstva ni mogoče dolgoročno ohranjati z zmanjševanjem izvirne produkcije, nadomeščanjem novih vsebin s ponovitvami in dodatnimi obremenitvami vse manjšega števila zaposlenih.

Zato predlagamo, da se z Upravo RTV Slovenija sestanemo v naslednjih štirinajstih dneh, torej še pred dokončnim oblikovanjem finančnega in programsko-produkcijskega načrta za leto 2027, ter se dogovorimo o konkretnih ukrepih. Prosimo tudi za pisno opredelitev do naših predlogov in vprašanj.

Varuhinjo pravic gledalcev in poslušalcev prosimo, da predstavljeno problematiko obravnava z vidika posledic zmanjševanja kulturnih in umetniških vsebin za poslušalce ter za uresničevanje javnega interesa.

Pričakujemo, da bo vodstvo RTV Slovenija prepoznalo resnost položaja in pravočasno zagotovilo pogoje za ohranitev Programa Ars kot ustvarjalnega, kakovostnega in za slovenski kulturni prostor pomembnega nacionalnega radijskega programa.

Ingrid Kovač Brus
odgovorna urednica Programa Ars
Maja Žvokelj
urednica Uredništva za kulturo
Gregor Pirš
urednik Uredništva za resno glasbo
Alen Jelen
urednik Uredništva igranega programa
dr. Tomaž Gerden
urednik Uredništva za religije in verstva

V vednost: varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev RTV Slovenija; direktor Radia Slovenija.

Priloge:

1. Pregled kadrovskih, finančnih in programskih podatkov Programa Ars.
2. Pismo uredništva Programa Ars iz decembra 2023 in pisma podpore kulturnih, znanstvenih in drugih ustanov.
3. Pismo Upravi in Varuhinji pravic gledalcev in poslušalcev« (Odgovorna urednica programa Ars Ingrid Kovač Brus, 26. 10. 2026)

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Številke in podatki urednikov programa Ars so zaskrbljujoči. Opozarjajo na krčenje vsebin, ki so v Zakonu o RTV Slovenija poudarjene kot izjemno pomembna javna služba, saj gre večinoma za vsebine, ki niso komercialno zanimive, so pa bistvene za ohranjanje in razvoj slovenskega jezika, kulture in umetnosti kot temeljev slovenske identitete. Zakon o RTV Slovenija v 4. členu našteva

naloge javne službe v 27 alinejah in program Ars v večji ali manjši meri izvaja kar polovico teh nalog.
O javnem pismu urednikov programa Ars sem spregovorila tudi na oktobrski seji Sveta RTV Slovenija. Tam sem povzela nekaj zaskrbljujočih številk: da se je snemanje arhivskih posnetkov klasične in jazz glasbe z dolgoletnega povprečja 2500 minut zmanjšalo za dve tretjini, na 1111 minut lani in manj kot 1000 minut predlani, da se je število radijskih iger v lastni produkciji prav tako zmanjšalo za dve tretjini, z 28 v sezoni 2023/24 na komaj 9 v sezoni 2024/25, da je manj novih literarnih oddaj, kritik in še marsičesa.
Razpravo na seji sem povezala z razpravo o izhodiščih za pripravo Programsko-produkcijskega načrta za leto 2027, ki je prvič pripravljen po vsebinskih stebrih. To ocenjujem kot pozitiven premik v smeri jasnejše opredelitve najpomembnejših programskih vsebin RTV Slovenija. Zakon o RTV Slovenija namreč v drugi točki 4. člena jasno zapisuje: »V strukturi programov iz prvega odstavka prejšnjega člena (prej omenjenih nalog javne službe v 27 alinejah, op. a.) **mora RTV Slovenija zagotoviti večinski delež kulturnih, umetniških, informativnih, dokumentarnih in izobraževalnih vsebin.**« **Šele načrtovanje programsko-produkcijskega načrta po stebrih bo omogočalo preverjanje, ali RTV Slovenija uresničuje to zakonsko obvezo**.
Eden od šestih stebrov je kultura. Program Ars je pomemben soustvarjalec tega stebra, zato bo ob sprejemanju osnutka Programsko-produkcijskega načrta za leto 2027 potreben resen razmislek, ali so kulturne vsebine res tiste, ki jih sme TV Slovenija najbolj krčiti. Varuhinja menim, da to nikakor niso.

IV. RADIO SPLOŠNO

Prekletstvo dobrih vil: »Je jasno ločeno, kaj je preverjeno dejstvo in kaj del fikcijske zgodbe?«

Varuhinja je prejela dve pritožbi na domnevno ''neustrezno označevanje'' fikcijske vsebine podkasta Prekletstvo dobrih vil:

»Prosim za obravnavo opisa podkasta Prekletstvo dobrih vil. Opis navaja, da je bilo do leta 2020 vseh 12 dobitnikov mesečne rente »mrtvih«, vendar ob tej trditvi ne vidim jasne oznake, da gre za fikcijo oz. igrano zgodbo ali celo resnico. Ker se podkast navezuje na resnično nagradno igro in resnične dobitnike, lahko poslušalec to razume kot preverjeno dejstvo o dejanskih ljudeh. Prosim za pojasnilo: ali je trditev o smrti vseh dobitnikov izmišljena ali temelji na preverjenih podatkih; na katerih virih temelji, če jo RTV predstavlja kot dejstvo; ali bo RTV opis jasno označil kot fikcijo oziroma dramatizacijo, če trditev ni dokumentarno potrjena. Ne zahtevam razkritja imen ali drugih osebnih podatkov dobitnikov; zanima me predvsem, da je jasno ločeno, kaj je preverjeno dejstvo in kaj del fikcijske zgodbe.« (T. M.)

»Obračam se na vas s pritožbo glede načina predstavitve in označevanja podkasta Prekletstvo dobrih vil, ki ga predvaja oziroma objavlja Val 202. Menim, da način predstavitve te vsebine

odpira pomembna vprašanja spoštovanja profesionalnih in etičnih standardov javnega medija, zlasti glede jasnega razlikovanja med dejstvi in fikcijo ter odgovornosti do poslušalcev.

1. Neustrezno razlikovanje med fikcijo in dokumentarno vsebino

Podkast Prekletstvo dobrih vil uporablja pripovedne in produkcijske prijeme raziskovalnega novinarstva oziroma dokumentarnega podkasta. Pripovedovalec nastopa kot raziskovalni novinar, zgodba pa je predstavljena kot raziskovanje domnevnih resničnih dogodkov, povezanih z dobitniki doživljenjske rente v Sloveniji. Takšna oblika ustvarja vtis, da poslušalec spremlja dokumentarno raziskavo resničnih dogodkov. Čeprav je podkast na nekaterih platformah uvrščen v kategorijo fikcije, menim, da takšna oznaka ni zadostna. Poslušalci do posameznih epizod dostopajo na različne načine in niso nujno predhodno seznanjeni z opisom celotne serije. Zato menim, da bi morala biti vsaka epizoda že na začetku jasno in nedvoumno označena kot igrana oziroma fikcijska vsebina. To je še posebej pomembno, kadar ustvarjalci namenoma uporabljajo obliko, jezik in dramaturške prijeme, značilne za raziskovalno novinarstvo.

2. Posebna odgovornost javnega medija

RTV Slovenija kot javni medij nosi posebno odgovornost za verodostojnost, transparentnost in jasno predstavitev svojih programskih vsebin. Poslušalci od javnega medija upravičeno pričakujejo, da bo omogočal razlikovanje med preverjenimi informacijami, dokumentarnimi vsebinami, komentarji in umetniško fikcijo. Umetniška svoboda ustvarjalcev pri tem ni vprašljiva. Prav tako ne nasprotujem uporabi inovativnih pripovednih oblik ali fikcijskih podkastov. Nasprotno, takšne vsebine lahko pomembno prispevajo k raznolikosti javnega radijskega programa. Vendar umetniška svoboda ne odpravlja uredniške odgovornosti za jasno označevanje narave vsebine. Posebej problematično je, kadar fikcija posnema novinarsko raziskovanje, ne da bi poslušalca na to pravočasno in nedvoumno opozorila.

3. Zgodovinske izkušnje in tveganje zavajanja občinstva

Obravnavani primer spominja na znamenito radijsko dramatizacijo Vojna svetov Orsona Wellesa iz leta 1938, ki je z uporabo oblike radijskih poročil pokazala, kako lahko fikcijska vsebina pri delu občinstva ustvari vtis resničnega dogajanja. Čeprav so bile razsežnosti takratnega odziva javnosti pozneje predmet kritičnih zgodovinskih analiz, ostaja primer pomembno opozorilo na odgovornost medijev pri razlikovanju med fikcijo in dejanskimi dogodki. Menim, da bi morali sodobni javni mediji takšne izkušnje upoštevati in zagotoviti, da umetniški pristopi, ki posnemajo novinarsko poročanje, ne povzročajo nepotrebne zmede glede resničnosti predstavljenih dogodkov.

4. Posledice za verodostojnost javnega medija

Posebej želim opozoriti na širše posledice takšnih uredniških odločitev. V sodobnem informacijskem okolju, v katerem se javnost že sooča z dezinformacijami, manipulativnimi vsebinami in vse težjim razlikovanjem med verodostojnimi ter izmišljenimi informacijami, bi moral javni medij predstavljati zgled jasnega in odgovornega označevanja vsebin. Če poslušalec šele naknadno ugotovi, da je domnevno raziskovalna novinarska zgodba v resnici izmišljena, lahko to negativno vpliva tudi na njegovo dojemanje verodostojnosti drugih vsebin istega medija. Zato menim, da ne gre zgolj za vprašanje ustrezne oznake posameznega podkasta, temveč za širše vprašanje uredniške odgovornosti in profesionalnih standardov RTV Slovenija.

5. Zahteva za obravnavo in priporočila

Prosila bi vas, da v okviru svojih pristojnosti:

- *Preverite, ali je fikcijska narava podkasta Prekletstvo dobrih vil dovolj jasno označena na začetku vsake epizode, tako pri radijskem predvajanju kot pri poslušanju na zahtevo.*
- *Presodite, ali je takšen način predstavitve skladen s programskimi standardi in poklicnimi merili RTV Slovenija, zlasti glede razlikovanja med dejstvi in fikcijo.*
- *Pridobite pojasnilo odgovornega uredništva Vala 202 glede odločitve o načinu označevanja podkasta.*
- *Priporočite, da se na začetku vsake epizode, ki uporablja obliko dokumentarnega ali raziskovalnega novinarstva, vendar temelji na izmišljeni zgodbi, vključi jasno zvočno opozorilo o fikcijski naravi vsebine.*
- *Razmislite o širšem priporočilu za enotno in dosledno označevanje tovrstnih vsebin v vseh programih in na digitalnih platformah RTV Slovenija. Za takšno označevanje bi zadostovalo že kratko in jasno opozorilo, na primer: »Poslušate igrani podkast. Zgodba, dogodki in osebe so izmišljeni. Vsebina je umetniška fikcija, predstavljena v obliki raziskovalnega dokumentarnega podkasta.« Takšno opozorilo ne bi zmanjšalo umetniške vrednosti podkasta ali posegalo v ustvarjalno svobodo avtorjev, temveč bi poslušalcem omogočilo informirano razumevanje narave vsebine. /…/*

Prepričana sem, da mora javni medij pri uporabi inovativnih pripovednih formatov posebno pozornost nameniti odgovornemu komuniciranju in jasnemu razlikovanju med fikcijo ter resničnostjo. Prosila bi za vsebinsko presojo navedene problematike, pojasnilo uredniške odločitve in informacijo o morebitnih priporočilih za prihodnjo prakso.« (T. P.)

Pomočnica direktorja Radia Slovenija Nataša Zanuttini

Ker je Prekletstvo dobrih vil vseradijski projekt, ki nastaja v različnih uredništvih in vključuje vse najboljše produkcijske zmogljivosti, ki jih Radio Slovenija ima (med drugim izjemne tehnične mojstre radijske produkcije, režiserko in glasbeno opremljevalko Arsa, dosege Vala 202, znanje upravljanja z omrežji Radia Slovenija), smo tudi pojasnilo pripravili v vodstvu Radia Slovenija.
Sicer pa bo serija predvajana do konca leta in v komunikacijskem načrtu je še kar nekaj aktivnosti, povezanih z izjemno odmevno serijo, predlog zanjo je prispel na lanskoletnem natečaju Radia Slovenija za podkaste.

Odgovor Radia Slovenija:
Prekletstvo dobrih vil je igrani podkast, narejen v obliki tako imenovanega mockumentaryja, dobro poznanega in uspešnega formata podkastov v svetu. V opisu vsake zgodbe je stavek: Sumljivo resnična serija o seriji resnično sumljivih smrti. V etru Vala 202, kjer je podkast predvajan, pa v napovedniku voditelj najprej pove: To je igrana serija …
Odziv na serijo podkastov Prekletstvo dobrih vil je izjemen, poslušalci vstopajo v igro in si dopisujejo z »novinarjem«, pohval je ogromno, tudi zato, če izpostavim samo eno dimenzijo, ker serija popelje po vseh slovenskih pokrajinah in so na nacionalnem radiu slišana mnoga narečja.

Spodaj pa navajam nekaj zapisov s spleta:

Prekletstvo dobrih vil je raziskovalni zvočni podkast (fikcija), ki ga predvaja Val 202 in RTV SLO (Google)

Nov podkast Radia Slovenija 'Prekletstvo dobrih vil' že beleži odlično poslušanost, kar pa pravzaprav ni tako presenetljivo. Zgodba, ki sicer ni resnična, je namreč vseeno nastala po resničnih dogodkih, saj glavni lik raziskuje smrti vseh 12 dobitnikov zmagovite doživljenjske rente iz nekoč zelo znane nagradne igre Športne loterije Slovenije. (Medij Dnevne novice)

Še ena zanimivost. Prekletstvo dobrih vil ni klasična dokumentarna preiskava, ampak igrani podkast, narejen v obliki tako imenovanega mockumentaryja. Fikcija, ki se naslanja na resnične dogodke in uporablja pripovedne prijeme dokumentarnega novinarstva. Kar pomeni, da ni vse, kar slišimo, resnična preiskava dejanskih smrti. Prav v tem je čar. Zgodba je zastavljena tako prepričljivo, da se moraš na trenutke opomniti, da poslušaš fikcijo. Ali pač! (Had Blog)

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Iz pojasnila je razvidno, da je pri predvajanju v živo, na Valu 202, podkast primerno žanrsko označen z napovednim stavkom »To je igrana serija«. Ta opis poslušalcem nedvoumno sporoča, da ne gre za informativno vsebino v poročevalskem žanru ali formatu, da torej ne gre za dejstva in resnične dogodke ali osebe, temveč da poslušalci spremljajo igrano vsebino in ne resničnih oseb.

Opis ob vsakem delu podkasta je nekoliko bolj skrivnosten: »Sumljivo resnična serija o seriji resnično sumljivih smrti«. Za ločnico med fikcijo in resničnostjo je načeloma dovolj izraz serija. Ta se praviloma navezuje na izmišljene vsebine, pogosto v žanru kriminalk ali drugih igranih žanrov. Lahko se uporablja tudi za dokumentarne in izobraževalne vsebine, ne pa za informativne.

Če v spletni iskalnik vpišete naslov *Prekletstvo dobrih vil*, pregled, pripravljen z umetno inteligenco, zapiše: »**Prekletstvo dobrih vil** je odmevna slovenska zvočna fikcija (mockumentary podkast), ki nastaja v koprodukciji **Vala 202** in Radia Slovenija.«

Ločnica med resnico in fikcijo je torej javnosti dovolj razvidna.

Radio Slovenija v odgovoru navaja, da je Prekletstvo dobrih vil mockumentary. Namesto tujega izraza je primernejši izraz mockumentarec, ki je že zapisan in opisan tudi v slovarju Fran: mockumentárec: (izgovor: mokumentárəc): film, serija, navadno satirična, ki posnema dokumentarne oddaje in prikazuje izmišljene dogodke, kot bi bili resnični. (Primera rabe: Zgodba je bila tako prepričljivo zakamuflirana v formo dokumentarca, da še danes marsikdo verjame v njeno verodostojnost, čeprav je šlo za odličen primer mockumentarca. Premisa mockumentarca je preprosta: dokumentarna ekipa spremlja življenje štirih sostanovalcev v razpadajoči hiši.)

Portal Fran navaja še ključne značilnosti mockumentarca:

- **Slog dokumentarca:** Uporablja stile pravega dokumentarizma, kot so intervjuji z nastopajočimi v kamero, amaterski ali ročni posnetki kamere, komentiranje z glasom iz ozadja (voiceover) in arhivski posnetki.
- **Satira in humor:** Najpogosteje se uporablja za komedijo, norčevanje ali družbeno satiro, pri čemer se izpostavljajo absurdnosti določenih poklicev, subkultur ali vsakdanjega življenja.

- **Igralci:** V nasprotju s pravimi dokumentarci, kjer nastopajo resnični ljudje, v mockumentarcih skoraj vedno igrajo poklicni igralci, ki se pretvarjajo, da so prave osebe.
- **Zamegljena meja:** Namen je gledalca na zabaven način prelisičiti ali pa se poigravati s pričakovanji o tem, kaj je resnično in kaj izmišljeno.

Znani primeri

- **Serije:** *Pisarna* (*The Office*), *Sodobna družina* (*Modern Family*), *Parks and Recreation*.
- **Filmi:** *This Is Spinal Tap* (klasični začetnik žanra iz leta 1984), *Borat*.

Slovar Fran navaja še, da je izraz mockumentarec prevzet iz angleške besede *mockumentary* (iz *mock* 'lažen' + *(doc)umentary* 'dokumentarec, dokumentarni film').

Ker gre za nov izraz, pri *Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, ki skrbi za portal Fran,* zbirajo predloge za morebitne druge izraze in na seznamu predlogov so lažnomentarec, lažnopis, lažnofilm, krivopričnica, krivozgodba, ponarejenka.

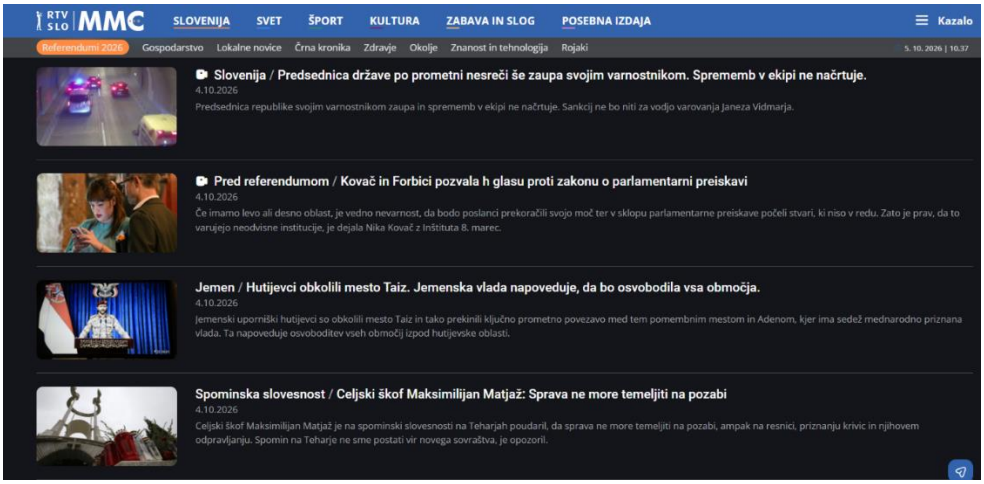
MMC

I. NOVINARSKE VSEBINE

»Hutijevci v rubriki Slovenija?«

Urednikom MMC-ja in varuhinji v vednost je bralec B. P. 5. oktobra napisal:

»Kot kaže spodaj vstavljena zaslonska slika, se vam je včeraj v rubriko Slovenija vrinila vest o hutijevskem obleganju Taiza. Razčiščevanje kako in zakaj prepuščam vam.« (B. P.)

VPRAŠANJE VARUHINJE URENDIŠTVU MMC RTV SLO 23. 10. 2026

Novica o Hutijevcih je še vedno tudi v rubriki Slovenija. Se je ne da iz te rubrike umakniti?

Dnevna urednica na MMC RTV SLO **Bojana Rugelj** 23. 10. 2026

Sem preverila, ne bi smela več biti med novicami v rubriki Slovenija.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Uredništvo je napako popravilo. Gre za manjšo napako, zato je v naslednjih dneh, ko je padla na nižje rangirane strani, zmotila komaj koga, kljub temu pa je prav, da je umeščena pravilno.

»Naslov in podnaslov se bereta, kot da je to nekaj pozitivnega, gre pa za slabo novico!«

»Danes sem na MMC bral to novico: https://www.rtvslo.si/gospodarstvo/svet-banke-slovenije-predlaga-zvisanje-zneska-minimalne-kreditne-sposobnosti/796102.
Moram reči, da se mi naslov ne zdi pošten do bralcev. Naslov in podnaslov se bereta, kot da je to nekaj pozitivnega. Skupaj zvišanje in sposobnost, ter spodaj sistem je stabilen. Gre pa za slabo novico! Kredit bo težje dobiti, sploh za ljudi z nižjimi plačami in za družine z otroki.
Ko so leta 2023 ta znesek znižali, ste na MMC napisali "Odslej nekoliko lažje do posojila". To je razumel vsak. Zakaj zdaj, ko je obratno, ne napišete "Z nižjo plačo od 2027 težje do kredita"? Pa bi čisto vsak iz naslova vedel, za kaj gre.
Prosim, da naslov popravite ali vsaj dodate en stavek, kaj to pomeni za ljudi. Od javne RTV pričakujem, da piše tako, da jo razumemo vsi.« (M. P.)

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik

Naslov je ustrezen.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Varuhinja sem podrobno pregledala besedilo in naslov. Besedilo je poročilo z novinarske konference, na kateri je guverner Banke Slovenije predstavil poročilo o finančni stabilnosti Slovenije. Med drugim je guverner povedal, da je svet Banke Slovenije, ki skrbi, da je makrobonitetna politika preventivno naravnana, potrdil predlog spremembe zneska minimalne kreditne sposobnosti potrošnika. Nato besedilo dobesedno navaja guvernerja: *"Predlog predvideva zvišanje zneska s 745 na 840 evrov mesečno, pri čemer bi to začelo veljati z letom 2027."* Navedku sledi stavek, da čaka predlog banke še javno posvetovanje, končno odločitev naj bi sprejeli do konca leta.
Menim, da je naslov pošten do bralcev. Zapisuje dejstva, ki jih je izrekel guverner. Ob tem poudarjam, da je besedilo napisano v žanru poročila, za katerega je značilno, da ne sme vrednotiti vsebine kot pozitivne ali negativne (kar je dovoljeno v komentatorskih in drugih interpretativnih žanrih), temveč le poroča o dogodku in dogajanju (povedanem) na njem.
Če bi poročilo razširili s podatki o tem, kaj ta predlog pomeni za posojilojemalce, bi se spremenil žanr besedila in tudi naslov bi bil zagotovo drugačen. Vendar se v uredništvu za nadgradnjo besedila v članek niso odločili. Verjetno tudi zato, ker gre za predlog, ki še ni sprejet.
V tem primeru pa besedilo verodostojno povzema vsebino poročila, kar je funkcija naslova. Menim tudi, da je dovolj razumljivo za vse bralce.

»Kako to, da se javni zavod na grob napad na novinarko ne odzove?«

»Kot plačnik RTV-prispevka želim pojasnilo: Svetlana Makarovič je v petek pred sodiščem novinarki Planet TV Sari Grobelšek rekla, da naj bo tiho, ker je neumna. Poročali so že Siol.net, 24ur.com, Slovenske novice in drugi, na rtvslo.si pa prispevka nisem zasledil. Kako to, da se javni zavod, ki se rad predstavlja kot watchdog in zaščitnik novinarjev, na grob napad na novinarko ne odzove, ali pa se odzove s tako zamudo?« (G. G.)

ODGOVOR VARUHINJE

Portal rtvslo.si je o tožbi Jožeta Možine proti Svetlani Makarovič in o žalitvi novinarke Planet TV s strani Makarovičeve poročal pet ur za tem, ko ste mi pisali, 3. oktobra 2026 ob 17.20.
Povezava na članek je tu:
https://www.rtvslo.si/kultura/drugo/narok-v-tozbi-jozeta-mozine-proti-svetlani-makarovic-za-zdaj-ostal-brez-epiloga/795724.
V članku je tudi izjava predsednika Društva novinarjev Slovenija Gašperja Andrinka o žalitvi novinarke, vključen je tudi 43 sekund dolg prispevek v Odmevih, 2. oktobra.
Portala Siol.net in 24ur.com sta poročala isti dan kot rtvslo.si, torej 3. oktobra, prav tako portal N1 in agencija STA. STA je novico o tem objavila celo kasneje kot rtvslo.si. Dan prej, 2. oktobra, sta poročala portala Info360 in Svet24.si.

»Javnost ima upravičen interes izvedeti za prometno nesrečo. Taki podatki lahko delujejo opozorilno, preventivno …«

»Na spletni strani RTVS sem malo prej prebral sinočnjo vest o smrti mladoletnice zaradi posledic prometne nesreče. Vest je pripisana STA, ki se je v njej sklicevala na včerajšnje sporočilo Policijske uprave Ljubljana. Le kaj bi bilo s tem lahko narobe?
1. V vodilu piše, da se je nesreča zgodila v sredo zjutraj, vendar na spletni strani RTVS ni bilo nobene vesti o tem. Torej ne gre za dopolnitev poltretji dan stare vesti.
2. Ker RTVS svojega bralstva o tej nesreči od srede zjutraj do sinoči sploh ni obvestila, bi seveda morala vsaj sinočnji vesti dodati osnovne podatke o nesreči: kdaj se je zgodila, kje in kako. Manjkajo torej podatki, ki so bili že znani in objavljeni (domnevno poldrugi dan prej v 24-urni kroniki): okoli sedme ure naj bi voznik na Zaloški cesti odvzel prednost peški na prehodu za pešce in jo tako hudo poškodoval, da je bilo njeno življenje resno ogroženo.
3. Kaj je smisel objave vesti o smrti poltretji dan prej poškodovane anonimne osebe na spletišču javne RTVS? Pritegovanje klikov? Obveščanje zagotovo ne. Javnost ima upravičen interes izvedeti za prometno nesrečo, kje in kako je do nje prišlo. Taki podatki lahko delujejo opozorilno, preventivno ali pa morebitnim očividcem razjasnijo, kaj se je takrat in tam dogajalo.
Objava golega dejstva, da je ponesrečena mladoletnica po več kot dveh dneh boja za življenje preminila, nima za slovensko javnost nobene informativne vrednosti. Je zgolj nepopisna krutost do njenih bližnjih, ki so ta čas nedvomno trepetali in upali, da je ne bodo izgubili, ter brezbrižnost do lastnega poslanstva in do lastnih bralcev.
4. Tega so se očitno zavedali v manj veličastnih medijskih hišah, kjer so že v četrtek objavili prvo vest o nesreči, sinoči pa objavili vest o smrti ponesrečenke s ponovitvijo osnovnih podatkov o

nesreči in povezavo na prvo vest (npr. Dnevnik), bodisi sinočnjo vest dopolnili z osnovnimi podatki o nesreči (npr. Večer, luksemburški N1info in Metropolitan).
Ne vem, kaj bi lahko bil vzrok za tako dejanje odgovornega v MMC. Nobeno novinarsko načelo in nobeno poslanstvo javnega zavoda ni narekovalo objave tako skopljene vsebine, golega prepisa lakonične agencijske vesti, ki je bolj kot ne prepis sporočila policije. Ravno nasprotno!
Menim tudi, da podobno velja tudi za STA, saj se morajo zavedati, da množica medijev njihove vsebine zelo pogosto poobjavi brez vsakega pregleda in lastne presoje.« (B. P.)

Uredništvo MMC RTV SLO

Preverili smo informacije v zvezi z omenjeno prometno nesrečo, ki se je zgodila v sredo zjutraj. V sredo o tem niso poročali ne na policiji ne na STA-ju. V četrtek je Policijska uprava Ljubljana prek elektronske pošte v pregledu dogodkov med drugim objavila tudi krajšo informacijo o omenjeni prometni nesreči, ki pa je niso povzeli na STA-ju in tudi na MMC-ju ne. Načeloma v črni kroniki objavljamo le novice o nesrečah s smrtnim izidom. V petek zvečer sta policija in STA objavili zelo skopo novico v zvezi z nesrečo, ki smo jo povzeli tudi na MMC-ju.
Strinjamo se z vami, da bi jo bilo treba dopolniti s podatki, ki jih je v četrtek posredovala PU Ljubljana, kar smo danes tudi storili.

Bralec se je na odgovor uredništva odzval:

»Zahvaljujem se vam za odgovor in dopolnitev objave.«

ODGOVOR VARUHINJE

V tem tragičnem primeru smrti mladoletnice je šlo za niz okoliščin, ki so botrovale temu, da je bila prva vest skopa, le o smrti ponesrečenke, brez podatkov o nesreči. Uredništvo jo je naknadno ustrezno dopolnilo in tudi pojasnilo razloge za takšen nenavaden vrstni red objave.

Mnenja

»Koliko velja mnenje Varuhinje v uredništvu MMC?«

»Odgovor na vprašanje zgoraj je: bolj malo ali nič. Tako vsaj kaže glede na naslov arhiviranega prispevka iz sinočnjih Odmevov. Že pogled nanjo kaže očitno razliko med naslovom TVS in naslovom MMC. To velja motriti v kontekstu vašega poročila za julij 2026 in nenavadnega odzivnega poročila odgovorne urednice v vašem poročilu za avgust 2026, ki namesto Izraela in Gaze omenja inflacijo.
Od 1000 dni do treh let napada na Izrael/Gazo se ukrivljeno zrcalo sveta v MMC kljub argumentiranemu posegu Varuhinje ni niti malo poravnalo. Vsevednost in pravičništvo uredništva MMC, ki je poklicno-strokovno verjetno najšibkejše v celi "veličastni hiši RTVS", sta brezmejna.
Mimogrede, z iskalnikom po rtvslo.si ne morem najti ustreznih objav iz oktobra 2023. Določanje datumskega okvirja po meri (od-do) ne deluje. Z iskanjem po ključni besedi Gaza oziroma Izrael pa pridem do 84. strani zadetkov, pri čemer ima najstarejši za Gazo datum 2. marec 2025, za

Izrael pa 18. september 2025. Poskusil sem v dveh brskalnikih - Edge in Opera - z istim jalovim rezultatom. /…/« (B. P.)

Spreminjanje naslova članka

»Prosim, prenehajte spreminjati naslov članka za vsak poseg vanj. Imam odprte članke v zavihkih, ki jih vsake toliko pogledam. Potem se pojavi "nov" članek, ga pospravim v nov zavihek in potem odkrijem, da je le star z novim naslovom. In seveda starimi komentarji.
Če je kakšna pomembna sprememba, potem si zasluži nov članek, ne pa popravke. Sicer spremenite podnaslov, ne pa naslov članka. Obnašate se kakor časopis, kjer se jutranja izdaja razlikuje od popoldanske.« (B. M.)

»Čista propaganda«

»https://www.rtvslo.si/slovenija/visokosolski-sindikat-opozarja-da-se-pripravlja-velik-poseg-v-place-pedagogov/796195 Noro. Čista propaganda: pridobili gradiva, iz katerih izhaja, da na ministrstvu načrtujejo "velik poseg v plače visokošolskih učiteljev in sodelavcev - ne navaja, katera, jih ne predstavi, nobenega slikovnega gradiva; nobenega odziva vlade, da komentira navedbe sindikata; podnaslov je povsem zavajajoč in sploh ni opisa o tem: Sindikat rektorjev poziva, naj tako reformo ustavijo.« (M. G.)

Izogibanje navedbi časa dogodka

»Objava o napadu na riadsko letališče - v njej nikjer ne piše, kdaj se je napad zgodil, čeprav sta večina naslova in uvodni del skoraj dobesedno prevzeta od STA, ki je že v prvem stavku navedla, da je bil napad v soboto. Glede na to, da je javno vidna samo zvečer dopolnjena objava STA, je to težko neposredno dokazati, a dejstvo je, da je bila sobota navedena na začetku že zjutraj objavljene novice STA na N1info in RaiNews za FJK.
Dejstvo je, da ima objava nedeljski datum, čas objave ob 7.38, čas zadnjega posega 18.58, poroča pa o dogodku iz prejšnjega dne, sobote. Če ne bi bil skrajno pozoren na manjkajočo časovno komponento, bi po branju menil, da se je vse skupaj zgodilo danes.« (B. P.)

Kritika: »Nestrokoven članek na MMC«

»Ravnokar prebiram članek: Nov primer neprimernih razmer v perutninarskem obratu, tokrat na območju Brezovice - RTV SLO.
Članek je napisan izrazito pristransko in brez preverjanja dejstev ali celovitosti dejstev. Lahko se bere celo kot oglas in promocija društva AETP ali pa kot medijska gonja proti rejcu. Ker je (podatek iz članka) v Sloveniji zgolj 22 rejcev z baterijsko rejo, je zelo enostavno ugotoviti za katerega rejca s področja Brezovice gre.
Če res prihaja do kršitev dobrobiti živali do te mere, da je ta novica v interesu javnosti, potem močno pogrešam mnenje pristojne veterinarske inšpekcije. Nestrokovno mnenje društva ne more biti merilo, kaj je prav in kaj ne. Na spletu sem poiskal informacije o najožji ekipi društva in njihovi izobrazbi. Noben od vodstva AETP nima ustrezne strokovne izobrazbe za presojanje razmer v vzreji kokoši, niti katerekoli drugih živali.

Članek ne upošteva sledečih etičnih načel RTV SLO:

- *Resnicoljubnost: če ustrezna inšpekcija presodi, da je v obratu vse v redu (članek ne vsebuje njihovega mnenja), potem gre za sramotenje ali neutemeljeno obtoževanje;*
- *Poštenost: manipulacija z viri - predstavi zgolj mnenje društva;*
- *Spoštljivost: ščitenje dostojanstva, ni odziva tistih, ki jih te informacije zadevajo;*
- *Odgovornost: sodelovanje pri propagandi AETP, saj se oglašuje njihove akcije in ustvarja potrebo po obstoju društva.*

Članek ne upošteva sledečih poklicnih meril RTV SLO:

- *Ne vsebuje vseh poglavitnih dejstev;*
- *Osredotoča se na obrobnosti (mrtve kokoši v vedru) in ne na javno pomembne vidike npr. Neustrezen veterinarski nadzor - iz opisov stanje ni moglo nastati v enem dnevu ali mesecu;*
- *Zamolčanje dejstev (upam da ne) npr. Odziva veterinarske službe;*
- *Vsebuje prijeme, ki kažejo na pristranskost: podrobni opisi obrobnosti, mnenje zgolj AETP ...*

V kampanji za ohranitev RTV-prispevka je bilo večkrat omenjeno, da je pritožb čez novinarsko delo v zadnjem času manj. Vsaj z moje strani jih je res manj. Ampak ne zaradi tega, ker je manj razlogov za pritožbe, ampak zato, ker:

/.../

Člankov, ki ne dosegajo poklicnih meril in etičnih standardov je postalo toliko, da je pisanje varuhu postalo že bitka z mlini na veter.

- *Količina člankov, kjer imaš občutek, da si resnično ustrezno informiran, se je zmanjšala do te mere, da članek ni niti vreden časa za pisanje pritožbe.*

Vem, da varuh ni vsemogočen in da se trudi opravljati svoje delo, a je glede na trend kvalitete člankov bistveno kadrovsko podhranjen in očitno tudi nima ustreznih pooblastil, da bi bil opravnomočen za svoje delo. Bralci, gledalci in poslušalci javnega medija kljub naši aktivni vlogi tako še naprej spremljamo članke, ki se ne bi smeli zgoditi.

V predmetnem članku gre za blatenje rejca, saj se novinarka ni potrudila in pridobila mnenje strokovnih služb. Novinarka se je postavila v vlogo presojevalca ustreznosti očitkov s področja, iz katerega nima strokovnega znanja. Že v naslovu namreč uporabi besedo "neprimerno" in poda sodbo. To se na RTV ne bi smelo zgoditi.« (K. K.)

II. UPORABNIŠKE VSEBINE

»Z uporabo obrazca ni nikjer zavedeno, da sem prošnjo za pojasnilo oddal /.../ za povrh pa na prošnjo, oddano prek obrazca, mnogo redkeje dobim odgovor«

Tudi v oktobru je varuhinja v vednost prejela več vprašanj uporabnikov, poslanih administratorjem o umiku oz. neobjavi njihovih komentarjev. Administratorji so jih napotili na uporabo obrazca Zahtevaj pojasnilo, trije med njimi pa so administratorjem in varuhinji sporočili svoje pomisleke o uporabi obrazca kot uporabi edine poti za pojasnilo o neobjavi komentarja. Povzemamo vse tri primere, enega od njih je varuhinja prejela novembra:

Uporabnik V. V.

Uporabnik V. V. je administratorje MMC RTV Slovenija prosil za pojasnilo, katero pravilo je kršil, ker njegov komentar ni bil objavljen. Vprašanje, ki ga je v vednost prejela tudi varuhinja, jim je poslal prek e-pošte.

Administrator MMC RTV SLO

Kontaktirate nas lahko preko obrazca za pojasnilo kot je navedeno v pravilih sodelovanja.

Uporabnik se je na odgovor odzval:

»Ta način, prek e-pošte, uporabljam na priporočilo varuhinje, saj je edino na tak način sočasno obveščena o oddaji prošnje za pojasnilo. Z uporabo obrazca namreč ni nikjer zavedeno, da sem prošnjo za pojasnilo oddal, o oddani prošnji ne morem obvestiti varuhinje, za povrh pa na prošnjo, oddano prek obrazca, mnogo redkeje dobim odgovor. Na kratko: vaše obravnavanje prošenj, oddanih prek obrazca, je popolnoma netransparentno in nesledljivo /…/.«

Administrator MMC RTV SLO

Na vprašanja prek obrazca odgovarjamo. Razen na nespoštljiva, kar je bila vaša praksa.
Priporočilo varuhinje je nenavadno, saj ni v skladu s pravili, ki ste jih sprejeli ob registraciji.

Uporabnik se je ponovno odzval:

»1. Ne bo držalo. Odgovor sem dobil v manj kot 10 % primerov uporabe obrazca (tudi ko sem bil v nasprotju z vašo obtožbo o praksi, spoštljiv). /…/«

Uporabnik je v začetku novembra poslal še eno e-sporočilo administratorjem (in v vednost varuhinji), katero pravilo naj bi prekršil.

Administrator MMC RTV SLO

Kontaktirate nas lahko preko obrazca "zahtevaj pojasnilo". Povezavo najdete pod novico ali na uporabniškem profilu.
Iz pravil: *Od uporabnikov pričakujemo, da za poizvedbe na posege administratorjev uporabljajo obrazec "Zahtevaj pojasnilo".*

Uporabnik se je odzval:

»Uporabljal bom oboje, zato, da bo o moji poizvedbi istočasno obveščena tudi varuhinja. Vaš obrazec ne omogoča transparentnosti, saj uporabniku ni podana dovolj podrobna povratna informacija, da je prošnja prispela v obravnavo v vaš sistem (datum, ura, vsebina prošnje). Oz. uporabnikom (nalašč?) ne zagotovite dovolj podrobne povratnice za dokazovanje oddane prošnje, v primeru, da se jo namerno odločite ignorirati.«

Uporabnik **R. M.**

Varuhinji je 22. 10. 2026 vodja moderatorjev posredoval odgovor varuhinje, ki mu ga je v e-sporočilu posredoval eden od uporabnikov:
»Kot sem vam svetovala: objavite en komentar ali dva z imenom /…/ in če ne bosta objavljena, pošljite vprašanje, zakaj komentar ni objavljen (in povezavo do besedila nad njim) moderatorjem in hkrati meni v vednost.«

Ob tem je vodja moderatorjev napisal:

»V standardih in pravilih komentiranja je jasno navedeno:
Od uporabnikov pričakujemo, da upoštevajo naslednja pravila:
- za poizvedbe na posege administratorjev uporabljajo obrazec "Zahtevaj pojasnilo"
Takšni pozivi so zelo nekorektni do moderatorjev in umetno zvišujejo število "pritožb", čeprav gre lahko le za eno vprašanje in večkratne izmenjave pri razjasnitvi morebitnega nesporazuma. Prav tako se uporabnike dodatno spodbuja, da se pritožujejo posredno prek drugih naslovov, namesto da neposredno kontaktirajo moderatorja in šele nato uporabijo druge naslove.«

ODGOVOR VARUHINJE

Vse uporabnike, ki se obračajo name zaradi komentarjev, najprej napotim na branje Standardov in pravil komentiranja in Vprašanj o komentiranju člankov. Tudi dolgoletnim uporabnikom, ki se pritožijo nad neobjavo komentarja, svetujem, da občasno preberejo Standarde in pravila komentiranja in Vprašanja o komentiranju člankov in jim prilagodijo svoje komentarje tako, da so skladni s temi priporočili in torej objavljeni. Moj pogost stavek uporabnikom je: »Vsa mnenja in stališča lahko izrazite tako, da so skladna s Standardi in pravili komentiranja«.
Ko se obrnejo name s konkretnimi vprašanji glede umaknjenega komentarja, jih napotim na običajno komunikacijo z vami (neposredno ob komentarjih na spletni strani). Če se ponovno obrnejo name, jim pojasnim, da je naslednja pristojna odgovorna urednica. So pa primeri, kot je spodnji, ko težave očitno ne uspejo rešiti (ali ne tako, kot se zdi njim primerno) ali je nekoliko posebna (menjava uporabniškega imena ipd.). V takem primeru jih napotim na elektronsko pošto vam in meni v vednost. To sem, ne nazadnje, dolžna storiti, saj je varovanje pravic uporabnikov temeljna naloga varuhinje.
Namen varuhinje ni zviševanje števila pritožb. Kot je razvidno iz zgornje razlage, jih poskušam z napotitvijo na branje pravil in odgovorov čim bolj zmanjšati.
Še v pojasnilo »števila« pritožb: varuhinja dopisovanje istega uporabnika o isti zadevi štejem kot en odziv (eno pritožbo), četudi piše (meni ali/in vam) večkrat. To je tudi pojasnjeno v Letnem poročilu, taka praksa je že vrsto let. Spodnji uporabnik je o težavah z uporabniškim imenom pisal večkrat, v mesečnem poročilu za september je bil upoštevan kot 1 odziv, v oktobrskem ne bo zabeležen, ker ga sodelavka označuje kot »odgovor na odgovor« in ne šteje kot nov odziv.

Vodja moderatorjev v MMC-ju **Miloš Brkić**

Zgovorno je vaše **eksplicitno navodilo**

"*objavite en komentar ali dva z imenom /.../ in če ne bosta objavljena, pošljite vprašanje, zakaj komentar ni objavljen (in povezavo do besedila nad njim) moderatorjem in hkrati meni v vednost*",
kjer jih ne napotite na uporabo obrazca (kot je navedeno v pravilih sodelovanja), temveč sugerirate, da "testirajo" moderatorje in se ob morebitnem umiku takoj obrnejo na vas. Prav tako pri tem uporabniku ni šlo za izbris komentarja, saj je povpraševal o statusu uporabniškega imena, ki ni bil registriran z njegovega elektronskega naslova.
Glede na število uporabnikov, ki komentirajo in objavljenih vsebin, je pritožb relativno malo. Opazen pa je večji delež teh očitno "inštruiranih" uporabnikov, ki se na nas obračajo na način, ki ga očitno spodbujate.

ODGOVOR VARUHINJE

Priporočilo uporabniku */.../* je bilo, kot sem že zapisala, izjema, ki jo uporabim zelo redko, ko uporabniki izkažejo, da po več poskusih od moderatorjev niso prejeli primernega pojasnila.
Ne vem, na podlagi česa ste zapisali, da se je povečal delež "inštruiranih" uporabnikov. Število odzivov na uporabniške vsebine v zadnjih mesecih ni večje kot v preteklosti: septembra 22, avgusta 23, julija 18, junija 22, maja 41, aprila 21 … Če odštejemo odstopanje januarja in decembra (zaradi verižnih pozivov za ukinitev komentiranja) ostajajo letošnje številke na predlanski ravni.
Vse, ki se obrnejo name, najprej usmerim na kontaktni obrazec in šele, če so tam neuspešni ali nezadovoljni z odzivom, priporočim vprašanje prek elektronske pošte. Nekateri uporabniki elektronsko pošto uporabljajo že več let. To se kaže tudi v letnih poročilih varuhinje v zadnjih šestih letih.
Že več let se nekateri uporabniki obračajo tudi na varuhinjo, praviloma v primerih, ko sami ne rešijo težav. Tako je bilo že pri moji prehodnici, ki je uporabnikom sporočala, da nima vloge nadmoderatorja, je pa posredovala v primerih nesporazumov med uporabnikom in moderatorjem (Letno poročilo varuhinje 2020, str. 44).
Navajam nekaj posredovanj varuhinje iz mesečnih poročil leta 2021:
Avgust 2021: https://img.rtvslo.si/_files/2021/09/10/46_372035094153527315_porocilo-varuhinje-za-mesec-avgust-2021.pdf, str. 46: Varuhinja je zadevo preverila v uredništvu in uporabniku sporočila: »Moderatorje ste 20. 8. 2021 vprašali glede objave določenega komentarja in zamika pri objavah. 22.8.2021 ste na elektronski naslov prejeli odgovor, da je bilo vaše up. ime zaradi kršitev dodano pod nadzor. Prav tako ste prejeli avtomatizirano zasebno sporočilo o vključitvi nadzora. Uredništvo me je seznanilo z dvema vašima komentarjema, ki vsebujeta žaljive in slabšalne izraze za skupino ljudi ter izzivanje drugega/drugih uporabnikov, kar je kršitev kodeksa v dveh točkah:
Julij 2021, str.. 26: https://img.rtvslo.si/_files/2021/08/13/46_367965328753295376_porocilo-varuhinje-za-mesec-julij-2021.pdf,
Februar 2021, str. 24:
https://img.rtvslo.si/files/varuhinja/porocilo_varuhinje_za_mesec_februar_2021.pdf.

Uporabnik A. D. pa je varuhinji pisal, ker so administratorji nad njegovim uporabniškim računom uvedli nadzor; trdil je, da ga o tem niso obvestili. Pritožbo je podkrepil s kopijo dotedanje korespondence z moderatorji. Varuhinja je sporočilo posredovala Kaji Jakopič, urednici Uredništva za nove medije, ki je sporočila, da so nesporazum zgladili, nadzor nad uporabnikom je bil umaknjen. Varuhinja je uporabniku odgovorila: /…/

Z novimi pravili, na katere zadnji mesec opozarjate uporabnike, imajo uporabniki možnost za stik z moderatorji samo prek obrazca »Zahtevaj pojasnilo«.
Trije uporabniki so se obrnili name (in na vas) s pomisleki o oddajanju vprašanj in pritožb prek obrazca: da je obrazec zapleten, da ne omogoča dodajanja povezav in da ne omogoča sledljivosti vprašanj in odgovorov. V nadaljevanju povzemam njihove pomisleke in dodajam nekaj svojih vprašanj:

- Ali vprašanja uporabnikov prek obrazca omogočajo sledljivost vprašanj in odgovorov? (npr. kako hitro prejme uporabnik odgovor, ali ima dostop do vprašanja in odgovora, če z odgovorom ni zadovoljen in bi ga rad poslal uredništvu)
- Zakaj v pravilih ni navedeno, kam se uporabnik lahko obrne s pritožbami in vprašanji, ki se nanašajo na odločitve moderatorjev?
- Je pravi naslov za pritožbe uporabnikov glede odločitev in odgovorov moderatorjev elektronski naslov mmc-uredniki@rtvslo.si, kot je navedeno v Pogostih vprašanjih o komentiranju člankov?
- Kdo odgovarja uporabnikom na pritožbe in vprašanja, poslana na naslov mmc-uredniki@rtvslo.si – uredniki ali odgovorna urednica?
- Ali se uporabniki, če niso zadovoljni z odločitvami moderatorjev in pojasnili uredništva, glede na nova pravila lahko obrnejo na varuhinjo in kaj ji sploh lahko predložijo glede dotedanje neuspešne korespondence z moderatorji?

Odgovorno urednico prosim za odgovore na postavljena vprašanja.

Vodja moderatorjev v MMC-ju **Miloš Brkić**

Uporabnik /…/ nas je kontaktiral 9. 10. 2026 ob 10:04, odgovor je prejel 9. 10. 26 ob 10:14. **Odgovor je prejel v 5 minutah**.
Prav tako smo ponovno odgovorili 9. 10. 2026 ob **10:23**. Prejel je **dva odgovora v manj kot 20 minutah**. /…/
Večino vprašanj, pritožb in nejasnosti lahko moderatorji razrešimo v neposredni komunikaciji z uporabniki. Odgovarjamo praviloma zelo hitro (razen na ponavljajoča in nespoštljiva vprašanja). V pravilih je navedeno, da uporabniki *za poizvedbe na posege administratorjev uporabljajo obrazec "Zahtevaj pojasnilo"*. V primeru, da z našimi odgovori niso zadovoljni, se lahko obrnejo na varuha ali kogarkoli želijo. V odgovorih smo vedno zelo korektni in spoštljivi.
Pogosta vprašanja in odgovori so v fazi prenove zaradi uvedbe SMS potrjevanja in bodo v kratkem posodobljena.

Na ponovno vprašanje varuhinje, ali vprašanja uporabnikov prek obrazca omogočajo sledljivost vprašanj in odgovorov, je vodja moderatorjev odgovoril:

Vodja moderatorjev v MMC-ju **Miloš Brkić**

Vsekakor je v odgovoru vedno vključen kontaktni obrazec. Celotna komunikacija, od vprašanja do odgovora, je vidna uporabniku.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Če komuniciranje uporabnikov z moderatorji s pomočjo elektronskega obrazca omogoča enako sledljivost kot komuniciranje s pomočjo elektronske pošte, menim, da je ta način primeren. Pomembno je, da je način komuniciranja transparenten in da imajo uporabniki možnost učinkovitega preverjanja svojih objav ali neobjav, pravočasnih odgovorov in možnost učinkovitega varstva svojih pravic. Če ta način omogoča tudi statistično obdelavo komuniciranja z uporabniki, bi to lahko prispevalo k nadaljnjim izboljšavam. Varuhinja bom to še naprej spremljala, saj mora vsaka storitev RTV Slovenija prispevati k zaupanju uporabnikov, ne pa povečevati dvomov v javni zavod.

Uporabnik **B. P.**

Uporabnik B. P. je 4. in 5. 11. komuniciral neposredno z administratorjem glede objave in neobjave komentarjev, o čemer je 6. 11. poslal varuhinji dopis z naslednjo vsebino:

»Na moje zadnje sporočilo administratorju foruma včeraj popoldne še nisem prejel nobenega odziva in ga po vsem sodeč tudi ne pričakujem. Tudi za neprimernost mojega komentarja ni bila podana nobena utemeljitev, niti najbolj skopa ne, na primer žaljivost, agresivnost ipd. /…/
Vsebine komentarja, na katerega sem repliciral, kar je ostalo neobjavljeno, verjetno nočejo razkriti, ker je bil v bistvu žaljiv osebni napad. Po vseh pravilih bržkone ne bi smel biti objavljen, a je vseeno prišel skozi pravičniško etično in moralno rešeto administratorjev. Brez kakršnihkoli nasprotnih argumentov ali podatkov me je komentator z vzdevkom /…/, namreč uvrstil v skupino nekaj sto agitatorskih kletnih pisunov, ki zvesto služijo eni stvari / strani / stranki.
Če bi vam uspelo pridobiti ta komentar, bi dobili nedvoumen dokaz, da je moderiranje foruma v veliki meri površno, šepavo in morda predvsem zaradi tega tudi pristransko. Dobili bi možnost primerjave dveh povezanih komentarjev, od katerih je bil prvi gladko objavljen, drugi pa zadržan in izbrisan, posledično pa izbrisan tudi prvi.«

VPRAŠANJE VARUHINJE UPORABNIKU

Ste to vprašanje zastavili prek spletnega obrazca ali prek elektronske pošte?

Uporabnik je na vprašanje varuhinje odgovoril:

»Vprašanje administratorjem sem sprva poslal po elektronski pošti, vam pa v vednost. Takoj po prejemu sporočila administratorja, naj uporabim namenski obrazec, sem sporočilo prekopiral vanj in oddal v skladu z zahtevo. Zelo kmalu sem dobil polovičarski odgovor, zaradi katerega sem vam potem poslal spodnji dopis.
Obrazec sem doslej uporabil le nekajkrat za prve pritožbe. V spominu imam, da so včasih ostale brez odgovora. Ko sem z odgovorom administratorja po e-pošti pridobil njihov elektronski

naslov, sem jim vprašanja pošiljal le še po elektronski pošti in obrazca nisem več uporabljal - do včeraj.
Nekako se mi zdi logično, da je spletni obrazec za administratorje in uredništvo bolj pripraven, saj jim verjetno olajša sistematično beleženje pritožb, odgovarjanja nanje in vodenje statistike. S tega stališča se mi njihovo na novo odkrito vztrajanje pri uporabi obrazca zdi razumljivo. Vendar mi je veliko manj razumljivo, zakaj tega niso terjali že prej. Menda niso vodenja evidence administratorjev začeli resno jemati šele zdaj, ko se je pritisk uporabnikov in hišnih varuhov očitno znatno povečal.
Po drugi strani imam zelo močne razloge, da nočem uporabljati spletnega obrazca. Naj poudarim, da sem "arhaičen uporabnik spleta", saj uporabljam izključno običajen računalnik in ne pametnega telefona ali tablice. Izkušnje in želje sodobnejših uporabnikov so lahko drugačne.
- Obrazec ne omogoča lastne evidence vsebine in časa oddaje pritožb. Uporabnik po oddaji pritožbe nima nobenega potrdila o oddaji, nobene kopije svojega pisanja. To bi bilo v veliki meri rešljivo s funkcijo, ki bi oddano pritožbo takoj poslala nazaj pritožniku po e-pošti. A taka funkcija bi morala delovati zanesljivo, uporabniki pa bi morali nanjo jasno opozorjeni ob samem obrazcu.
- Okence za vnos je majhno in za daljša besedila nepregledno.
- Obrazec sprejema le golo besedilo, zato ne omogoča vstavljanja spletnih povezav, oziroma jih je treba v dopisu navesti v celoti, kar pa okrni preglednost dopisa.
- Pritožbe ni možno hkrati poslati v vednost Varuhinji. /…/«

Odzivno poročilo Uredništva za nove medije

Varuhinja je v mesečnem poročilu za september (str. 21-25) pri odzivu glede zagotovitve transparentnosti moderiranja komentarjev na spletnem mestu rtvslo.si, uredništvu priporočila, **da preveri, kakšna statistična obdelava podatkov o moderaciji bi bila najlažje izvedljiva in še zadostna za spremljanje najpomembnejših elementov moderacije.**

ODZIVNO POROČILO odgovorne urednice Uredništva za nove medije **Ksenje Tratnik** na priporočilo varuhinje (5. 11. 2026)

Moderatorji dnevno pregledajo okoli 4000 komentarjev, ob tem pa se odzivajo tudi na prijave napak in druga sporočila, povezana s komentiranjem. Ob obilici dela se lahko zgodi, da kakšen komentar ni objavljen, pri čemer velja, da komentiranje ni pravica, ampak je možnost. Sistem moderiranja nenehno izpopolnjujemo, tudi z uporabo novih orodij, razmišljamo pa tudi o možnostih razširitve zaprtja prispevkov, pod katerimi ne bo možno komentiranje. S ciljem zagotoviti višjo raven razprave, bomo prihodnji teden uvedli tudi SMS-potrjevanje.

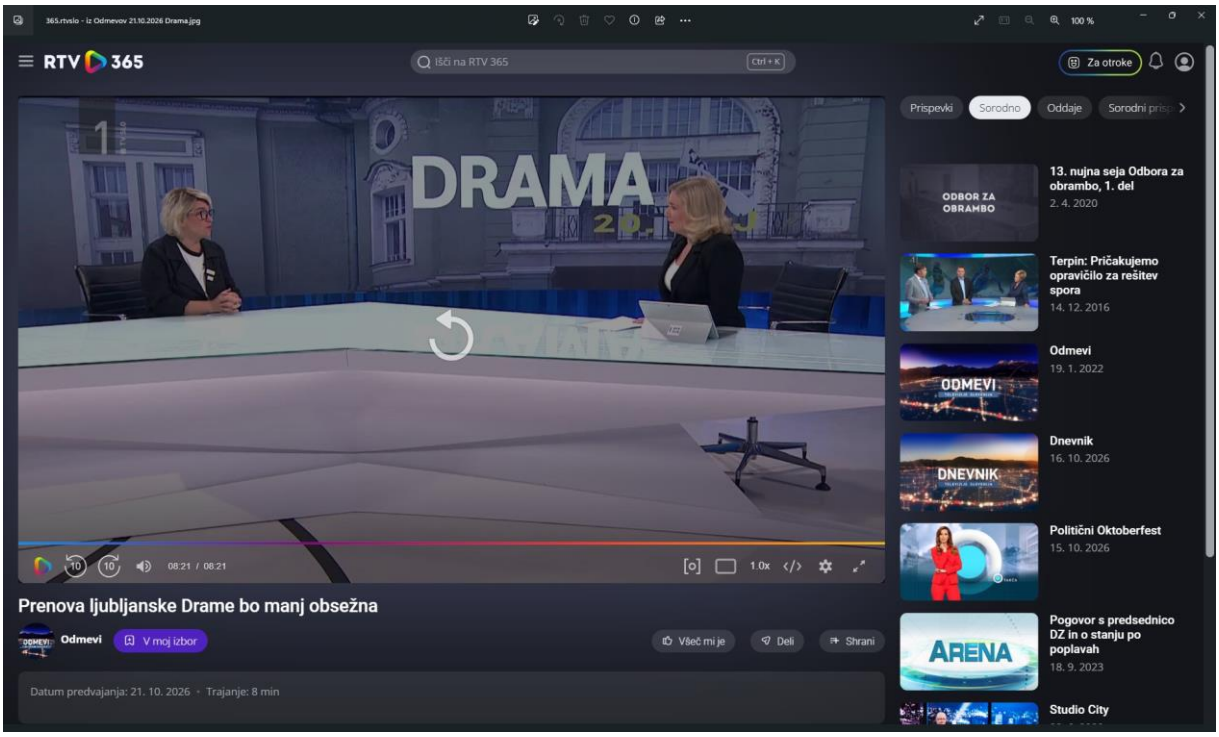
Direktorica digitalnih vsebin RTV Slovenija **Kaja Jakopič** (6. 11. 2026)

Kot smo že napovedali, na MMC-ju prihodnji teden uvajamo SMS potrjevanje uporabniških računov. Ukrep smo napovedali in bolj podrobno opisali tudi danes v posebnem sporočilu za javnost: https://www.rtvslo.si/rtv/za-medije/sporocila-za-javnost/rtv-slovenija-uvaja-dodatno-potrjevanje-uporabnikov-za-komentiranje-na-rtvslo-si/799224.

III. STORITVE

RTV 365: Ogled arhivskih posnetkov in prikaz na desnem pasu

»Doslej sem bil vajen ob ogledovanju arhiviranih prispevkov na portalu 365 prikaza ostalih prispevkov iste oddaje (npr. Odmevov) na pasu ob desnem robu zaslona. Če je šlo za arhivirane celotne oddaje, so bili na tem pasu vidni novejši primerki teh oddaj.
Danes sem s klikom na predstavitve oddaj na traku Avdio/Video na vstopni strani rtvslo.si v ločenih zavihkih odprl nekaj prispevkov iz sinočnjih Odmevov. Začudilo me je, da so se na desnem pasu prikazale stare oddaje, ki nimajo skoraj nobene sorodnosti s sinočnjimi Odmevi, kaj šele z vsebino ogledanega prispevka. V priponkah vam pošiljam zaslonski sliki ogleda dveh prispevkov: o prenovi Drame in o upokojitvi ameriške novinarke.
Zaradi te bizarnosti sem opazil, da so na vrhu tega pasu ovalne ikone z napisi "Prispevki", "Sorodno", "Oddaje" in "Sorodni prispevki". Tokrat je bila zame privzeta vrednost "Sorodno". Ko sem kliknil na prvo ikono "Prispevki", sem na pasu dobil prikaz, ki sem ga bil vajen doslej: prispevke sinočnjih Odmevov. Zato imam nekaj konkretnih vprašanj.
- Ali so bile te štiri ikone in funkcije že od nekdaj tam, pa jih sploh nisem opazil, ali gre za novost?
- Zakaj se je (zame) privzeta funkcija čez noč spremenila iz logične in praktične ("Prispevki") v nekaj, kar bi morda izbral, ali pa tudi ne ("Sorodno")?
- Kakšna je ob izbiri druge funkcije domnevna sorodnost med obnovo Drame, šest let in pol staro sejo parlamentarnega odbora za obrambo, skoraj deset let starim prispevkom iz Odmevov, ki je uvrščen v rubriko Šport, Odmevi iz januarja 2022, teden dni staro Tarčo, oddajo Studio City izpred več kot šestih let in poltretje leto staro oddajo Politično?
- Čemu služi ikona "Oddaje"? Če kliknem nanjo, se na pasu prikažejo Odmevi zadnjih dni. Vendar to lahko prikličem že pod prvo funkcijo "Prispevki", če kliknem na ime oddaje na vrhu tega pasu.
- Je četrta funkcija, "Sorodni prispevki" res potrebna? Meni pokaže prispevke Odmevov v kronološkem zaporedju - najprej sinočnje, potem predsinočnje itn.« (B. P.)

Uredništvo MMC RTV SLO

Hvala za vaš odziv. Vse štiri možnosti so bile na voljo že prej. Po nadgradnji priporočilnega sistema pa je bila možnost »Sorodno« ponovno nastavljena kot privzeta, zato se je spremenil prikaz, ki ste ga bili vajeni.

Posamezne možnosti imajo različne namene:

- **Prispevki** prikazujejo posamezne prispevke iz izbrane oddaje, denimo prispevke iz oddaje Odmevi.
- **Sorodno** prikazuje vsebine, ki jih priporočilni algoritem prepozna kot sorodne izbrani vsebini.
- **Oddaje** prikazujejo druge epizode oziroma celotne posnetke iste oddaje, denimo Odmeve preteklih dni. Do teh lahko, kot pravilno ugotavljate, dostopate tudi s klikom na ime oddaje. Ta možnost omogoča neposreden prikaz epizod v desnem pasu.
- **Sorodni prispevki** omogočajo prikaz posameznih prispevkov, tudi iz drugih izdaj iste oddaje. Tako se denimo pri Odmevih lahko prikažejo prispevki iz več zaporednih dni. Razlika glede na možnost »Prispevki« je torej v tem, da izbor ni omejen na eno konkretno izdajo oddaje.

Glede navedenih primerov pri možnosti »Sorodno« izbor določa algoritem. Ob tem si prizadevamo, da bi bila RTV 365 uporabnikom prijazna, pregledna in preprosta za uporabo ter da bi omogočala hitro iskanje želenih vsebin in odkrivanje novih. Vaše povratne informacije so nam pri izboljšavah dragocene, saj nam pomagajo prepoznati, kje delovanje platforme še ni dovolj jasno ali ne izpolnjuje pričakovanj.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Različne poti dostopanja do spletnih vsebin in naraščanje količine dostopnih vsebin povečujejo tudi potrebe uporabnikov, da so ti dostopi čim hitrejši in da uporabnik čim lažje najde vsebine,

ki ga zanimajo. Temu so namenjeni tudi priporočilni sistemi in druge funkcije. Žal pa to terja tudi posodobitve in nadgradnje, kar je za uporabnike tudi nekoliko moteče. A se temu ne da izogniti.

Takšno je življenje: »Na oglasni pasici piše, da si lahko že ogledamo drugo sezono«

*»Na oglasni pasici piše, da si lahko **že** ogledamo drugo sezono serije Takšno je Življenje.*

"Glej zdaj!"
Kar je absolutna laž.
Kako boste /.../ zaščitili gledalce? /.../« (S.)

Varuhinja se je glede pasice, ki je bila objavljena na rtvslo.si, obrnila na direktorico digitalnih vsebin in dopisala:

VPRAŠANJE VARUHINJE

Uporabnik MMC-ja meni, da je pasica zavajajoča, ker na RTV 365 še ni epizod 2. sezone. Morda bi moralo biti dopisano 1. sezona?
Prosim za kratko pojasnilo.

Direktorica digitalnih vsebin RTV Slovenija **Kaja Jakopič**

Bener je bil v funkciji promocije in najave nove sezone serije, vezan je bil na spletno stran serije, ki je najavljala novo sezono.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Ugotavljam, da odgovor ne pojasnjuje razkoraka med »glej zdaj« in tem, da nova sezona še ni bila na ogled.

RTV SLOVENIJA

I. JEZIKOVNA KULTURA

Odmevi, 1. 10.: »BDP ni gospodarska rast«

»V sinočnjih Odmevih ste objavili zanimiv pogovor z evropskim komisarjem Sejournejem, ki ima v prevodu (na 2:50) vsebinsko napako:
"Vaša stopnja industrializacije glede na BDP je med najvišjimi v Evropi, saj industrija ustvari od 20 do 22 odstotkov slovenske gospodarske rasti."
To seveda ni logično in tudi ne res. Gospod Sejourne je dejal, da industrija pri nas ustvari 20-22 odstotkov BDP (v francoščini PIB), ne pa gospodarske rasti. Razlika ni nepomembna.

Verjetno je šlo za lapsus, morda kot posledico naglice in/ali vrveža v uredništvu. Po drugi strani pa nanj bolj kritično gledam zaradi ne prav redkih novinarskih in prevajalskih lapsusov (v narekovajih in brez), kot je navajanje dobička namesto prihodkov in podobno.
Ne gre za nepomembne, zanemarljive, med seboj enostavno zamenljive pojme. /…/« (B. P.)

ODGOVOR VARUHINJE

Hvala za opozorilo o napaki. Brez vaših osebnih podatkov sem ga poslala vodji Službe za prevajanje in lektoriranje na TV Slovenija. Prosila sem za odziv in za odgovor, ali je možno (če je bil prevod res napačen), napako odpraviti v prispevku in v oddaji Odmevi 1. 10. 2026, ki sta dostopna na zahtevo.

Vodja Službe za prevajanje, lektoriranje in podnaslavljanje **Barbara Müller**

Gledalcu se zahvaljujemo za opozorilo. Kot kaže, se je neljuba napaka tokrat zgodila ob prenašanju iz grobega prevoda v skrajšano izjavo v prispevku. Prevod bomo popravili. Glasiti se mora takole: … *saj industrija ustvari od 20 do 22 odstotkov slovenskega BDP-ja.*

Gledalec se je odzval:

»Hvala za sporočilo in posredovanje. Opozorilo na napako v četrtkovih Odmevih sem poslal v petek dopoldne na uredništvo oddaje, vam pa v vednost. Žal ni pomagalo niti toliko, da bi opozorilo na napako pravočasno posredovali do uredništva MMC in bi jo odpravili še pred objavo prepisa pogovora nekaj ur kasneje. Na tisto sem moral uredništvo MMC opozoriti posebej z dopisom, ki sem vam ga poslal v vednost. Tam so napako kar hitro popravili.«

»Povprečen bralec iz tega stavka dobi edini možni zaključek – da je ruska oblast za tujega agenta razglasila pokojnega sovjetskega voditelja«

»"Časnik Nova Gazeta, ki je bil leta 1993 ustanovljen z denarjem Nobelove nagrade za mir, podeljene sovjetskemu voditelju Mihailu Gorbačovu, je bil kritičen do Kremlja in je odprto nasprotoval ruski agresiji na Ukrajino, zato so ga oblasti uvrstile med državi sovražne tuje agente." [1]
Če stavek analiziramo natančno, ugotovimo naslednje:

- *Slovnična konstrukcija dejansko ustvarja laž: Ker se zadnji odvisnik ("zato so ga oblasti...") nahaja neposredno za omembo Mihaila Gorbačova, zaimek "ga" v slovenski skladnji avtomatično in nedvoumno leti na Gorbačova. [1]*
- *Besedilo je zavajajoče: Povprečen bralec, ki ne pozna vseh podrobnosti o ruskih zakonih, iz tega stavka dobi edini možni zaključek – da je ruska oblast za tujega agenta razglasila pokojnega sovjetskega voditelja.*

Ne glede na to, ali je novinar to storil nalašč (manipulacija) ali pa gre za izjemno površno in malomarno prevajanje ter zlaganje stavkov, je rezultat enak: RTV Slovenija je objavila neresnično in zavajajočo trditev. Informativni medij si takšne skladenjske šlamparije, ki popolnoma popači ključna dejstva, ne bi smel privoščiti.« (D. I.)

Uredništvo MMC RTV SLO

Hvala za opozorilo, smo popravili poved.

ODGOVOR VARUHINJE

Besedilo je zdaj popravljeno: https://www.rtvslo.si/svet/evropa/zaradi-pritiskov-oblasti-prenehal-izhajati-ruski-neodvisni-casnik-nova-gazeta/798565

II. TEHNIČNE ZADEVE

Večkrat prekinjen prenos koncerta skupine Zmelkoow na Valu 202, 24. septembra

»Prikrajšani smo bili vsi tisti, ki nismo uspeli pravočasno kupiti vstopnic za koncert skupine Zmelkoow v CD, v četrtek 24. septembra, v okviru oddaje (sicer izvrstne oddaje Jureta Longyke) Izštekani na Valu 202.

Vstopnice nimam, sem si mislila /.../ bom pa koncert, na poti domov iz Ljubljane poslušala na valovih Vala. Ja, ni šlo! Ne na avto radiu, ne na Mbt prek spletnega prenosa. Vem, se zgodi. Višja sila skrivnostnih vez. Razumem. Res. A kot res, res zvesta poslušalka Vala, bi pričakovala razlago in opravičilo.

Še naprej bom seveda poslušala programe Ra Slo, gledala oddaje, filme, dokumentarce, pogovore … na obeh programih TV Slovenija in kot verodostojni vir informacij, vsak dan odprla MMC.« (E. G. K.)

Odgovorni urednik Vala 202 **Boštjan Reberšak**

Prenos dogodka iz Cankarjevega doma je bil večkrat prekinjen, kar smo ugotavljali etapno. Poročila o prekinitvah so se pojavila šele sredi koncerta in takrat smo v upanju, da bo teh čim manj, vztrajali s spletnim in radijskim prenosom do konca.

Pojasnilo **radijske produkcije** je bilo naslednje:

"Zaradi težav na strani informatike s firewalli je včeraj zvečer prihajalo do motenj hišnega omrežja, posledično smo izpade čutili na vseh treh programih (Pokloni velikanom, Izštekani, Festival Maribor). Ko pride do tega, da odpove hišna mreža, žal nimamo alternativ na linijah. Zadeva naj bi bila urejena. Neoporečni posnetki se bodo prenesli iz reportažnih vozil."

Vsi posnetki v avdio in video obliki so na voljo na našem youtube kanalu. Obvestilo v času oddajanja ni bilo možno, saj voditelj v Cankarjevem domu ni vedel za prekinitve, hkrati pa smo program izpeljali do konca. Verjamem, da je bilo moteče in upam, da v prihodnje ne bo prihajalo do podobnih težav. Vsi posnetki pa so v celoti in kot posamezne skladbe na voljo na omenjenem youtube kanalu Vala 202, tako da lahko v miru še enkrat prisluhnete koncertu brez motenj.

Hvala za razumevanje.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Žal so tehnične težave onemogočile, da bi spremljali koncert v neposrednem prenosu. Upam, da ste mu prisluhnili kasneje na youtube kanalu Vala 202. Vsaka tehnična težava pokvari prenos neke vsebine, a se vsem popolnoma ni mogoče izogniti.

Tarča: Politični Oktoberfest, 15. 10.: Prekinitev povezave z Gregorjem Virantom

»/.../ Prekinitev povezave z Gregorjem Virantom v oddaji Tarča (15. oktober 2026). Med nastopom Gregorja Viranta je bila njegova video povezava dvakrat prekinjena. Na javno objavljenem posnetku je mogoče opaziti uporabo funkcij »Leave chat« in »Leave meeting« v programu Zoom.
Posebej zaskrbljujoče je, da je do prekinitve prišlo v trenutku, ko je Virant komentiral argumente različnih političnih opcij in izražal oceno, da je imela desnosredinska stran prepričljivejše argumente.
Pozdravljam odločitev ustvarjalcev oddaje, da zaradi suma namernega posega obvestijo policijo. Vendar menim, da mora RTV Slovenija poleg morebitne kazenskopravne preiskave opraviti tudi notranjo strokovno presojo dogodka.
Prosim za pojasnilo, kdo je imel možnost upravljanja video povezave, kaj je bilo doslej ugotovljeno o vzroku prekinitev in kakšni ukrepi so bili sprejeti za preprečevanje podobnih dogodkov. Pri tem ne prejudiciram odgovornosti posameznikov. /.../« (J. M.)

»Kdo je v zadnji Tarči (op. a.: 15. 10. 2026) "skenslal" Gregorja Viranta ? Samo, da ne bo kak zunanji dejavnik ali kozmični dež krivec !« (S. E.)

Uredništvo Tarče je dan po oddaji, 16. oktobra, objavilo pojasnilo, da je med pogovorom v živo z Gregorjem Virantom, ki je v oddaji sodeloval na daljavo, prišlo do prekinitve povezave. »Zaradi suma, da bi bila povezava lahko prekinjena namerno, smo o dogodku obvestili policijo.«

Ali je o vzrokih prekinitve že kaj znanega, je varuhinja v začetku novembra vprašala uredništvo Tarče in prejela dva odgovora:

Voditeljica oddaje Tarča **Erika Žnidaršič**

Jaz nimam informacije, da bi odkrili krivca, naj to še odgovorijo nadrejeni.

Urednik oddaje Tarča **Gregor Drnovšek**

Zadeva je v preiskavi, mi nimamo dodatnih informacij.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Varuhinja drugih informacij tudi nimam. Vsekakor pa bi bilo zelo dobrodošlo, da bi se vzrok prekinitve čim prej razjasnil, saj takšni dogodki zamajejo zaupanje javnosti v RTV Slovenija.

Nadaljevanje odziva: »Za začetek bi bil velik korak že to, da se večkanalni signal, kadar je že na voljo, na poti skozi RTV Slovenija ne izgubi.«

Gledalec M. P. je septembra pisal varuhinji, ker ga je zanimalo, zakaj TV Slovenija še vedno ''vztraja'' pri dvokanalnem stereo zvoku. Odziv gledalca, odgovor vodje TV produkcije in odgovor varuhinje z mnenjem smo objavili v poročilu za september, str. 34-37. Gledalec se je po prejetih odgovorih ponovno odzval:

»Najlepša hvala za vaš obširen odgovor in predvsem za to, da ste moje vprašanje posredovali vodji TV produkcije gospodu Jožetu Knezu. Zahvaljujem se tudi njemu za konkreten in strokoven odgovor.
Moram priznati, da sem z odgovorom po eni strani zadovoljen, saj prvič precej jasno pojasnjuje, kje je težava. RTV Slovenija se problema zaveda, večkanalni zvok je pri nekaterih produkcijah oziroma mednarodnih prenosih očitno že na voljo, ovira pa je predvsem obstoječa produkcijska in distribucijska infrastruktura. Po drugi strani pa me je odgovor nekoliko presenetil in, iskreno, tudi razočaral. Posebej me je presenetil podatek, da je RTV Slovenija prvi poskusni HDTV-signal z zvokom Dolby Digital oddajala že leta 2008, ob olimpijskih igrah v Pekingu. Od takrat je minilo 18 let.
Danes smo leta 2026. HDTV že dolgo ni nova tehnologija, Dolby Digital 5.1 pa še toliko manj. Medtem smo prišli do 4K, HDR, Dolby Vision, Dolby Atmos in številnih drugih tehnologij. Televizorji z diagonalo 65, 75, 85 ali celo 100 palcev niso več posebnost, soundbari in sistemi za prostorski zvok pa so postali običajna potrošniška oprema. Zato nekoliko nenavadno zveni ugotovitev, da je večkanalni zvok še vedno ena izmed »razvojnih usmeritev« RTV Slovenija, za katero po 18 letih od prvega preizkusa še vedno ni mogoče podati niti okvirne časovnice uvedbe. Popolnoma razumem pojasnilo glede finančnih omejitev RTV Slovenija. Razumem tudi, da je treba posodobiti celotno produkcijsko in distribucijsko verigo in da tega ni mogoče storiti čez noč. Toda govorimo o tehnologiji, ki ni nastala včeraj.
Prav zato se mi zdi primerjava z ORF tako pomembna. Pri finalu smučarskih poletov v Planici ne govorimo o dveh različnih dogodkih ali o dveh povsem različnih televizijskih produkcijah. Gledalec lahko isti dogodek spremlja na TV Slovenija in ORF, rezultat doma pa je bistveno drugačen: na enem programu stereo, na drugem prostorski 5.1 zvok.
In gledalca na koncu niti ne zanima, kateri preklopnik, koliko avdio kanalov ali kateri del interne infrastrukture je vzrok za to razliko. Gledalec vidi in predvsem sliši končni rezultat.
Prav zato me nekoliko skrbi del odgovora, da konkretnega časovnega okvira trenutno ni mogoče podati. Če namreč projekt nima niti okvirnega roka, obstaja nevarnost, da bomo enako razpravo vodili leta 2028 ali 2030.
Zelo pozitivno pa razumem informacijo, da RTV Slovenija v kratkem načrtuje zamenjavo centralnega avdio/video preklopnika in da bo ta omogočal potrebno število avdio kanalov. To je prvi konkreten podatek v odgovoru, ki kaže na dejanski premik. Zato bi imel še eno vprašanje:
Ali bo po zamenjavi centralnega avdio/video preklopnika tehnično omogočeno, da TV Slovenija pri vsebinah, kjer že prejme izdelan večkanalni signal 5.1 – denimo pri določenih mednarodnih športnih prenosih – ta signal ohrani in ga posreduje gledalcem, ne da bi ga pretvorila v stereo?

To se mi zdi bistveno vprašanje, saj ne govorimo nujno o tem, da mora RTV Slovenija čez noč začeti lastno produkcijo vseh oddaj v 5.1. Za začetek bi bil velik korak že to, da se večkanalni signal, kadar je že na voljo, na poti skozi RTV Slovenija ne izgubi.
Ob tem bi se navezal še na Programski standard RTV Slovenija, ki ste ga navedli sami: »... skrbi za sledenje tehnološkemu razvoju in napredku.« Mislim, da ta stavek zelo dobro povzema tudi bistvo moje prvotne pripombe. Ne pričakujem, da mora RTV Slovenija jutri oddajati vsebine v Dolby Atmosu ali uvajati najnovejše tehnologije samo zato, ker obstajajo. Pričakujem pa, da nacionalna televizija leta 2026 pri pomembnih športnih, glasbenih in drugih vsebinah ne bo tehnološko ostajala pri dvokanalnem zvoku, če je večkanalni signal na voljo in je v primerljivih evropskih javnih televizijah že dolgo nekaj povsem običajnega. Če smo Dolby Digital poskusno oddajali že leta 2008, bi si kot gledalec želel, da leta 2026 o njem ne govorimo več kot o razvojni usmeritvi brez časovnice, temveč kot o standardu, ki ga je treba končno uvesti.
Še enkrat hvala vam in gospodu Knezu za korekten in vsebinsko konkreten odgovor. Moja kritika ni namenjena posameznikom, temveč predvsem želji, da bi TV Slovenija tudi na tehničnem področju dosegala raven, ki jo od nacionalne televizije upravičeno pričakujemo.« (M. P.)

Vodja TV produkcije **Jože Knez**

Z novim avdio/video preklopnikom bomo gotovo bližje uvedbi večkanalnega zvoka, se je pa potrebno zavedati, da je to le del tehnološke verige. Pri večini programskih vsebin, kjer bi bila produkcija večkanalnega zvoka smiselna (na primer pri pomembnejših športnih prenosih, dokumentarnih oddajah ali pri novoletnem koncertu) je večkanalnemu zvoku potrebno dodati slovenski komentar, kar zahteva posebej opremljeno delovno mesto za tonskega mojstra.
Primerne pogoje za poslušanje in miksanje večkanalnega zvoka lahko zagotovimo le ob večjih tehnoloških prenovah posameznih studijskih sklopov. Pri programskih vsebinah, kjer ni potrebno posegati v zvokovno vsebino, na primer pri filmih ali koncertih, posnetih v formatih večkanalnega zvoka, je omejitev trenutna infrastruktura.
V ta namen bo še letos ustanovljena projektna skupina, ki bo ob menjavi centralne matrice delala tudi na večkanalnem avdio signalu, ki je eden od ciljev te prenove.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Kot izhaja iz odgovora, gledalci TV Slovenija prav kmalu ne bodo deležni izkušnje večkanalnega zvoka pri vseh vsebinah. Kljub temu pa odgovor kaže, da se TV Slovenija zelo trudi, da bi čim hitreje povečevala delež vsebin, ki so na voljo z večkanalnim zvokom.

III. SPLOŠNO

Referendum: »Glavnina predstavitev in soočenj izvedena na Televiziji Slovenija, vlogi radia in MMC bistveno bolj omejeni«

»Obračam se na vas z vprašanji in kritičnim razmislekom glede spremljanja zadnje referendumske kampanje na Radiu Slovenija in MMC RTV Slovenija. Pismo pošiljam v vednost tudi vodstvoma Radia Slovenija in MMC RTV Slovenija.

Ob spremljanju kampanje se je izkazalo, da je bila glavnina uredniško in novinarsko zasnovanih predstavitev in soočenj referendumskih stališč izvedena na Televiziji Slovenija, medtem ko sta bili vlogi radia in MMC bistveno bolj omejeni.

Televizija je pripravila samostojna referendumska soočenja organizatorjev kampanj, medtem ko je Radio Slovenija organizatorjem omogočil samopredstavitve, na MMC RTV Slovenija pa nisem zaznala primerljivih samostojnih uredniško zasnovanih vsebin, kot so posebni pogovori, intervjuji, klepeti ali druga soočenja stališč, le povzetke televizijskih soočenj.

Moje vprašanje ni, ali so bila izpolnjena formalna pravila in napovedi iz sporočila za javnost »Referendumsko dogajanje na Televiziji Slovenija, Radiu Slovenija in MMC-ju«, ampak ali je bil v vseh treh medijih v zadostni meri uresničen javni interes po kakovostnem informiranju državljanov pred referendumskim odločanjem.

Radio, televizija in MMC v dobrem delu nagovarjajo različna občinstva. Vsak od teh medijev ima svoje uredništvo, svoje novinarje in odgovorne urednike ter svojo specifično vlogo v javnem prostoru. Zato se mi zdi pomembno vprašanje, ali je dovolj, da je zahtevnejše novinarsko in uredniško delo opravljeno predvsem na eni platformi, medtem ko drugi dve ostajata predvsem pri predstavitvi stališč organizatorjev kampanj ali povzetkov.

Še posebej me k temu vprašanju spodbuja primerjava s preteklimi referendumskimi kampanjami, ko sta tudi radio in MMC pripravljala samostojne in uredniško oblikovane vsebine in formate, namenjene predstavitvi argumentov, odpiranju vprašanj ter soočanju različnih pogledov, tudi v stiku z občinstvom (npr. skozi klepet z organizatorji kampanj na MMC-ju).

Menim, da javni medij svoje naloge ne opravi zgolj s tem, da organizatorjem kampanj ponudi prostor za (samo)predstavitev njihovih stališč. Njegova pomembna naloga je tudi, da ta stališča organizatorjev kampanj obravnava z lastnimi novinarskimi vprašanji, jih postavlja v širši kontekst ter občinstvu pomaga razumeti kontekst, posledice, argumente in dileme, povezane z referendumskim odločanjem.

Zato vas prosim za odgovore:

- *ali je bila manjša prisotnost samostojno uredniško in novinarsko zasnovanih referendumskih vsebin ter soočenj argumentov organizatorjev kampanj na radiu in MMC rezultat uredniške odločitve, ki temelji na novi uredniški politiki?*
- *kateri razlogi so vodili do takšne odločitve?*
- *kako uredništvi radia in MMC danes razumeta svojo vlogo pri spremljanju referendumskih kampanj, kakšna je njihova uredniška politika na tem področju, zakaj se je spremenila ter kako bodo odgovorna uredništva o novi uredniški politiki in razlogih zanjo obvestila občane in občanke?*

- *ali na RTV Slovenija ocenjujete, da takšen pristop v zadostni meri odgovarja potrebam občinstev teh dveh medijev?*

Ta vprašanja se mi zdijo pomembna tudi zato, ker so pred nami novi referendumi in lokalne volitve. Prav v času, ko se pogosto poudarja pomen zaupanja v javni medij, njegove neodvisnosti in njegove demokratične vloge, je upravičeno pričakovati, da vsi trije mediji znotraj RTV Slovenija aktivno in samostojno prispevajo k informirani javni razpravi.« (B. P.)

Odgovorni urednik Radia Prvi **Danijel Poslek**

Vsebinsko pokrivanje referendumske kampanje in zagotavljanje z Zakonom naloženih programskih vsebin predstavlja uredniško velik izziv, ko na eni strani tehtamo, kako zagotoviti programski čas za vse organizatorje referendumske kampanje in na drugi strani formate, ki bi lahko bili za naše poslušalke in poslušalce celovito vsebinski in informativni.

Ker pri referendumski kampanji ni vstopnega praga za udeležbo v njej (dobesedno se lahko prijavi vsak posameznik/organizacija) smo bili v zadnjih letih in tudi pri referendumih 11. 10. priča večjemu številu tako referendumov kot posledično prijavljenih organizatorjev. To za program pomeni ogromen izziv, saj količina programskega časa za predstavljanje njihov stališč nikakor ni neomejena in moramo upoštevati programsko shemo. Pri oktobrskih referendumih smo tako sprejeli uredniško odločitev, da vsakemu organizatorju ponudimo 2 minuti programskega časa za predstavitev stališča, klasičnega soočenje (ki de-facto zaradi količine organizatorjev kampanje to tako ali tako ne more biti) pa ne izpeljemo. Na koncu se je izkazalo, da so organizatorji s samopredstavitvami (posneli smo jih približno 80) dobili enako ali več časa kot bi ga v klasičnem soočenju (v njem je omejitev na skupnih 70 minut, v katerem je treba upoštevati še novinarski del).

Hkrati smo, zavoljo celovitega informiranja javnosti, zagotovili več specializiranih tematskih oddaj Studio ob 17.00, kjer smo s strokovnjaki analizirali referendumske tematike in tako poslušalkam in poslušalcem ponudili kredibilen vpogled v obravnavano tematiko in, verjamem, tudi olajšali odločitev pri glasovanju. Primeri oddaj:

- Socialne pomoči in njihovo prejemniki v primežu referenduma https://prvi.rtvslo.si/podkast/studio-ob-1700/87/175255491;
- Kaj bi se zgodilo, če bi ukinili obvezni RTV-prispevek? https://prvi.rtvslo.si/podkast/studio-ob-1700/87/175253472.

Če k temu dodamo še izjemno celovito spremljanje referendumske kampanje v osrednjih dnevnoinformativnih oddajah, je dejstvo, da je Radio Slovenija poslušalkam in poslušalcem zagotovil celovito obveščenost.

Glede sprememb uredniške politike pa dodajam, da so uredniške razprave o najbolj učinkovitem pokrivanju vsebin naša stalnica, zato vseskozi tudi iščemo optimalne rešitve za zagotavljanje informiranosti. Odločitev, da pred referendumi 11. 10. ne pripravimo soočenj, tako ne pomeni nujno, da bomo povsem enako ravnali pri prihajajočih glasovanjih, če bomo presodili, da lahko na kak drugačen način zagotovimo učinkovito obveščanje o obravnavanih tematikah. Že pri lokalnih volitvah smo tako lahko priča pripravi klasičnih soočenj kandidatk in kandidatov.

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije **Ksenja Tratnik**

Na spletni strani https://www.rtvslo.si/slovenija/referendumi-2026 smo objavili več kot 100 prispevkov, od intervjujev, poročil z referendumskih dogodkov, mnenj strokovnjakov, analiz in drugih prispevkov.

Glede vsebine vseh štirih referendumov smo poleg rednega dnevnega poročanja pripravili avtorske poglobljene prispevke:

Referendum o parlamentarni preiskavi
https://www.rtvslo.si/slovenija/referendumi-2026/referendum-o-parlamentarni-preiskavi/preiskava-o-zadevi-ki-ni-javnega-pomena-ne-more-biti-skladna-z-ustavo/795241

Referendum o ukinitvi RTV-prispevka
https://www.rtvslo.si/slovenija/referendumi-2026/referendum-o-ukinitvi-rtv-prispevka/vodi-ukinitev-prispevka-v-politicni-despotizem-ali-ne-ker-je-politika-tako-vedno-zraven/795510

Referendum o pogojevanju socialne pomoči z družbenokoristnim delom:
https://www.rtvslo.si/slovenija/referendumi-2026/referendum-o-pogojevanju-socialne-pomoci-z-druzbenokoristnim-delom/ljudje-ne-zelijo-ziveti-od-socialne-pomoci-zelijo-si-dela-in-samostojnosti/794524

Referendum o volilni pravici državljanov tretjih držav na lokalnih volitvah
https://www.rtvslo.si/slovenija/referendumi-2026/referendum-o-volilni-pravici-drzavljanov-tretjih-drzav-na-lokalnih-volitvah/referendum-o-volilni-pravici-tujcev-kdo-lahko-glasuje-na-lokalnih-volitvah/795651

Uredniška politika se ni spremenila. Uredniška politika pri spremljanju referendumskih kampanj je bila izvajana v skladu s prakso objave novic po uredniški presoji. Uredniška odločitev je bila, da v tokratni referendumski kampanji ne bomo izvedli MMC-klepetov, primarno zaradi kadrovskega pomanjkanja in velikega števila organizatorjev kampanj.

V uredništvu ocenjujemo, da je imelo občinstvo na posebni spletni strani na enem mestu na voljo vse vsebine, ki so nastale v različnih uredništvih RTV Slovenija, od prispevkov in intervjujev do radijskih in televizijskih oddaj, s čimer so bile zadovoljene vse njihove potrebe po kredibilnem in izčrpnem informiranju.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Zelo sem vesela vaših vprašanj in kritičnega razmisleka o spremljanju oktobrske referendumske kampanje na radiu in MMC-ju. Vloga javnih medijev je za zagotavljanje dobre informiranosti državljanov ob vseh referendumskih odločanjih izjemno pomembna in nenadomestljiva, tudi zato, ker drugi mediji o referendumskih vprašanjih ne obveščajo javnosti dovolj podrobno, celovito in nepristransko. Za RTV Slovenija pa je to ena njenih temeljnih nalog javne službe. Zakon ji glede tega nalaga okvirno obveznost, ne določa pa natančno količine in obsega oddaj in prispevkov, ki v zadostni meri poskrbijo za tolikšno in takšno informiranost državljanov, da se ti na referendumih lahko odločajo informirano in odgovorno.

Primeri referendumov v zadnjih letih kažejo, da je nemogoče začrtati enaka uredniška pravila, ki bi veljala za vse referendume, ker so ti različni po vsebini, zapletenosti referendumskega vprašanja, pa tudi po številu prijavljenih v referendumsko kampanjo. Zato je tudi z vidika

zagotavljanja javnega interesa primerno, da se RTV Slovenija prilagaja posebnostim vsakokratnega referenduma.

Letos se je vsak medij RTV Slovenija prilagodil oktobrskim referendumom na svoj način. Televizija Slovenija je ostala najbliže dosedanjim praksam, ohranila je soočenja, čeprav sta bila veliko število sodelujočih v referendumski kampanji in neravnovesje med stranema (večinoma 1:3) velik izziv. Radio se za soočenja ni odločil, kot je pojasnil odgovorni urednik, so pripravili le krajše predstavitve in nekaj tematskih oddaj. MMC pa se je odrekel spletnim klepetom.

Bistveni razmislek, ki bi moral voditi vse tri medije in ves RTV pri vsakokratnem prilagajanju referendumskim danostim, je, kako zagotoviti čim boljšo informiranost čim širšemu krogu javnosti. Zato bi moral vsak od treh medijev izkoristiti vse možnosti, da doseže čim širši krog svojega občinstva. To povečuje število dobro informiranih posameznikov, število in širino pojasnjenih referendumskih vsebin, povečuje tudi pluralnost uredniških pristopov. Uredniško usmerjanje referendumske kampanje je za dobro informiranje državljanov bistveno. Pri tem ni nujno, da soočenja udeležencev referendumske kampanje omogočajo najboljši vpogled v argumente za in proti zakonu, ki je vsebina referenduma. Pomemben vidik, predvsem kot dopolnitev, lahko predstavljajo tudi strokovnjaki in drugi udeleženci, ki jih uredništva povabijo k razpravam. Prinaša pa to za uredništva še večjo odgovornost, da s primerno izbranimi sogovorniki enakovredno osvetlijo čim več vidikov referendumske vsebine. Spletni klepeti, ki omogočajo sodelovanje javnosti, so do določene mere korektor uredniških odločitev, ne omogočajo pa poglobljenih odgovorov, zato je vprašanje, ali je njihov iztržek za obveščanje državljanov vreden vloženega dela.

Decembrski referendum s 57 udeleženci kampanje bo nov, še večji izziv, ki bo terjal še tehtnejši razmislek o primernem pristopu. Pravilo, zapisano tudi v Etičnem in poklicnem kodeksu, da mora RTV Slovenija »zagotoviti vsem organizatorjem referendumske kampanje del programskega časa za predstavitev« in »vsem sodelujočim v kampanji enako obravnavo«, ne sme ogroziti bistvenega namena delovanja RTV Slovenija v času referendumske kampanje: čim boljšo seznanitev volilnih upravičenk in upravičencev z referendumsko vsebino, ki jim bo pomagala pri odgovorni odločitvi na referendumu.

Zahvala: »Hvala za vse, kar ustvarjate, tudi za nas, ki Slovenijo spremljamo od daleč«

»Rad bi se vam iskreno zahvalil za vaš vsakodnevni trud pri ustvarjanju radijskih, televizijskih in spletnih vsebin, s katerimi ohranjate in bogatite slovenski jezik, kulturo in našo skupno identiteto.

Kot Slovenec, ki živi v tujini, še posebej cenim, da vaše vsebine niso namenjene le tistim, ki sedijo pred televizijskimi zasloni v Sloveniji, temveč so dostopne tudi nam, ki živimo drugod po svetu. RTV Slovenija je za mnoge od nas pomembna vez z domovino, njenim vsakdanom in dogajanjem v slovenski družbi.

Rad bi vam izrekel tudi priznanje za delo ob nedavni referendumski kampanji ter – ob trenutno spodbudnem, čeprav še neuradnem izidu – čestital za ohranitev RTV-prispevka. Upam, da bo to tudi spodbuda za nadaljnji razvoj kakovostnega, neodvisnega in dostopnega javnega medija.

Ob tem pa bi rad svoji podpori dodal še nekaj oprijemljivega. Ker živim v tujini, RTV-prispevka ne plačujem. Kljub temu redno spremljam in uporabljam vaše vsebine, zato bi želel v prihodnje tudi sam finančno prispevati k njihovemu ustvarjanju. Zato vas prosim, da mi sporočite, ali je mogoče RTV-prispevek plačevati prostovoljno, in mi v tem primeru pošljete položnico oziroma podatke za redno nakazovanje.
Hvala za vse, kar ustvarjate, tudi za nas, ki Slovenijo spremljamo od daleč.« (D. D.)

Pohvala: »Menim, da je vaš program kakovosten, raznolik in vreden zaupanja«

»Sem redna gledalka RTV Slovenija in želim izraziti svojo podporo ter zaupanje v vaše delo. Menim, da je vaš program kakovosten, raznolik in vreden zaupanja, saj ponuja vsebine za vse generacije in različne interese.
Cenim vaše delo in menim, da je RTV Slovenija s svojo raznolikostjo in kakovostjo pomembna za našo družbo. Želim vam, da tako ostane tudi v prihodnje.« (K. G. H.)

Mnenji

»Več politične nevtralnosti in profesionalne nepristranskosti«

»Najprej bi rad poudaril, da cenim delo RTV Slovenija in njen program, ki ima pomembno vlogo pri obveščanju javnosti ter oblikovanju informirane družbe. Prav zato pa bi vas želel opozoriti na svoje nezadovoljstvo z načinom poročanja v nekaterih vaših informativnih oddajah. Kot gledalec pogosto dobivam občutek, da je poročanje politično enostransko in preveč levo usmerjeno. Menim, da bi morala javna radiotelevizija posebno pozornost namenjati politični uravnoteženosti, nepristranskosti in enakovredni predstavitvi različnih pogledov. Od javnega medija pričakujem, da ne zgolj poroča o dogodkih, temveč jih predstavlja celovito, objektivno in brez očitnega favoriziranja posameznih političnih opcij. Pomembno je, da imajo različna stališča primerljivo možnost predstavitve, gledalcem pa je prepuščena lastna presoja. RTV Slovenija financiramo državljani, zato menim, da imamo upravičeno pričakovanje, da bo njeno informativno poročanje služilo vsem državljanom, ne glede na njihovo politično prepričanje. Želim si, da bi to sporočilo razumeli kot dobronamerno, a resno opozorilo in pobudo za večjo uravnoteženost ter zaupanje javnosti v vaše informativne oddaje. Želim vam še naprej uspešno delo in kakovosten program, predvsem pa več politične nevtralnosti in profesionalne nepristranskosti pri informiranju javnosti.« (B. H.)

»Dobronameren prispevek gledalke, ki si želi kakovostnega javnega medija, poglobljenega novinarstva in odprte razprave o vprašanjih, pomembnih za državljane«

»Naj vam najprej iskreno čestitam in zaželim veliko uspeha pri vašem delu tudi v prihodnje. Želim si, da bi RTV Slovenija še naprej opravljala pomembno vlogo javnega medija ter gledalcem ponujala kakovostne, neodvisne in poglobljene informacije.
Ob tej priložnosti bi vam kot gledalka rada predstavila tudi nekaj predlogov in razmislekov.
1. Poglobljeno poročanje o dogajanju v svetu, zlasti v ZDA

Želim si nekoliko bolj poglobljenega, analitičnega in raznolikega poročanja o mednarodnem dogajanju, še posebej o Združenih državah Amerike. Pri nekaterih prispevkih gospoda Žitnika pogrešam več samostojne novinarske analize, širšega konteksta in obravnave resnih ter kompleksnih tem. Včasih dobim vtis, da prispevki predvsem povzemajo poročanje velikih ameriških medijskih hiš, namesto da bi gledalcem ponudili dodatno razlago ozadja dogodkov, različnih interesov, vzrokov in možnih posledic.

Ob tem si želim, da bi RTV Slovenija poleg prispevkov o aktualnem dogajanju pripravljala tudi več vsebin, ki bi posamezne dogodke umestile v širši politični, družbeni, gospodarski in zgodovinski kontekst. Pomembno se mi zdi, da gledalci ne dobimo le informacij o tem, kaj se je zgodilo, temveč tudi pojasnilo, zakaj je do tega prišlo, kako se na dogajanje odzivajo različni akterji in kakšne posledice bi lahko imelo v prihodnje. Od javne radiotelevizije pričakujem, da poleg povzemanja aktualnih novic ponudi tudi poglobljeno raziskovanje zahtevnejših vprašanj, preverjanje različnih virov ter predstavitev več relevantnih pogledov. Prav to nam lahko pomaga, da si o dogajanju v svetu ustvarimo lastno in informirano mnenje.

2. Razmislek o RTV-prispevku in referendumskem odločanju

Ob nedavnem referendumu o ukinitvi RTV-prispevka se mi je porodilo vprašanje, ki ga v spremljanih referendumskih soočenjih nisem zasledila. Eno gospodinjstvo praviloma plačuje en RTV-prispevek, medtem ko lahko v istem gospodinjstvu živi več odraslih oseb, ki imajo na referendumu vsaka svoj glas. Zavedam se, da je enakost volilne pravice temeljno demokratično načelo in da vsak državljan glasuje kot posameznik. Moj namen ni posegati v to pravico, temveč opozoriti na zanimivo neskladje med gospodinjstvom kot plačilno enoto in posameznikom kot enoto referendumskega odločanja. Zdi se mi, da bi bilo vredno o tem vprašanju razpravljati tudi v prihodnje, zlasti ob morebitnih spremembah sistema financiranja javne RTV Slovenija.

To pismo razumite kot dobronameren prispevek gledalke, ki si želi kakovostnega javnega medija, poglobljenega novinarstva in odprte razprave o vprašanjih, pomembnih za državljane.

Še enkrat vam želim veliko uspeha pri vašem delu, predvsem pa poguma, neodvisnosti in novinarske radovednosti pri obravnavi tudi najzahtevnejših tem.« (M. G. A.)

PRILOGA

POROČILO O SPOŠTOVANJU KODEKSA V ODDAJI DEBATE Z BERGANTOM, 4. OKTOBRA 2026

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev Marica Uršič Zupan je 6. oktobra prejela pritožbo o domnevni kršitvi Etičnega in poklicnega kodeksa RTV Slovenija v oddaji Debate z Bergantom v nedeljo, 4. oktobra.

V oddaji z naslovom Tujci v Sloveniji - Trije pogledi na aktualno temo je bila ena od treh gostij Flurina Ametaj, ki je naslednji dan nastopila tudi v referendumskem soočenju o noveli zakona o lokalnih volitvah, ki omejuje pravico državljanov tretjih držav. Etični in poklicni kodeks RTV Slovenija določa, da tudi uredništva, ki niso vpeta v referendumske vsebine, v oddaje ne smejo vabiti posameznikov, ki sodelujejo v volilni in referendumski kampanji, in da morajo ob vabilu preveriti, ali so v kampanjo vključeni.

Izkazalo se je, da organizaciji, ki ju je gostja zastopala, nista prijavljeni v referendumsko kampanjo, kar je voditelj oddaje, skladno s kodeksom, pred oddajo preveril. V soočenju je gostja nastopila v imenu tretje organizacije.

V nadaljevanju objavljamo odziv portala, pojasnilo voditelja ter mnenje varuhinje s priporočilom vsem uredništvom.

Odziv portala Info360:

»V nedeljo zvečer je v oddaji Debate z Bergantom med tremi gostjami - tujkami (oziroma po rodu iz tujine) nastopala tudi ga. Flurina Ametaj po rodu s Kosova. Šlo je za skoraj enourno pogovorno oddajo o njihovem življenju v Sloveniji, integraciji, predsodkih...

Toda Flurina Ametaj je že naslednji dan nastopala med nasprotniki novele zakona (pobudniki referenduma) o lokalnih volitvah, po kateri tujci s stalnim prebivališčem v Sloveniji nimajo več volilne pravice na lokalnih volitvah.

Ametaj je članica Kulturnega društva gmajna ter predsednica Zveze albanskih društev.

Glede na opisano je šlo pri oddaji Debate z Bergantom, predvajani zgolj en dan pred omenjenim referendumskih soočenjem, za sugestibilno referendumsko kampanjo, saj je bila ga. Ametaj na ta način "promovirana" ravno v času kampanje, v kateri aktivno sodeluje.«

Varuhinja je odziv v anonimizirani obliki poslala uredniku oddaje Debate z Bergantom Dejanu Ladiki, odgovorni urednici Informativnega programa TV Slovenija Poloni Fijavž in voditelju oddaje Igorju E. Bergantu.

Ob tem jih je še prosila za pojasnilo, ali so pri določanju gostov oddaje upoštevali točko 5.3. Etičnega in poklicnega kodeksa, ki v tretjem odstavku navaja:

»5.3 Volilna in referendumska kampanja

/.../

V času volilne in referendumske kampanje tudi za uredništva, ki se z aktualnimi vidiki volilne ali referendumske kampanje ne ukvarjajo, velja pravilo, da v oddaje ne smejo vabiti posameznikov,

ki sodelujejo v volilni in referendumski kampanji, in da morajo ob vabilu preveriti, ali so v kampanjo vključeni. Ker gre za obdobje, ko politiki z namenom propagande in samopromocije pripravljajo številne dogodke, je treba pri odločitvah o poročanju posebej tehtati o družbeni teži in razsežnosti ter informativni in/ali umetniški vrednosti takšnih dogodkov.«

Avtor in voditelj oddaje **Igor E. Bergant**

Pred snemanjem oddaje sem seveda preveril, ali je katera od gostij prek organizacij ali podjetij, ki jih predstavlja, vključena v kampanjo.

Gospa Ametaj je pooblaščenka dveh društev: je predsednica krovne organizacije Zveza društev Albancev v Sloveniji in albanskega kulturno-umetniškega društva AKD Liria. Niti prvo niti drugo ni vključeno v predreferendumsko kampanjo, kakor tudi ne gospa Ametaj kot zasebnica. Ob snemanju oddaje Debate z Bergantom v četrtek, 1. oktobra 2026, nisem imel informacije, da bi v ponedeljkovem referendumskem soočenju lahko nastopila v imenu Kulturnega društva Gmajna, saj ga pred tem ni predstavljala, prav tako iz javno dostopnih podatkov ni razvidno, da bi bila aktivna članica tega društva. Predsednica društva je g. Aigul Hakimova, ki je - v drugi vlogi - prav tako sodelovala na predreferendumskem soočenju.

Žal organizatorji kampanj udeležbo svojih glasnikov na oddajah včasih določajo tik pred zdajci, aktivno članstvo v društvih in organizacijah pa ni pogoj za sodelovanje. Tak primer je bil, denimo, ob soočenju pred referendumom o zakonu o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja 20. novembra 2025. V razpravi je, denimo, sodeloval tudi prof. dr. Ernest Petrič kot glasnik Zavoda za pastoralno dejavnost Pridi.com (katerega aktivni član do nastopa ni bil, udeležbo je v tej vlogi potrdil na dan oddaje), ki je pred tem kot gost nastopal v radijskih in televizijskih oddajah na druge teme.

Zaradi posvetovalnega referenduma o volilni pravici tujcev iz tretjih držav na lokalnih volitvah ter temo oddaje, ki ni imela zveze z referendumom, sem s posebno skrbnostjo izbiral teme pogovora. Iz posnetka oddaje je jasno razvidno, da referendum ni bil omenjen niti neposredno niti posredno, kakor tudi ne volilna pravica, zato menim, da navedbe pritožnika o "...sugestibilni referendumski kampanji..." in "..."promoviranju'' g. Ametaj prav v času kampanje..." niso utemeljene. Tema o osebnih izkušnjah tujcev s Slovenijo je tako široka in tako aktualna ter tudi pomembna, da smo želeli v oddaji gostiti tudi g. Ametaj zaradi zanimive osebne zgodbe in dejstva, da je predsednica krovne organizacije Zveze društev Albancev v Sloveniji, med katerimi je veliko priseljencev v Slovenijo (velika večina doslej niti ni imela volilne pravice na lokalnih volitvah), in ena najbolj prepoznanih in izobraženih medkulturnih mediatork pri nas. Glede tega nam je bilo ključnega pomena, da v oddaji nastopa tudi ona. Prepričan sem, da smo primerno in skladno s kodeksom in poklicnimi merili pretehtali družbeno težo, razsežnosti ter informativno vrednost njenega sodelovanja v oddaji.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM

Glede na odgovor ugotavljam, da je uredništvo pred oddajo preverilo, ali so gostje članice organizacij, ki so prijavljene v referendumsko kampanjo, tudi za gostjo Flurino Ametaj. Iz odgovora je razvidno tudi, da ni imelo informacij, da bo nastopila v predreferendumskem

soočenju. Ob tem ni nepomembna informacija, da so oddajo Debate z Bergantom snemali 1. oktobra, torej štiri dni pred snemanjem soočenja.
Ker iz odgovora ni razvidno, ali je uredništvo o morebitnem sodelovanju gostje v referendumski kampanji vprašalo tudi gostjo, sem to vprašanje naknadno poslala voditelju oddaje in uredništvu.
Referendumska soočenja so precej drugačna od volilnih soočenj. V zadnjih letih se je izkazalo, da na njih sodeluje precej več udeležencev, med njimi so tudi takšni, ki niso člani organizacij, ki so organizatorji referendumske kampanje. To posledično otežuje preverjanje gostov v drugih oddajah, saj zelo širi krog potencialnih udeležencev referendumskih oddaj tudi izven kroga uradnih prijaviteljev.
Zato bom vsem uredništvom na RTV Slovenija **priporočila, da glede spoštovanja točke 5.3. Etičnega in poklicnega kodeksa vse sogovornike v vseh programih vprašajo, ali morda sodelujejo ali nameravajo sodelovati v referendumski kampanji.** Le sogovorniki sami natančno vedo, ali nameravajo sodelovati v referendumski kampanji, četudi niso člani v kampanjo prijavljene organizacije.

Avtor in voditelj oddaje **Igor E. Bergant** na dodatno vprašanje varuhinje

Gospo Ametaj smo v oddajo povabili 24. septembra, in je udeležbo tudi takoj potrdila. Njena stališča glede volilne pravice državljanov tretjih držav so bila znana že pred tem, vendar pa jih je - kot sem že pojasnil - izrekala kot predsednica Zveze albanskih društev Slovenije in predsednica AKD Liria. Niti eno niti drugo društvo pri DVK nista prijavljeni kot organizatorja ali člana kampanje za referendum, prav tako tudi ne gospa Ametaj osebno. Iz tega sem logično sklepal, da v njenih znanih javnih funkcijah in kot posameznica ni neposredno vključena v organizacijo in vodenje kampanje ter da se ne bo pojavljala na dogodkih v okviru referendumske kampanje pod okriljem RTV Slovenija. Da ima potencialni gost javno znana stališča do - v tem primeru - referendumskih vprašanj - v naši državi zagotovo ne more biti sporno, prav tako pa to ne sme biti ovira do sodelovanja v oddajah, ki ne obravnavajo referenduma. Navsezadnje, ob vabilu v oddajo sem vsem gostjam izrecno povedal, da vprašanj, ki so neposredno povezana z referendumom, v oddaji ne bomo obravnavali ali omenjali.
Ob vabilu v oddajo (24. septembra) mi gospa Ametaj ni omenila, da namerava v kampanji sodelovati na televizijskem soočenju, prav tako me o tem ni obvestila niti v komunikaciji pred in med snemanjem. V današnji komunikaciji mi je napisala, da so jo k sodelovanju na referendumskem soočenju v KD Gmajna povabili "v zadnjih dneh pred soočenjem", in, tako mi je navedla "... do zadnjega nisem vedela, ali bom nastopila in v kakšni vlogi. Pravil vaše hiše žal ne poznam, saj se v oddaje vključujem, kadar me k sodelovanju povabite...".
Skratka, še ob snemanju oddaje 1. oktobra 2026 med 14. in 15. uro kot voditelj oddaje nisem mogel vedeti (ali predvidevati), da se bo g. Ametaj na TV Slovenija kot glasnica KD Gmajna štiri dni kasneje pojavila tudi v referendumskem soočenju. Tega nisem vedel (in tudi uredništvo ne) niti ob predvajanju oddaje v nedeljo, 4. oktobra med 21.05 in 21.55 na TV Slovenija 1. Ob tem pripominjam, da smo snovalci oddaje glede spoštovanja etike in notranjih pravil zelo skrbni, pred državnozborskimi volitvami smo potencialne goste izrecno spraševali o tem, ali

nameravajo kandidirati. Res pa je, da je preverjanje - ne glede na veliko število kandidatov - celo lažje, saj gre za osebne kandidature z imenom in priimkom. Enako bomo ravnali tudi ob lokalnih volitvah.
Se pa seveda strinjam s predlogom varuhinje, da bi se morebitnim zapletom te vrste (ali v primeru prof. dr. Ernesta Petriča v primeru referenduma lani) lahko izognili z izrecnim vprašanjem potencialnim gostom, ali nameravajo aktivno sodelovati v referendumski kampanji in na kak način. In kje? Seveda pa tudi to morebitnih zapletov ne bi rešilo v celoti: kaj, če bi potencialni gost svojo aktivno vlogo zamolčal nalašč (kar seveda ne velja za primer g. Ametaj)? Kako bi ga "sankcionirali" naknadno? In, ali bi potem v takem primeru zavrnili njegovo/njeno sodelovanje v soočenju, kar bi bilo zagotovo problematično in tudi sporno. Pa tudi, kaj dejansko sploh pomeni aktivno sodelovanje v kampanji? Se to navezuje samo na uradna referendumska soočenja na RTV Slovenija ali medijih nasploh? Ali tudi v drugih oblikah javnega delovanja, vključno z družbenimi omrežji?
Zato potrebujemo (še) jasnejša ali bolj smiselna pravila, ki bi bila nedvoumna pred začetkom kampanje. Ob tem pa še enkrat pripominjam, da je treba vsakokrat izhajati iz družbene teže, razsežnosti ter informativne vrednosti sodelovanja gostov v oddajah, ko le-te niso niti politične niti del referendumske kampanje. Če k temu dodam tudi pojasnilo gostje: "... Ker so bile v naši oddaji (Debate z Bergantom) v ospredju pozitivne izkušnje in delo albanske skupnosti, povezave s (kasnejšim) soočenjem nisem razumela kot okoliščine, ki bi jih morala posebej izpostaviti. Če bi vedela, da je to z vidika pravil vaše oddaje pomembno, bi vam to seveda povedala."
Mislim, da omenjeni primer prispeva pomemben delež k našim internim razpravam o našem boljšem delu in potrebi po še jasnejšem komuniciranju z javnostjo. Kakršno koli javno politiziranje v zvezi s tem ali namigovanja, da bi kdor koli od nas naša interna pravila kršil nalašč, pa se mi zdijo neprimerna, neupravičena in - tudi v luči referenduma o RTV prispevku - zlonamerna.

DODATNO MNENJE VARUHINJE

Vsekakor je odziv načel pomembno temo: kako stoodstotno zagotoviti, da nosilci referendumske kampanje ne bodo sodelovali v referendumskih oddajah in da ne bo prihajalo do primerov, kot ga izpostavlja odziv - ko gre na prvi pogled za kršitev kodeksa, čeprav ga je uredništvo dejansko dosledno spoštovalo.
Ta primer odpira tudi vprašanje, kdo lahko nastopi v imenu udeleženca referendumske kampanje (kar vsak, ki ga uradni prijavitelj za to pooblasti?). Odpira tudi vprašanje vsebinske bližine oddaj z referendumskimi vsebinami, še posebej v primerih, ko imamo v enem mesecu štiri referendume, ki pokrivajo več vsebin, poleg tega pa še predloge novih referendumov na več vsebin in zbiranje podpisov za referendum o omnibusu zakonov. Morajo biti vse te vsebine v tem času na RTV Slovenija v vseh programih, razen referendumskih, omejene? Vse posredno vpliva na odločanje, najbolj v času referendumske kampanje, nekoliko manj pa tudi že prej.
Nove in vse bolj kompleksne okoliščine referendumov kot demokratične oblike odločanja državljanov terjajo tudi premisleke o nadgradnji pravil in kodeksa RTV Slovenija, da bo javni medij čim bolje opravljal svojo javno nalogo – čim bolj natančno, celovito in nepristransko

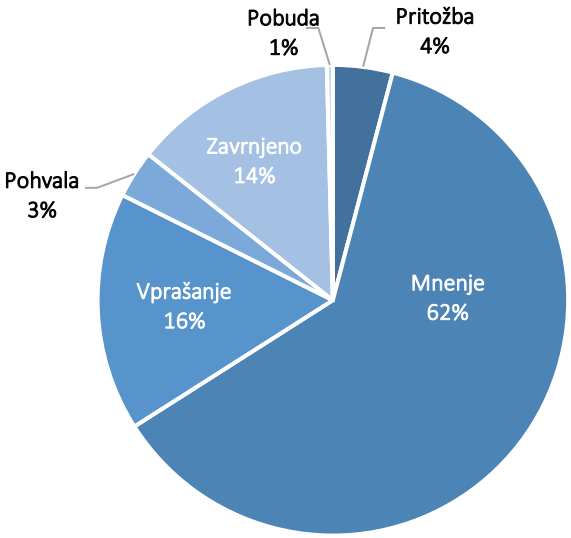
obveščati državljane o vsebinah referendumskega odločanja, da se bodo na referendumu lahko odločali informirano.

STATISTIKA

Naziv OE	OKTOBER 2026	SEPTEMBER 2026	OKTOBER 2025	Mesečno povprečje 2025
PPE TELEVIZIJA SLOVENIJA				
SKUPAJ	109	52	80	72,92
Informativni program	82	30	47	38,58
Kulturno umetniški program	7	6	12	8,33
Razvedrilni program	11	7	11	9,25
Športni program	2	0	1	5,00
TV Koper	0	0	1	0,33
TV Maribor	0	0	0	0,25
Splošno	7	9	8	11,17
PPE RADIO SLOVENIJA				
SKUPAJ	10	3	4	6,92
Radio Prvi	4	1	2	4,17
Val 202	3	1	2	1,58
Ars	1	0	0	0,42
Radio Koper	0	0	0	0,08
Radio Maribor	0	0	0	0,08
Radio Si	0	0	0	0,00
Splošno	2	1	0	0,58
RTV - PROGRAMI ZA NARODNI SKUPNOSTI				
SKUPAJ	1	0	2	0,50
TV Capodistria	1	0	2	0,17
Radio Capodistria	0	0	0	0,08
TV studio Lendava	0	0	0	0,08
Pomurski madžarski radio (MMR)	0	0	0	0,08
PPE MMC				
SKUPAJ	40	33	61	51,83
Novinarske vsebine	17	11	34	23,17
Uporabniške vsebine	19	22	27	27,50
Storitve	4	0	0	1,17
RTV SLOVENIJA				
SKUPAJ	84	56	65	62,92
Jezikovna kultura	17	8	16	14,08
Oglaševanje	2	0	3	3,92
Dostopnost in prilagojeni programi	2	1	6	4,00
RTV-prispevek	2	0	1	2,83
Tehnične zadeve	4	2	1	4,08
RTV SLO - splošno	21	27	11	11,00
Svet RTV Slovenija	0	0	1	0,50
Varuhinja	2	2	1	1,25
Zavrnjena obravnava	34	16	25	21,25
VSI ODZIVI	244	144	212	195,08

Statistika po vrsti odziva

Po vsebini	Število odzivov	Mesečno povprečje 2025
Pritožba	10	13,08
Mnenje	151	123,33
Vprašanje	40	18
Pohvala	8	9,5
Pobuda	1	9,92
Zavrnjeno	34	21,25
VSI ODZIVI	**244**	**195,08**

Način oddaje	Število odzivov	Mesečno povprečje 2025
Elektronska pošta	179	146,25
Spletni obrazec	30	21,25
Pismo	0	2,08
Telefon	35	25,50
VSI ODZIVI	**244**	**195,08**

